

SOCIALINĒS APSAUGOS TERMIŅŪ ŽODYNAS

*SOCIALINĖS APSAUGOS TERMINŲ
ŽODYNAS*

VILNIUS 1999

Žodyną rengė:

S. Angele (grupės vadovė), A. Dobravolskas, St. Keinys, L. Murauskienė,
R. Sakalaitė ir H.-D. Steinmeyer

Leidinį pdf formate parengė UAB Sveikatos ekonomikos centras, 2010 m.

ISBN 9986-806-07-0

PRATARMĖ

Šis aiškinamasis “Socialinės apsaugos terminų žodynas” yra parengtas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu ir buvo finansuojamas Europos Sąjungos PHARE *Consensus* programos (projekto Nr. LI972503.04020) lėšomis. Projektui Europos Sąjunga skyrė 55 tūkstančius ECU. Pagrindinė žodyno paskirtis – padėti tobulinti socialinę politiką ir vykdyti socialinės apsaugos reformas integruojantis į Europos Sąjungą.

PROJEKTO TIKSLAI

Projektu buvo siekiama šių tikslų:

- sudaryti šiuolaikinį svarbiausių Lietuvos socialinės politikos terminų sąrašą atsižvelgiant į Europos Sąjungos praktiką ir siekiant suvienodinti vartojamus lietuviškus terminus;
- nustatyti angliškus lietuvių kalbos terminų atitikmenis, vartojamus Europos Sąjungos dokumentuose;
- palengvinti Lietuvos bendradarbiavimą su Europos Sąjungos ir kitomis valstybėmis;
- padėti vertėjams iš lietuvių kalbos į anglų kalbą ir atvirkščiai.

APIMTIS

Remiantis *Consensus* programa, buvo nustatyta žodyno apimtis. Į žodyną dėta terminų, kurie Lietuvoje pagal tradiciją būtų priskirti prie sveikatos apsaugos organizavimo bei finansavimo terminijos, bet nedėta dalis techninių darbo, užimtumo ir darbų saugos terminų, kurie, kitaip negu įprasta Lietuvoje, nepriskiriami prie socialinės apsaugos terminų pagal *Consensus* programos turinį. Iš viso žodyne pateikiama apie 1100 paaiškintų lietuviškų terminų su anglų kalbos atitikmenimis. Kad vartotojams būtų patogiau, įdėti dar ir abėcėlinis anglų–lietuvių kalbų terminų žodynas bei sisteminė lietuviškų terminų rodyklė. Anglų–lietuvių kalbų terminų žodyne, be paaiškintųjų, papildomai įdėta apie 30 terminų, kurių aiškinti nematyta prasmės.

ŠALTINIAI

Žodyno pagrindu buvo pasirinkti šie šaltiniai: 1) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros teisės aktai, 2) tarptautiniai socialinės apsaugos susitarimai, 3) kiti lietuviški socialinės apsaugos tekstai (straipsniai, statistiniai leidiniai ir kt.).

Antriniai žodyno šaltiniai buvo Europos Sąjungos socialinės apsaugos dokumentai.

Tretiniai šaltiniai: a) kitų valstybių socialinės apsaugos žodynai, b) bendrieji bei kitų sričių terminų žodynai, c) Lietuvos teisės aktų vertimai į anglų kalbą.

AKTUALUMAS

Žodyne pateikti terminai yra pagrįsti naujausiais Lietuvos bei tarptautiniais šaltiniais. Aiškinant terminus, pačių ekspertų nuomonė turėjo tik šalutinį vaidmenį. Todėl galima teigti, kad žodyne yra pateiktas šiuolaikinis socialinės apsaugos terminų supratimas. Tačiau, atsižvelgiant į sparčią socialinės apsaugos raidą bei su tuo susijusių terminų tikslinimą ir net kaitą, būtų tikslinga pateiktus terminus peržiūrėti bei žodyną papildyti bent kas treji metai.

Žodynas turėtų palengvinti bei skatinti vidinį šalies ir tarptautinį bendradarbiavimą ir bendravimą, suteikti pagrindinių socialinės apsaugos žinių studentams, socialiniams darbuotojams, valstybės tarnautojams ir politikams.

ŽODYNO SANTVARKA

Žodyną sudaro trys dalys – lietuviškoji aiškinamoji verčiamoji, verčiamoji anglų–lietuvių kalbų ir sisteminė lietuviškų terminų dalis.

Pirmoje dalyje pagal lietuvių kalbos abėcėlę yra išdėstyti teikiami vartoti lietuviški terminai su aiškinimais bei anglų kalbos atitikmenimis (lietuviškas terminas, aiškinimas bei angliškas atitikmuo dedami skiltimis). Tiek šalia lietuviško antraštinio, tiek šalia angliško termino po kablelio yra įdėta vartojamų sinonimų (kai jų esama). Tuos sinonimus dažniausiai sudaro šalia dabar įprastų skolinčių, vadinamųjų tarptautinių, terminų surasti tinkami grynai lietuviški terminai ar sudėtinių terminų dėmenys, pvz.:

bazinė peñsija, pamatinė peñsija

disponuojamosios pajamos, turimosios pajamos

draudimo liudijimas, pòlisas

migrántas, -ė, pėrsikėlėlis, -ė

Taip pat yra įdėta literatūroje įprastų bei žodynuose teikiamų kitokių sinonimų ar trumpesnių variantų, pvz.:

invalidumo peñsijos priėdas, slaugōs priėdas

papildomoji išmoka, priėmoka

slaugytoja, gailestingoji sesėlė

Įdėtieji sinonimai taip pat yra iškelti savo vietoje pagal abėcėlę kaip antraštiniai žodžiai su nuoroda, kurio termino sinonimai jie yra. Tokie sinonimai dedami be aiškinimo (aiškinimas yra prie nurodomojo termino), pvz.:

pamatinė peñsija Žr. *bāzinė peñsija*

pōlisas Žr. *draudimo liūdijimas*

priėmoka Žr. *papildomoji išmoka*

Yra atvejų, kai dėl kalbos ypatybių lietuviškai įprasta tam pat reikalui vartoti du vienos vertės terminus. Tokiais atvejais juodu abudu yra pateikiami kaip antraštiniai (antrasis suskliaustas), pvz.:

atsiskyręs tėvas (atsiskyrusi mōtina)

vienišā mōtina (vienišas tėvas)

Visi lietuviški terminai yra sukirčiuoti.

Prie dalies aiškinimų ar jų papildymų yra prirašytas sutrumpinimas LT, kuris rodo, kad kalbamas dalykas šiuo metu taip yra suprantamas Lietuvoje.

Antrąją dalį sudaro abėcėlinis tų pačių terminų anglų-lietuvių kalbų žodynas.

Trečiąją dalį sudaro sisteminis lietuviškų terminų žodynas. Čia visi pirmosios dalies terminai yra sudėti pagal lietuvių kalbos abėcėlę.

VYKDYTOJAI IR ŽODYNO RENGIMO EIGA

Rengiant žodyną dalyvavo Europos Sąjungos ekspertai dr. Sibylle Angele (ekspertų grupės vadovė), dr. Heinz-Dietrich Steinmeyer ir Lietuvos ekspertai dr. Algis Dobravolskas, terminologas doc. dr. Stasys Keinys, dr. Liuba Murauskienė, Rasa Sakalaitė, taip pat Sveikatos ekonomikos centro darbuotojai Romas Buivydas bei dr. Gediminas Černiauskas.

Žodyno rengimui prižiūrėti Socialinės apsaugos ir darbo ministerija sudarė 16 asmenų darbo grupę iš visų pagrindinių skyrių. Pagrindiniai susitarimai su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jos darbo grupe buvo šie: a) dėl žodyno apimties, b) dėl svarbiausių šaltinių, kurie buvo papildyti tarptautiniais susitarimais, c) dėl žodyno pateikimo Valstybinei lietuvių

kalbos komisijai prie Lietuvos Respublikos Seimo, d) dėl terminų apibūdinimo išsamumo ir jų tarptautinio bei lietuviško konteksto suderinimo, e) dėl pavienių terminų interpretacijos tikslumo. Projekto vykdytojai reiškia didelę padėką darbo grupei už kruopštų ir produktyvų dalyvavimą peržiūrint terminus tiek dalykiniu, tiek lietuvių kalbos atžvilgiu bei už konstruktyvius ir konkrečius siūlymus.

Žodyno rengėjai nuoširdžiai dėkoja visiems konsultantams ir redaktoriams, ypač lietuvių kalbos specialistams doc. dr. Adelei Laigonaitei ir Mangirdui Žiedui, prisidėjusiems prie profesionalaus šio darbo parengimo. Reiškiamo savo padėką Valstybinei lietuvių kalbos komisijai prie Lietuvos Respublikos Seimo (pirmininkė doc. dr. Danguolė Mikulėnienė) už žodyno aprobavimą, o šios komisijos ekspertams už pastabas.

*Valstybinė lietuvių kalbos komisija prie Lietuvos Respublikos Seimo
neprieštarauja.*

AIŠKINAMASIS ŽODYNAS

LIETUVIŲ ABĖCĖLĖ

A a (Ą ą) B b C c (Ch ch) Č č D d E e (Ę ę, Ę ę) F f G g H h
I i (Į į, Y y) J j K k L l M m N n O o P p R r S s Š š T t
U u (Ū ū, Ū ū) V v Z z Ž ž

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
----------------------	------------	--------------------

A

administravimo išlaidos	Socialinės ir sveikatos apsaugos įstaigų veiklos išlaidos.	administration costs
akùšeris, -ė	Asmuo, turintis pagalbos teikimo gimdyvėms bei kūdikių priežiūros kvalifikaciją.	midwife
algà	Pinigai, mokami kaip darbo užmokestis arba atlyginimas.	direct pay
alimeñtai	Pinigai, kuriuos pagal įstatymą tėvai ar kuris iš jų moka vaikams ar vaikai – tėvams išlaikyti.	support maintenance
ambulatòrinė sveikatos priežiūra	Sveikatos priežiūra, teikiama neguldant paciento į ligoninę.	out-patient health care
ambulatòrinės priežiūros įstaiga	Ligoninės padalinys arba atskira gydymo įstaiga, teikianti ambulatorinę sveikatos priežiūrą.	out-patient facility
ambulatòrinis pacieñtas	Pacientas, kuriam sveikatos priežiūros įstaigoje ar namuose teikiamas nesudėtingas gydymas, konsultacijos, patarimai ir panašiai, į ligoninę jis neguldomas.	out-patient
ámžiaus grupė	Tam tikro amžiaus žmonių visuma (nustatoma amžiaus tarpais, pavyzdžiui, 0–4 metų arba kitaip – vaikai, pensininkai ir pan.).	age group, age cohort
ámžiaus ribòjimas	Mažiausio ir (arba) didžiausio amžiaus nustatymas kuriuo nors tikslu.	age restriction
ámžiaus ribos	Mažiausias ir didžiausias kuriuo nors tikslu nustatytas amžius, pavyzdžiui, pensinio senatvės draudimo sistemoje.	age limits
antraeìlis dárbas	Žr. <i>šalutinis dárbas</i>	
antrinė sveikatos priežiūra	Sveikatos priežiūra, teikiama ligoninėse pacientams, kuriems visą parą būtinas gydymas ar nuolatinė medicinos priežiūra. LT specializuota asmens sveikatos priežiūra, kurią atlieka aukštesniųjų administracinių teritorijos vienetų sveikatos priežiūros įstaigos; specializuota visuomenės sveikatos priežiūra, kurią atlieka valstybės nustatytų valstybinių tarnybų ir valstybinių inspekcijų padaliniai aukštesniuosiuose administraciniuose teritorijos vienetuose.	secondary (health) care

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
apdraustąsias, -oji	Fizinis arba juridinis asmuo, kuriam teikiamas draudimo garantijos (tiek draudimo liudijimo savininkui, tiek ir kitiems asmenims, gaunantiems išmokas pagal draudimo sąlygas).	insured
apdraustąsias valstybės lėšomis	Socialiniu draudimu apdraustas asmuo, už kurį įmokas į draudimo fondą moka valstybė. LT, pavyzdžiui, sveikatos draudimu yra apdrausti pensininkai, bedarbiai, vaikai, invalidai, valstybės remiami asmenys ir pan.	persons covered by the state
apeliacija	Kreipimasis į aukštesnę instanciją, prašant iš naujo svarstyti kokį sprendimą.	appeal
apmokestinamoji išmoka	Išmoka, kuri yra priskiriama prie pajamų, iš kurių skaičiuojami mokesčiai.	taxable benefit
apsaugos lygis	Nuošimčiais reiškiamas gyventojų dalis, kuriai garantuojama socialinė apsauga tam tikros rizikos atvejais.	level of protection
apsigimimas	Įgimtas neįgalumas, suteikiantis teisę į tam tikras socialines išmokas.	congenital deformity, malformation
apsimetimas, simuliavimas	Socialinio draudimo sistemoje – būklė, kurioje sveikas ir darbingas asmuo dedasi nesveikas ir nedarbingas, norėdamas gauti atitinkamas išmokas.	malingering
apsirūpinimas	Kaupimas santaupų, kuriomis asmenys nori sau garantuoti tvirtą materialinę padėtį ligos, invalidumo, nedarbo atvejais, senatvėje ar sukūrus šeimą bei siekiant aprūpinti šeimos narius.	self-protection
artimieji	Pensininko arba apdraustojo asmens sutuoktinis, vaikai ir kiti išlaikytiniai, taip pat pasilikę po jo mirties.	survivors
asmeninė pašalpa	Pašalpa, mokama asmeniui atsižvelgiant tik į jo paties padėtį (neatsižvelgiama į šeimos sudėtį ar išlaikytinius).	personal allowance
asmeninės sveikatos priežiūros išlaidos	Pačių gyventojų išlaidos už sveikatos priežiūros paslaugas bei savanorišką sveikatos draudimą.	private health care expenditure
asmeninių santaupų skatinimas	Priemonės (paprastai mokesčių lengvatos), kuriomis asmenys skatinami taupyti.	incentive for personal saving

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
asmenš pajamų koeficientas	Asmens pensijos skaičiavimo formulės dalis. LT metinių draudžiamųjų asmens pajamų koeficientų, apskaičiuotų dalijant asmens pajamas iš darbo mėnesių ir vidutinių pajamų, vidurkis, apskaičiuotas pagal visus darbo metus.	income (earnings) index, income (earnings) coefficient
asmenš sveikatos priežiūra	Valstybės pripažįstamų fizinių ar juridinių asmenų veikla, kuria siekiama laiku nustatyti asmens sveikatos sutrikimus, užkirsti jiems kelią ir padėti asmeniui atgauti bei sustiprinti sveikatą.	individual health care, personal health care
asmuõ bẽ pilietybẽs	Asmuo, neturintis jokios valstybės pilietybės.	stateless person
atgalinis įmokų mokėjimas	Įmokų mokėjimas už nemokėtus laikotarpius, norint padidinti paskirtos pensijos dydį.	payment of back contributions
atidėtoji išmoka	Išmoka, kuri pradedama mokėti ne nuo skyrimo laiko.	retained benefit
atidėtoji pensija	Pensija, kuri paties asmens prašymu (paprastai norint ateityje gauti didesnę pensiją) pradedama mokėti ne iš karto sulaukus įprasto pensinio amžiaus, bet vėliau.	deferred pension
atleidimas	Atleidimas nuo įsipareigojimo, skolos arba atsakomybės.	discharge
atostogpinigiai	Darbo užmokestis, mokamas už atostogų laiką.	holiday pay
atostogų išmoka	Piniginė išmoka, kuria iš dalies padengiamos atostogų išlaidos.	holiday grant
atrankinis įdarbinimas	Galutinis reabilitacijos tarpsnis, kurio metu invalidas įdarbinamas atsižvelgiant į jo amžių, kvalifikaciją, patirtį bei sugebėjimus.	selective placement
atsargõs fõndas	1) Privalomųjų santaupų kaupimo sistema, pagal kurią darbuotojo ir darbdavio įmokos kaupiamos iki darbuotojo darbo sutarties nutraukimo, o po to išmokama vienkartinė išmoka iš sukauptų lėšų. 2) Privalomojo rezervo, būtino išmokoms mokėti pasibaigus darbo sutarčiai ar ją nutraukus, sudarymo sistema.	provident fund
atsisākymas drausti, draudimo atsākymas	Oficialus privačios draudimo įmonės (draudiko) nesutikimas ką apdrausti, pavyzdžiui, dėl didelės rizikos.	refusal of an insurance application

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
atsiskyręs tėvas (atsiskyrusi mótina)	Tėvas (motina), gyvenantis (-i) atskirai nuo vaiko.	absent parent
atsitiktinis darbuotojas	Darbuotojas, dirbantis nenuolatinius, atsitiktinius, dažnai sezoninius darbus tik kelias dienas arba savaites be galimybės darbą pratęsti, o atlyginimą paprastai gaunantis už darbo valandas.	casual worker
atskaitingumas	Valdininkų bei išrinktų asmenų turėjimas atsiskaityti už savo veiklą.	accountability
atstovavimas	Fizinio ar juridinio asmens veikimas kito asmens vardu pagal suteiktus įgaliojimus.	advocacy
atšaukimas	Galiojančio įstatymo, įsakymo ar kito teisės akto panaikinimas.	repeal
auditas	Institucijos veiklos bei dokumentų tvarkymo įvertinimas, atliekamas ekspertų.	audit
aukščiausioji riba	Didžiausias skaičius, dydis ar ilgiausias laikotarpis.	ceiling
avansas	Iš anksto duodama atlyginimo ar ko kito dalis.	advance
B		
bazinė išmoka, pagrindinė išmoka	Svarbiausioji išmoka, prie kurios gali būti pridėdama papildomų išmokų.	basic benefit
bazinė pensija, pamatinė pensija	LT valstybinio socialinio draudimo pensija, kuri negali būti mažesnė kaip 110 % minimaliojo gyvenimo lygio. Jos pagrindu nustatoma pagrindinė valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijos dalis, garantuojanti bent mažiausią pensinį aprūpinimą asmenims, turintiems būtinąjį draudimo stažą.	basic pension
bazinė vaistų kaina, pamatinė vaistų kaina	Valstybės nustatytas vaistų kainos dydis, kuriuo remiantis skaičiuojama pacientų išlaidų vaistams kompensacija.	reference drug price
bazinės pensijos minimumas, pamatinės pensijos minimumas	Nuostata, kad valstybės nustatoma bazinė (pamatinė) pensija turi viršyti minimalų gyvenimo lygį.	basic pension minimum limit
bazinis darbo užmokestis, pamatinis darbo užmokestis	Valstybės nustatomas atlyginimo normatyvas, pagal kurį skaičiuojamos įvairios išmokos, darbo užmokestis.	basic wage

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
bāzinių peñsijų sistemà, pamatinių peñsijų sistemà	Pensinio aprūpinimo sistema, pagal kurią senatvėje mokama palyginti nedidelė ir visiems gyventojams vienoda pensija; skiriasi nuo tų sistemų, kuriose pensijos dydis yra susietas su kitais veiksniais, pavyzdžiui, su uždarbiu bei įmokomis.	basic pension scheme
bedarbio išmoka	Išmoka, mokama ne savo noru be darbo likusiems asmenims (išskyrus savarankiškai dirbančius) iš Užimtumo fondo lėšų, kurias sudaro darbuotojų ir darbdavių valstybinio draudimo įmokos. LT valstybinės darbo biržos iš Užimtumo fondo lėšų ribotą laiką bedarbiams mokama mėnesinė išmoka, kurios dydis priklauso nuo socialinio draudimo stažo bei darbo netekimo priežasties, bet neviršija valstybės nustatyto dydžio.	unemployment benefit
bedarbio išmokos gavėjas, -a	Asmuo, įregistruotas kaip neturintis darbo, kuriam dalis pajamų kompensuojama bedarbio išmokos pavidalu.	unemployed person receiving benefit
bedarbis, -ė	Neturintis darbo, bet jo ieškantis ir pasirengęs dirbti darbingo amžiaus asmuo. LT nedirbantis darbingo amžiaus darbingas asmuo, nesimokantis dienišėje mokymo įstaigoje, užsiregistravęs gyvenamosios vietos valstybinėje darbo biržoje kaip ieškantis darbo ir pasirengęs mokytis profesijos.	unemployed (person)
benāmis, -ė	Asmuo, neturintis būsto.	homeless person
bendradarbiavimo reikalāvimas	Vokietijoje įstatymo nustatyta apdrausotojo pareiga bendradarbiauti su socialinio draudimo institucijomis, kai šios renka informaciją.	obligation to cooperate
beñdras būstas	Būstas, kuriame gyvena ir kuriuo naudojasi du ar daugiau asmenų iš skirtingų šeimų.	sharing accommodation
bendrās is apmōkestinimas	Šalies mokesčių (išskyrus socialinio draudimo įmokas) sistema.	general taxation
bendrās is gimstamū mo koeficiēntas	Rodiklis, kurį sudaro gimusių gyvų vaikų ir gyventojų skaičiaus santykis nustatytu laikotarpiu (pavyzdžiui, metinis valstybėje gimusių vaikų skaičius tūkstančiui gyventojų).	birth rate
bendrās is išmokos dýdis, nominalūs is išmokos dýdis	Išmokos dydis neatskaičius mokesčių ir įmokų.	gross benefit

Lietuviškas terminas	Aiškkinimas	Angliškas terminas
bendrasis mirtingumo koeficientas	Rodiklis, kurį sudaro mirimų skaičiaus santykis su gyventojų skaičiumi nustatytu laikotarpiu.	mortality rate
bendrasis valdymas	Valdymas, kurio institucijas sudaro darbdavių bei darbuotojų atstovai.	joint management
bendrą šeimà	Šeimos nariai, gyvenantys tame pačiame bûste.	family unit
beñdrojo darbingumo patikrinimas	Invalidų darbingumo tikrinimas dėl galėjimo dirbti bet kokį darbà (ne tik tą, kurį žmogus dirbo iki invalidumo nustatymo).	all-work test
bendròsios pràktikos gýdytojas, šeimòs gýdytojas	Bendruomenėje dirbantis gydytojas, gydantis įvairias ligas; skiriamas nuo gydytojo specialisto.	general practitioner (GP), family doctor
beñdrosios sociàlinės pàslaugos	LT tiesiogiai teikiamos paslaugos, pagalba ir slauga namuose, konsultavimas bei pinigìnės išmokos (globos pinigai), skirtos sumokėti už socialines paslaugas.	general social services
bendrúomenė	Žmonių grupė, daugiau ar mažiau susijusi teritoriniu ir socialiniu atžvilgiu, vienijama bendrų interesų bei tikslų.	community
bendrúomenės globà	Buitinė, medicinos bei socialinė bendruomenės pagalba pagyvenusiam, susirgusiam arba neigaliam asmeniui, kuris dėl to gali gyventi savo namuose, o ne specialiose įstaigose (pavyzdžiui, ligoninėje, senelių namuose).	care in the community, community care
bepinigė	Padėtis, kai nebelieka išteklių maistui, būstui ir pan.	destitution
Bèveridžo mòdelis	Socialinės apsaugos sistema, sukurta pagal Didžiosios Britanijos ekonomisto Viljamo Henrio Beveridžo (William Henry Beveridge, 1879–1963) pasiūlymus, kai pašalpų (išmokų) dydis priklauso nuo poreikių ir iš esmės nėra susijęs su mokėtomis įmokomis.	Beveridge model
Bismarko mòdelis	Socialinės apsaugos sistema, sukurta pagal Vokietijos valstybės vadovo Oto Bismarko (Otto von Bismarck, 1815–1898) pasiūlymus, kai valstybės tikslas yra rūpintis visų gyventojų gerove, ypač palaikant labiausiai remtinus gyventojus ir pasitelkiant tam tikras institucijas bei bendruomenės išteklius. Nuo Beveridžo modelio skiriasi tuo, kad išmokų dydis paprastai yra susijęs su mokėtų įmokų dydžiu.	Bismarck model

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
biudžeto deficitas	Išlaidų ir pajamų skirtumas, susidarantis, kai fondo biudžeto išlaidos viršija pajamas.	budget deficit
buitinis neįgaliųjų aptarnavimas	Buities paslaugos, teikiamos savo namuose gyvenantiems asmenims, dėl ligos, invalidumo arba senatvės negalintiems apsipirkti, pasitaisyti valgio, tvarkyti namų ir pan.	home help services, home aid
būsto išlaidų kompensacija	LT dalinis gyvenamųjų patalpų šildymo, karšto vandens ir kitų išlaidų apmokėjimas mažas pajamas turinčioms šeimoms.	housing compensation
būsto subsidija	1) Subsidija, teikiama būstui įsigyti. 2) Dalinis būsto statybos išlaidų apmokėjimas valstybės lėšomis mažas pajamas turinčioms šeimoms.	1) building subsidy 2) housing subsidy
būtinasis draudimo laikotarpis	Mažiausias nustatytas laiko tarpas, kurį asmuo turi būti apdraustas, kad įgytų teisę į išmokas.	minimum insurance period; qualification (qualifying) period
būtinasis įmokų laikotarpis	Mažiausias nustatytas laiko tarpas, kurį reikia mokėti įmokas, norint įgyti teisę į išmokas.	minimum period of contribution
būtinoji medicinos pagalba	Sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos pagrindiniams būtiniesiems medicininiams gyventojų poreikiams tenkinti.	basic medical care, essential medical care
būtinoji teisės sąlyga	Socialinio draudimo sistemos reikalavimai, lemiantys asmens teisės į išmoką įgijimą.	condition for entitlement; eligibility requirement; qualifying condition
buvimas šalia visuomenės	Asmens priklausymas prie ribinių (periferinių) socialinių grupių, kurios labai skiriasi nuo visuomenės daugumos gyvenimo būdu ir dėl to neįsilieja į socialines struktūras.	on the fringe of society; marginalisation
C		
centralizuotas sociālinės apsaugos sistemos administravimas	Socialinės apsaugos sistemos tvarkymas iš vieno centro.	central administration of social security

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
ciklinis nedarbas	Nedarbas, priklausantis nuo ekonominių ciklų kaitos.	cyclical unemployment
D		
dalinė pensija	LT pagrindinė socialinio draudimo pensijos dalis, skiriama turint minimalų, bet neturint būtinojo darbo stažo.	reduced pension
dalinis bedarbis	Darbingas asmuo, dėl darbo stokos priverstas dirbti ne visą darbo laiką.	partially unemployed person
dalinis darbas	Darbas, kuris trunka tik dalį darbo dienos arba darbo savaitės.	part-time work
dalinis darbuotojas	Asmuo, kuris nepriklauso prie visiškai užimtų darbuotojų grupės ir dirba tik darbo dienos arba savaitės dalį (pavyzdžiui, paslaugų srities darbuotojai); šių asmenų teisės į pašalpas, susijusias su užimtumu, gali būti ribotos. Dalinio užimtumo apibūdinimas taip pat yra svarbus turint galvoje įprastą reikalavimą socialinių pašalpų gavėjams dirbti ne visą darbo laiką.	part-time worker
dalinis nuostolių atlyginimas	Dalies visų patirtų nuostolių apmokėjimas, priklausantis nuo draudimo sąlygų.	deductible
dalyvavimas	Bendri asmenų, organizacijų veiksmas arba aktyvus jų įsitraukimas į veiklą.	participation
dalyvavimo nutraukimas	Būtinų dalyvio įsipareigojimų nebevykdymas.	cessation of participation
dalyvavimo sąlygos	Būtinai reikavimai, suteikiantys galimybę asmeniui ar organizacijai dalyvauti sistemoje.	conditions for participation
darbas ryšių priemonėmis	Darbas (taip pat darbas namuose) per atstumą naudojant ryšių ir (arba) kompiuterių tinklus.	telework
darbdavio įmokos	Įmokos, kurias darbdavys moka socialinio draudimo sistemai darbuotojo vardu.	employer contribution
darbdavio išmoka dėl laikinojo nedarbingumo	Iš darbdavio gaunama dėl laikinojo nedarbingumo prarasto uždarbio kompensacija, kuri mokama darbuotojui atlyginimo pavidalu jo laikinojo nedarbingumo metu.	sick pay
darbdavys, -ė	Fizinis ar juridinis asmuo, kuris samdo (įdarbina) asmenis tam tikram darbui atlikti. LT visų rūšių įmonių, įstaigų, organizacijų savininkai, jų vadovai, paskirti, išrinkti ar kitokia tvarka įgalioti pagal tų įmonių įstatymus ar kitokius dokumentus įmonės vardu sudaryti,	employer

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
darbinė invalidų integracija	pakeisti ir nutraukti darbo sutartį, atlikti kitus darbo įstatymų nustatytus veiksmus. Darbdaviais taip pat laikomi ūkininkai, sudarę darbo sutartį bent su vienu fiziniu asmeniu.	disabled workers induction
darbingas asmuo	Nustatyto amžiaus asmuo, turintis pakankamai sveikatos ir jėgų dirbti.	capable for work
darbingumas	Sveikatos bei pajėgumo lygis, kurio pakanka dirbti.	capacity for work
darbingumo likūtis	Po dalinio darbingumo netekimo išlikęs ribotas asmens galėjimas dirbti.	residual work capacity
darbingumo netekimas	Visiškas arba dalinis darbingumo praradimas (nuolatinis arba trunkantis ir po ligos išmokų mokėjimo pabaigos), kuris riboja asmens galimybes verstis veikla, duodančia pajamų.	work incapacity; work disablement; disability; invalidity
darbingumo netekimo rizika	Tikimybė, kad asmuo pasidarys nedarbingas.	risk of disability
darbingumo netekties koeficientas, darbingumo netektis	Netekto darbingumo apskaičiavimas vieneto dalimis arba nuošimčiais po nelaimingo atsitikimo darbe arba susirgus profesine liga.	work disablement coefficient, work disablement degree
darbingumo netektis	<i>Žr. darbingumo netekties koeficientas</i>	
dárbo birža	LT valstybinė įstaiga, atsakinga už valstybės teikiamų gyventojų užimtumo garantijų darbo rinkoje įgyvendinimą.	labour exchange
dárbo ieškotojas, -a	Asmuo, kuris stengiasi susirasti darbą; dažnai tokio asmens padėties pripažinimą lemia registravimasis darbo biržoje.	jobseeker, person seeking work
dárbo inspektoriaus, -ė	LT valstybės pareigūnas, atliekantis darbų saugos, sveikatos apsaugos bei darbo santykius nustatančių teisės aktų vykdymo kontrolę.	labour inspector
dárbo išlaidos	Bendrosios darbdavio išlaidos darbo jėgai samdyti, taip pat darbo užmokestis, papildomos priemokos ir priedai, socialinio draudimo ir draudimo įmokos, laikinojo nedarbingumo išmokos ir pan.	labour cost

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
dárbo jégà, veiklėjei gyvėntojai	Dirbantys bei nedirbantys, bet norintys įsidarbinti gyventojai.	active population; labour force
dárbo jégòs užimtumas	Veikliųjų gyventojų dalyvavimas ekonominėje veikloje bei pasirengimas jai. Užimtumo lygį šalyje lemia moterų ekonominio aktyvumo rodikliai, pensinis amžius bei dieninio mokymosi mastas.	labour force participation
dárbo laikas	Laikas, kurį asmuo dirba fizinį arba protinį darbą ar atlieka pareigas; išreiškiamas valandų skaičiumi arba kaip darbo pradžios ir pabaigos ribos.	working hours
dárbo nukentėjėlio kompensacija	Išmoka, mokama darbuotojui, netekusiame darbingumo dėl su darbu susijusio sveikatos sugadinimo, siekiant atlyginti jam padarytą žalą; nukentėjėlio mirties atveju kompensacija mokama jo šeimai.	compensation for an occupational injury
dárbo nukentėjėlis, -ė	Darbuotojas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar susirgęs profesine liga.	victim of an occupational injury or occupational disease
dárbo paieškos	Visuma priemonių ir veiksmų, kuriais ieškoma darbo.	search for employment
dárbo rinkà	Darbo jėgos pasiūla ir paklausa.	labour market
dárbo riñkos politika	Valstybės taikomos priemonės užimtumui skatinti (pavyzdžiui, darbo vietų steigimas, profesinis mokymas ir pan.) bei norintiems įsidarbinti asmenims palaikyti (pavyzdžiui, finansinės paramos bedarbiams teikimas).	labour market policies
dárbo sąlygos	Darbo aplinka, jo pobūdis, darbo ir poilsio tvarka, psichologinis darbovietės klimatas, turintys tiesioginę įtaką darbuotojo savijautai, darbingumui, sveikatai.	work conditions
dárbo sutartìs	LT darbuotojo ir darbdavio susitarimas, kuriuo darbuotojas įsipareigoja dirbti tam tikrą darbą arba eiti tam tikras pareigas, o darbdavys įsipareigoja mokėti darbo užmokesį bei sudaryti tinkamas darbo sąlygas.	employment contract; work contract
dárbo užmokesčio nustatymas	Per kolektyvines derybas pasiekiamas susitarimas dėl darbo užmokesčio dydžio.	wage settlement

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
dárbo užmokesčio subsidija	Valstybės priemoka darbo užmokesčiui padidinti.	wage subsidy
dárbo vietų steigimas	Vykdymas priemonių, skirtų naujoms darbo vietoms steigti didinant bei perskirstant investicijas į darbui imlias ekonominės veiklos sritis ar įmones.	employment creation, job creation; artificial employment
dárbo vietų subsidija	Darbdaviui teikiama subsidija, kuria remiamos naujai steigiamos darbo vietos. LT iš Užimtumo fondo darbdaviams mokama vienkartinė kompensacija, duodama įdarbinant darbo biržos siuntimą turinčius bedarbius, kuriems taikomos papildomos užimtumo garantijos į steigiamas ar pritaikomas darbo vietas.	job subsidy
darbuotojas, -a	Dirbantis ir už tai atlyginimą gaunantis asmuo.	worker, employee
darbuotojas migrántas, darbuotojas pėrsikėlėlis	Asmuo, kuris persikelia iš vienos valstybės į kitą, ieškodamas darbo arba dėl savo darbinės veiklos.	migrant worker; travelling worker; itinerant worker
darbuotojas pėrsikėlėlis	<i>Žr. darbuotojas migrántas</i>	
darbuotojas užsieniėtis	Asmuo, dirbantis ne toje valstybėje, kurios pilietybę turi.	foreign worker
darbuotojo įmokos	Socialinio draudimo įmokos, kurias moka pats darbuotojas.	employee contribution
darbų ir sveikátos saugà	Priemonių, kuriomis laiduojama sveikata ir sauga darbovietėse, visuma.	occupational safety and health
darbų saugà	Visos priemonės, kurių imamasi ar numatoma imtis bet kurioje įmonės darbo vietoje tam, kad apsaugotų darbuotojus nuo profesinės rizikos arba ją sumažintų.	occupational safety
darbų saugòs inspėktorius, -ė	Valstybės pareigūnas, atliekantis norminių darbų saugos aktų vykdymo kontrolę (tikrinantis darbo patalpas ir įrangą, atliekantis tyrimus, nagrinėjantis dokumentus ir pan.).	health and safety inspector

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
darbų saugos ir sveikatos apsaugos teisės aktai	Visuma įstatymų, kuriais tvarkoma darbų sauga ir sveikatos apsauga.	health and safety legislation
darbų saugos tyrimai	Sisteminiai tyrimai, kuriais siekiama įvertinti riziką bei pavojus, susijusius su skirtinga profesine veikla (skiriami užduočių atlikimo tarpiniai specifinei rizikai nustatyti).	job safety analysis
daugiašalė socialinė apsaugos sutartis	Tarptautinė daugiau negu dviejų valstybių sutartis, sudaryta migrantų socialiniam aprūpinimui derinti.	multilateral social security convention
daugiašalė sutartis	Sutartis, kurią sudaro daugiau nei dvi valstybės.	multilateral convention
daugiavaikės mótinos šalpós penšija	LT šalpos pensija, mokoma priešpensinio amžiaus motinoms arba motinoms invalidėms, išauginusioms penkis ar daugiau vaikų.	compensation for child care
daugiavaikė šeimà	Šeima, kurioje vaikų skaičius viršija šalies vidurkį; remti tokias šeimas yra vienas iš socialinės apsaugos tikslų.	large family
	LT daugiavaike laikoma šeima, kurioje auga trys ar daugiau vaikų.	
demogràfinė prognòzė	Gyventojų skaičiaus ir sudėties numatymas remiantis prielaidomis apie mirtingumą, gimstamumą bei kilnojimąsi.	population forecast
demogràfinė sudėtis	Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių, lytį, šeimos, socialinę bei ekonominę padėtį ir pan.	population structure, population composition; population distribution
derýbos dėl kolektývinės sutartiės	Darbdavio (jų bendrovių) bei profesinės sąjungos (jų susivienijimų) derėjimasis dėl darbo užmokesčio ir kitų kolektyvinės sutarties sąlygų.	collective bargaining
didelė rizika	Draudiko atžvilgiu – didelė tikimybė, kad dėl draudžiamąjo įvykio reikės didelių draudimo išmokų (tokia yra, pavyzdžiui, invalidumo rizika).	serious risk
didžiausioji išmoka	Išmokų riba, kurios negalima viršyti, nepaisant apskaičiuotos bendrosios išmokų sumos, kurią asmuo arba šeima turi teisė gauti.	benefit ceiling

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
didžiausioji pensija	LT didžiausios mokamos pensijos riba, nustatoma apribojant draudžiamųjų asmens pajamų koeficientą; šios ribos peržengti neleidžiama.	ceiling on pension
didžiausioji rizika	Draudiko atžvilgiu – atvejai, kuriais apdraustasis asmuo turi didelę tikimybę patekti į draudžiamąjį įvykį ir tai lemtų išskirtinai didelę draudimo išmoką.	bad risk
didžiausioji senatvės pensija	Nustatyta didžiausia senatvės pensija, kurią gali garantuoti pensinio draudimo sistemos.	maximum old-age pension
didžiausioji vaisto kaina	Valstybės nustatyta viršutinė kainos už tam tikrą vaistą riba.	maximum drug price
dieninės globos įstaigos	LT įstaigos, kurios dienos metu teikia socialinę pagalbą asmenims, naktį praleidžiantiems savo namuose.	day care institutions, day care facilities
dieninės stacionaras	Specialus ligoninės skyrius, kuriame pacientas dieną gydomas stacionariai, o naktį išleidžiamas į namus ar kitur.	day hospital
dienos pašalpa	Piniginė ar natūrinė pašalpa, apskaičiuota kiekvienai pašalpos mokėjimo dienai.	daily allowance
dirbantis pensininkas	Pensininkas, dirbantis pagal darbo sutartį arba savarankiškai.	employed pensioner; working pensioner
diskriminacija	Asmens teisių ribojimas arba atėmimas dėl rasės, tautybės, religijos, amžiaus, lyties ar pan.	discrimination
diskriminacija dėl amžiaus	Pagyvenusių žmonių teisių ribojimas dėl amžiaus.	ageism
diskriminavimas	Praktinė veikla, kuria išskirtinai ribojamos tam tikrų gyventojų grupių teisės.	discriminatory practice
disponuojamosios pajamos, turimosios pajamos	Bendrosios namų ūkio pajamos, likusios atskaičius mokesčius, įmokas bei natūrinės išmokas.	disposable income
dokumente	LT visos piniginės ir natūrinės pajamos, gaunamos už darbą, iš ūkininkavimo, verslo, amatų, laisvosios profesinės veiklos, taip pat turto pajamos, pensijos, pašalpos, stipendijos, rentos.	
draudė	Medžiaginė duomenų, susitarimų, ir kitos informacijos laikmena.	document
	Draudimo išmokama pinigų suma.	sum insured

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
draudikas	Draudimo sutarties šalis, kuri pagal sutarties sąlygas įsipareigoja mokėti išmokas.	insurer
draudiko įkainiai	Sveikatos draudimo sistemoje draudiko nustatyti įkainiai už paslaugas arba prekes.	rate set by insurers
draudimas nuo nelaimingų atsitikimų	Draudimo sistema, pagal kurią numatomos draudimo išmokos mirties ar sveikatos pakenkimo atveju dėl nelaimingo atsitikimo.	accident insurance
draudimas nuo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų	Draudimo sistema, pagal kurią teikiamos garantijos įvykus nelaimingam atsitikimui darbe bei susirgus profesine liga.	insurance for occupational injuries and diseases
draudimo atsākymas	<i>Žx. atsisākymas draūsti</i>	
draudimo įsipareigėjimų riba	<i>Žx. draudōs riba</i>	
draudimo laikotarpis	Socialinio draudimo įmokų mokėjimo, darbo pagal darbo sutartį, savarankiško darbo, profesinės veiklos laikotarpis, nustatomas arba pripažįstamas remiantis įstatymais, taip pat bet kuris kitas laikotarpis, įstatymais prilygintas draudimo laikotarpiui.	period of insurance, insurance period
draudimo leidimas	Kartu su draudimo veiklos licencija išduodamas leidimas (dokumentas) naujai įregistruotai (pradedančiai veiklą) draudimo įstaigai teikti tam tikrų draudimo rūšių paslaugas.	permission for assurance
draudimo liūdijimas, pōlisas	Oficialus dokumentas, kuriuo patvirtinamas draudimo sutarties sudarymas.	policy of insurance, insurance policy
draudimo liūdijimo saviniūkas, pōliso saviniūkas	Draudimo įmokas mokantis draudimo liūdijimo (poliso) turėtojas (panaudos gavėjas paprastai būna apdraustasis, kartais draudimo įmokų mokėtojas, bet gali būti ir kas kitas, pavyzdžiui, jo giminaitis arba juridinis asmuo).	policyholder
draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe (darbdaviū) įmoka	Papildomos darbdaviū įmokos už draudimą nuo nelaimingų atsitikimų darbe; tos įmokos paprastai būna skirtingo dydžio, atsižvelgiant į draudimo rizikos laipsnį.	occupational (industrial) accident (injury) contribution

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
draudimo nuo nelaimingų atsitikimų įmokų tarifas	Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų bei profesinių ligų įmokų dydžio norma, nustatoma pagal rizikos laipsnį bei veiklos ir darbo sąlygų ypatumus.	rate of occupational accident (injury) contribution
draudimo pažymėjimas	Oficialus dokumentas, į kurį surašomi pagrindiniai apdraustojo asmens duomenys, būtini socialinio draudimo įstaigai.	insury
	LT dokumentas, į kurį įrašomi duomenys apie apdraustojo asmens gautą darbo užmokestį, nuo kurio buvo mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, nurodomos darbdavio ir apdraustojo sumokėtos įmokų sumos ir draudimo laikotarpiai; pagal šiuos įrašus nustatoma teisė į valstybinio socialinio draudimo išmokas.	
draudimo rizika	Bet koks galimas įvykis ar pavojus, dėl kurių yra draudžiama ir kuriems atsitikus apdraustasis gali reikalauti draudimo išmokų.	risk
draudimo sertifikatas	Oficialus dokumentas, suteikiantis draudimo įstaigoms teisę užsiimti tam tikros rūšies draudimo veikla.	insurance certificate
draudimosi reikalavimas	<i>Žr. reikalavimas apsidrausti</i>	
draudimo sistema	Sistema, grindžiama draudimo principais, pagal kuriuos išmokų dydis priklauso nuo mokamų įmokų dydžio bei kitų draudimo sąlygų.	insurance scheme, insurance-based scheme
draudės ribà, draudimo įsipareigojimų ribà	Didžiausių draudimo išmokų ribos, kurias peržengus draudimo institucijos arba įstaigos nemoka kompensacijos.	insurer's liability limit
draudžiamasis įvykis	Įmanomas arba galimas ateities įvykis, dėl kurio draudimo įstaiga įsipareigoja mokėti išmokas. LT draudimo sutartyje ar Draudimo įstatymo nustatytas atsitikimas, kuriam įvykus draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas ar trečiasis asmuo įgyja teisę į draudimo išmoką.	contingency
draudžiamoji rizika	Galimi įvykiai ar pavojai, nuo kurių asmuo gali draustis.	insurable risk
draudžiamosios asmeñs pajamos	LT pajamos, kurių pagrindu skaičiuojamos socialinio draudimo pensijos.	individual insured income

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
draudžiamosios išmokos	Prie asmens pajamų priskiriamos išmokos; nuo jų skaičiuojamos įmokos socialiniam draudimui.	benefit subject to contributions
duomenų apsaugà	Priemonių, kurių reikia duomenims apsaugoti, taikymas.	data protection
dvišalė socialinės apsaugos sutartis	Dviejų šalių sutartis, kuria siekiama derinti socialinės apsaugos priemones, taikomas tarp šių valstybių migruojantiems darbuotojams arba asmenims, kitais tikslais atvykstantiems į kitą sutarties valstybę.	bilateral social security convention
dvišaliai susitarimai	Dviejų šalių susitarimai, kurių sąlygos ir nuostatos vienodai taikomos abiejose šalyse.	bilateral agreement
E		
eilės nustatymas	Asmenų aptarnavimo, paraiškų, prašymų patenkinimo tvarkos sudarymas, kai nėra galimybių iš karto visų patenkinti (pavyzdžiui, teikiant medicinos ir socialines paslaugas).	queuing
einamóji pensinio draudimo sistema	Pensinio draudimo sistema, pagal kurią darbuotojų mokamos įmokos sudaro tų pat metų pensijų finansavimo šaltinį.	pay-as-you-go pension scheme
einamųjų įplaukų sistema	Socialinio draudimo sistemoms būdingas finansavimo būdas, kai metų išmokos formuojamos iš tų pat metų įplaukų ir yra joms lygios.	pay-as-you-go system
ėjimas į pensiją	Aktyvios profesinės (darbo) veiklos nutraukimas arba perėjimas nuo mokamo dalyvavimo darbo rinkoje prie uždario negaunančio asmens padėties (paprastai nutraukus darbo santykius, kai įgyjama teisė į pensiją).	retirement
ėjimo į pensiją atidėjimas	Padėtis, kurioje darbuotojas, turėdamas teisę į senatvės pensiją, dar į ją neina; dažnai tai lemia suteikta galimybė vėliau gauti didesnę pensiją.	deferred retirement
ekonóminis silpnumas	Neturėjimas pakankamai pajamų ar išteklių pensinio ir kitokio draudimo įmokoms mokėti.	economically weak
epidémija	Didelis užkrečiamosios (infekcinės) ligos išplitimas.	epidemic
etáto dárbas	Darbas, kuris trunka visą nustatytą darbo savaitės laiką.	full-time employment
Európos Bendrijos núostatai	Europos Bendrijos teisės aktai, privalomi visoms Bendrijos narėms.	Community regulations

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
Euròpos skurdo ir sociálinės apsaugòs tyrìmai	Europos Bendrijos finansuojama programa, kuria siekiama sudaryti bendrà valstybių Europos Bendrijos narių požiūrį į skurdo problemas bei jų sprendimo būdus.	European research on poverty and social security (Europass)
Euròpos sociálinės ir medicinos pagálbos konveñcija	Valstybių Europos Sąjungos narių bei Maltos, Islandijos, Norvegijos ir Turkijos 1953 m. priimtas susitarimas, kuriuo garantuojamas minėtų valstybių piliečių socialinis bei medicininis aprūpinimas bet kurios iš tų valstybių teritorijoje.	European Convention on Social and Medical Assistance
Euròpos žmogaus téisių ir pagrindinių láisvių apsaugòs konveñcija	Valstybių Europos Tarybos narių 1950 m. priimtas susitarimas ginti ir įgyvendinti žmogaus teises ir pagrindines laisves.	European Convention on Human Rights
F		
fáktinė sántuoka	<i>Žr. gyvenimas nesusituòkus</i>	
fáktinis peñsinio draudimo laikòtarpis	Metais išreikštas laiko tarpas, kurį asmuo buvo draudžiamas pensijai gauti, reikalingas nustatant teisę į pensiją bei jos dydį.	period of pension insurance
finansávimas iš mòkesčių	Išlaidų finansavimas iš lėšų, surinktų mokesčių pavidalu.	tax financed
finansáavimo metodai	Lėšų teikimo metodai numatytiems tikslams įgyvendinti.	means of financing
finánsinė paramà nepajamìngoms šeimóm	Piniginė pagalba mažas pajamas turinčioms šeimoms, teikiama patikrinus jų materialinę padėtį.	family assistance
finánsinė pusiáusvyra	Socialinės apsaugos sistemos palaikymo būdas, kai pinigų ištekliai perkeliama iš tų sistemos dalių, kur yra pinigų perteklius, į tas, kur pinigų trūksta.	mechanism for financial compensation
finánsinė rizika	Pinigų, išteklių ar pajamų praradimo rizika.	financial risk
finánsinės pàskatos	Piniginė pagalba, teikiama siekiant konkrečių tikslų išmokų pavidalu ir (arba) atleidžiant nuo įmokų.	financial incentives
fìzinis asmuò	Asmuo kaip civilinės teisės subjektas; skiriamas nuo juridinio asmens.	natural entity; natural person

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
fiziškai neįgalus asmuo	Asmuo, pasidaręs neįgalus dėl kūno (fizinės) negalios.	physically disabled person, physically handicapped person
G		
gailestingoji seselė	Žr. <i>slaugytoja</i>	
gėlimos darbo pajamos	Numatomos didžiausios asmens darbo pajamos.	earning capacity
galiojimo laikas	Laiko tarpas, kurį galioja nutarimas, susitarimas ar kitas teisės aktas.	validity period
galutinė nuostata	Nekintama privaloma nuostata, kuria paprastai keičiama laikinoji nuostata (laikinosios nuostatos).	final provision
galutinis vertinimas	Dėl nelaimingo atsitikimo padarytos medicininės išvados, kurių negalima keisti.	final assessment
garantuojamosios pajamos	Valstybės laiduojamos mažiausios pajamos visiems asmenims arba šeimoms, turinčioms mažesnio negu nustatyta dydžio pajamas (minimalios pajamos gali būti laiduojamos skirtingais metodais, pavyzdžiui, pašalpomis šeimai, socialinėmis paslaugomis, mokesčių lengvatomis).	guaranteed income
gerontologija	Senėjimo, jo priežasčių ir reiškinių bei su tuo susijusių problemų mokslas.	gerontology
gerovė	1) Gera sveikatos būklė ir aprūpintas gyvenimas. 2) Grupės ar visuomenės geros (pirmiausia materialinės) padėties palaikymas, ypač įstatymais ir socialinio pobūdžio priemonėmis.	well-being, welfare
gerovės ekonomika	Ekonomikos šaka, nagrinėjanti būdus, kuriais siektina socialinė ir ekonominė gerovė taikant specifines ekonominės politikos priemones.	welfare economics
gerovės valstybė, visuotinės gerovės valstybė, socialinės gerovės valstybė	Valstybė, kurioje rūpinamasi visapusiška gyventojų apsauga, įskaitant valstybės išmokas bei paslaugas, ir laiduojama žmonių gerovė.	welfare state
gydymas	Gydomieji veiksmai ir (arba) vaistų paciento sveikatos būklei gerinti skyrimas.	medical treatment

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
gydymas ligoninėje	Ligoninėje atliekamas gydymas, kurio išlaidoms dengti nustatomos specialios taisyklės bei būdai (dažniausiai mokama tiesiogiai ligoninei iš sveikatos draudimo fondo arba valstybės lėšų).	hospital treatment; hospital care
gydymas pas specialistą	Gydymas pas medicinos darbuotoją, kuris yra specializavęsis gydyti tam tikras ligų grupes.	specialist treatment
gydymo išlaidų apmokėjimas	Visiškas arba dalinis paciento gydymo išlaidų dengimas iš draudimo fondo arba įmonės lėšų (mokama tiesiogiai paslaugų teikėjams arba atlyginamos paciento išlaidos).	reimbursement (of expenses)
gydymosi ligoninėje trukmė	Skaičius dienų, kurias pacientas praleidžia gydymasis ligoninėje ir užimdamas ligoninės lovą.	length of stay (in hospital)
gydytojas, -a	Asmuo, turintis nustatytą kvalifikaciją ir licenciją verstis medicinos praktika. LT asmuo, turintis aukštąjį medicinos išsilavinimą ir teisę užsiimti asmens sveikatos priežiūra, kuri apima asmens sveikatos būklės nustatymą, ligų profilaktiką, diagnozavimą, ligonių gydymą ir medicininę reabilitaciją; skiriami gydytojas asistentas, gydytojas rezidentas, gydytojas tyrėjas, medicinos gydytojas, gydytojas specialistas.	doctor, physician
gydytojo kabinėtas	Įrengta patalpa, kurioje bendrosios praktikos gydytojas arba stomatologas (LT bet kuris ambulatorinį gydymą teikiantis gydytojas) teikia sveikatos priežiūros konsultacijas ar paslaugas.	doctor's surgery, doctor's office
gydytojo rinkimasis	Principas, pagal kurį apdraustasis turi teisę pats rinktis gydytoją.	free choice of doctor
gydytojų apmokėjimo sistema	Sistema, pagal kurią gydytojai gauna atlyginimą už teikiamas paslaugas; tai gali būti tiesioginis pacientų mokėjimas, mokėjimai iš valstybės ar sveikatos draudimo lėšų, atsižvelgiant į konsultacijų skaičių bei prisirašiusių gyventojų skaičių ir pan.	system of payment of doctors
gimimo liudijimas	Teisės aktais nustatyto turinio dokumentas, išduodamas įregistruvus vaiko gimimą.	birth certificate
gimimo metai	Kalendoriniai metai, kurie yra įrašyti dokumentuose kaip asmens gimimo metai.	year of birth
gimimo registravimas	Duomenų apie naujagimį užrašymas valstybės nustatytoje įstaigoje dalyvaujant bent vienam iš tėvų.	registration of a birth

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
gimtąji šalis	Valstybė, kurioje darbuotojas ekspatriantas gimė bei gyveno prieš persikeldamas į kitą valstybę.	home country
ginčas	Fizinių ir (arba) juridinių asmenų tarpusavio pretenzijos, sprendžiamos įstatymų nustatyta tvarka, pavyzdžiui teisme, arbitraže.	dispute
ginčo sprendimas	Visuma taisyklių (formalių procedūrų), taikomų sprendžiant ginčą.	dispute procedure
gyvenamoji valstybė	Valstybė, kurioje asmuo paprastai gyvena.	country of residence
gyvenamoji vietà	Vieta, kurioje asmuo paprastai gyvena.	place of residence
gyvenamosios vietos sąlyga	Nuolatinės ar įprastinės gyvenamosios vietos nustatytos teritorijos ribose turėjimas kaip išmokų sąlyga.	residency condition
gyvenimas nesusituokus, faktinė sątuoka	Bendras sugyventinių gyvenimas, neįregistravus santuokos teisės aktais nustatyta tvarka.	cohabitation
gyvenimas užsienyje	Išmokų gavėjo persikėlimas gyventi į užsienį gali lemti išmokų mokėjimo pokyčius.	residence abroad
gyvenimo lygis	LT asmeniui, persikėlusiam gyventi į užsienį, pensijos mokėjimas gali būti nutrauktas.	
	Asmens ar namų ūkio materialinės gerovės lygis, pavyzdžiui, prekės bei paslaugos, gaunamos už tam tikras pajamas.	standard of living
gyvenimo valstybėje laikas	Laiko tarpas, kuris pagal įstatymus laikomas nuolatinio asmens gyvenimo valstybėje laiku.	period of residence
gyvenimo valstybėje trukmės reikalavimas	Nustatytas laiko tarpas, kurį asmuo turi būti išgyvenęs valstybėje, norėdamas įgyti teisę į išmokas.	duration of residence requirement
gyventojas, -a	Asmuo, gyvenantis tam tikroje vietoje (pavyzdžiui, mieste, rajone arba valstybėje); tai gali lemti teisės į socialinės apsaugos išmokas įgijimą.	resident
gyventojų piramidė	Grafinis teritorijos (valstybės, miesto, rajono) gyventojų amžiaus ir lyties struktūros vaizdas tam tikru laikotarpiu.	population pyramid
gyventojų senėjimas	Vyresnių nei 60 metų amžiaus žmonių lyginamosios dalies didėjimas kitų amžiaus grupių atžvilgiu.	ageing of the population

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
gyvėntojų surašymas	Duomenų apie gyventojų skaičių bei sudėtį rinkimas tiesioginio surašymo būdu.	population census
gyvybės draudimas	Draudimo rūšis, pagal kurią nustatyta pinigų suma išmokama apdraustojo mirties atveju arba numatytą dieną pasibaigus draudimo sutarčiai.	life insurance, life assurance
gyvybės draudimas iki gyvės galvės	Gyvybės draudimo rūšis, kurios įmokos mokamos iki gyvenimo pabaigos, o draudimo išmoka gavėjui mokama po apdraustojo asmens mirties.	whole life insurance, straight life insurance
globėjas, -a	Asmuo, kuris rūpinasi globos reikalingu asmeniu.	guardian
globótinas vaikas	Neįgalus vaikas arba vaikas, kurio augimo sąlygos be socialinės globos gali būti nepakankamos.	child in need
globótinis, -ė	Asmuo, dažniausiai našlaitis arba tėvų paliktas vaikas, kuriam teisiškai yra paskirta globa.	child in care, child in custody
greitóji medicinos pagálba	Specializuota sveikatos priežiūros tarnyba, teikianti medicinos pagalbą žmogaus sveikatai ar gyvybei pavojingos traumos, apsinuodijimo ar ūmios ligos atveju.	ambulance, emergency
greitósios pagálbos automobilis	Automobilis su specialia įranga ir personalu, parengtas skubiai medicinos pagalbai teikti.	ambulance
gretutinė mēdiko specialybė	Profesinė veikla, susijusi su pacientų gydymu bei slauga, kuriai nereikalinga gydytojo kompetencija.	paramedical profession
grynóji išmoka	Išmokos dydis, kuris lieka atskaičius pajamų mokestį (ir kartais socialinio draudimo įmokas) tose sistemose, kuriose išmokos yra apmokestinamos.	net benefit
grynóji peñsija	Pensijos dydis, kuris lieka atskaičius pajamų mokestį (ir kartais socialinio draudimo įmokas) tose sistemose, kuriose pensija yra apmokestinama.	net pension
grùpės interesù reiškimas	Grupės narių arba grupės vardu atliekami veiksmai tos grupės interesams visuomenėje atstovauti.	interest group activity
grùpinės mētinės rentôs sutartis	Gyvybės draudimo sutartis, pagal kurią asmenų grupei garantuojamas kasmetinės išmokos (metinė renta); tai vienas iš būdų finansuoti išmokas.	group annuity contract

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
grūpinis nelaimingas atsitikimas darbe	Nelaimingas atsitikimas darbe, per kurį sužalojamas daugiau negu vienas žmogus.	collective industrial injury
grūpinis sveikatos tikrinimas	Žmonių grupių sveikatos būklės tikrinimas, paprastai naudojant nesudėtingus ir nebrangius diagnostavimo metodus bei įrangą, norint nustatyti susirgusius ar didelę ligos riziką turinčius asmenis, taip pat galimus ligų platintojus.	screening
gūldymas į ligoninę	Sudarymas ligoniui sąlygų gauti stacionarinį gydymą.	admission to hospital
H		
honorāras	Tam tikrų profesijų atstovams nustatytas atlygis už atliktą darbą ar suteiktas paslaugas.	fee
honorāro nòrmos	Nustatytos atliktų darbų bei teikiamų ar suteiktų paslaugų kainos.	rates of fees
I		
įdárbinusioji valstýbė	Valstybė, kurioje yra įregistruotas ar įsikūręs darbdavys; ypač svarbu tais atvejais, kai tai nėra darbuotojo gyvenamoji šalis arba jo tėvynė.	country of employment
ieškinýs	Teismui įteikiamas pareiškimas, su kuriuo kreipiasi nepatenkintas socialinio aprūpinimo institucijos priimtu administraciniu sprendimu asmuo.	lawsuit
ieškòvas , -ė	Asmuo, per teismą reikalaujantis įgyvendinti ar apginti savo teisę, pavyzdžiui į išmoką.	claimant
įgaliójančioji valstýbė, kompetentingoji valstýbė	Valstybė, kurios teritorijoje veikia įgaliotosios įstaigos ir institucijos.	competent state
įgaliótoji įstaiga	Socialinės apsaugos įstaiga, teikianti išmokas bei paslaugas ir tiesiogiai atsakinga už atitinkamų įstatymų įgyvendinimą.	competent institution
įgaliótoji tarnýba	Socialinės apsaugos įstaiga, teikianti išmokas bei paslaugas ir netiesiogiai, įgaliotosios įstaigos pavedimu, atsakinga už atitinkamų išmokų mokėjimą bei paslaugų teikimą.	competent body

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
įgaliotoji valdžios įstaiga	Ministerija arba kita institucija, kurios kompetencijai priklauso valstybės tvarkomos socialinės apsaugos sritys.	competent authority
iki gyvės galvės	Socialinės apsaugos sistemose taikoma tvarka visą gyvenimą mokamoms išmokoms.	for life
ikimokyklinė vaikų įstaiga	Įstaiga, kurioje dažniausiai dieną yra prižiūrimi ikimokyklinio amžiaus vaikai. LT tokios įstaigos yra vaikų lopšelis, vaikų darželis.	nursery, crèche, kindergarten
ilgaamžiškumo rizika	Tikimybė, kad apsidraudęs blogos sveikatos senyvas žmogus gyvens iki ilgaamžystės (tai draudiko požiūriu siejasi su didelių draudimo išmokų tikimybe).	risk of old age
ilgalaikė globa; ilgalaikė priežiūra	Nuolatinė ilgai trunkanti priežiūra, teikiama pagyvenusiems žmonėms, sergantiems lėtinėmis ligomis ar turintiems invalidumą, taip pat priežiūra namuose ar slaugos įstaigoje, medicinos centre, socialinės paramos įstaigoje.	long-term care
ilgalaikė išmoka	Išmoka, kuri paprastai mokama ilgą laiką.	long-term benefit
ilgalaikė priežiūra	<i>Žr. ilgalaikė globa</i>	
ilgalaikis bedarbis	Asmuo, kuris ilgą laiką neturi darbo.	long-term unemployed (person)
ilgalaikis nedarbas	Nedarbas, kurio ištisinė trukmė viršija nustatytą laiko tarpą, pavyzdžiui, 12 mėnesių, arba didžiausią bedarbio išmokos mokėjimo laiką.	chronic unemployment; long-term unemployment
įmokinė sistema	Socialinio draudimo sistema, kurioje įmokas turi mokėti darbuotojai, kartais ir darbdaviai.	contributory scheme
įmokinės pajamos	Pajamos, nuo kurių skaičiuojamas draudimo įmokos. LT tokios pajamos yra, pavyzdžiui, apdraustajam privalomuoju draudimu apskaičiuotas atlyginimas už darbą.	insured income
įmokinis atlyginimas	Darbo užmokesčio ir kitokios darbo pajamos, nuo kurių skaičiuojamos įmokos.	remuneration subject to contributions
įmokinių pajamų ribojimas	Didžiausias darbo užmokesčio (pajamų) dydis, iki kurio skaičiuojamos ir mokamos socialinio draudimo įmokos.	contribution assessment ceiling

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
įmokos	Privalomos arba savanoriškos organizacijai, fondui arba įmonei reguliariai apdraustojo asmens vardu mokamos pinigų sumos, suteikiančios apdraustajam teisę į išmokas.	contributions, premiums
įmokų atskaitymas	Įmokų tvarkymo forma, kurią taikant darbuotojas ne pats moka įmokas, bet jos yra tiesiogiai atskaitomos iš jo uždarbio.	deduction of contribution (from earnings or salary)
įmokų gražinimas	Per klaidą įmokėtų ar surinktų įmokų gražinimas mokėtojui.	contribution refund, reimbursement of contributions
įmokų laikotarpis	Visas laikas, kurį buvo mokamos socialinio draudimo įmokos.	contribution period
įmokų mokėjimas	Periodiškas įmokų mokėjimas, garantuojantis dalyvavimą tam tikroje sistemoje.	contribute (to)
įmokų mokėtojas, -a	Įmokas mokantis fizinis ar juridinis asmuo.	contributor
įmokų pãmatas	Pajamos, iš kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, pavyzdžiui, darbo užmokestis.	contribution basis
įmokų pãrleidimas	Perėjimo tvarka, taikoma, kai samdomas darbuotojas nusprendžia mokėti įmokas ne į valstybinės sistemos, bet į kitą oficialiai pripažintą fondą.	contracting out, opting out
įmokų registrãvimas, įmokų surãšymas	Asmens arba už jį mokamų įmokų registravimas, kurį atlieka įgaliotoji socialinio draudimo įstaiga, norėdama pagrįsti išmokų teisėtumą.	contribution record
įmokų rinkėjas, -a	Įstaiga, atsakinga už socialinio draudimo įmokų surinkimą.	collection agency
įmokų sąlyga	Socialinio draudimo sistemoje galiojantis mažiausias įmokų mokėjimo laikotarpis, jų dydis arba skaičius, nustatomas kaip būtina sąlyga teisei į išmokas atsirasti.	contribution condition
įmokų skaičiãvimas	Matematinis įmokų dydžio nustatymas.	calculation of contributions
įmokų skolà	Neįmokėtos įmokos.	unpaid contribution
įmokų surãšymas	Žr. <i>įmokų registrãvimas</i>	
įmokų surinkimas	Socialinio draudimo institucijos nustatytų įmokų gavimas.	contributions collection

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
indeksāvimas	Pajamų bei išmokų pritaikymo prie bendro kainų indekso metodas infliacijos sukeltoms pasekmėms atlyginti.	indexation
indeksavimo pāmatas	Koeficientų rinkinys, pagal kurį didinamos pensijos bei kitos išmokos, kad išliktų jų reali vertė.	indexation basis
individuali peñsijų sistemà	Papildomo pensinio aprūpinimo programa asmeniui, kuris moka įmokas ir turi gauti pensiją.	personal pension scheme
individuali rizika	Rizika, susijusi tik su vienu asmeniu.	individual risk
infekcinė ligà	Žr. <i>užkrečiamoji ligà</i>	
integrācija	Asmens įsiliejimas į socialinę grupę, visuomenę pagal bendras vertybes, normas, tikėjimą ir pan.	integration
invalidas	Asmuo, dėl nuolatinės ligos, negalios, kito sveikatos pakenkimo visiškai ar iš dalies netekęs darbingumo ir galimybės užsidirbti pragyvenimui arba praradęs sugebėjimą vertingai gyventi.	disabled person
invalido pažymėjimas	Dokumentas, kuriuo patvirtinamas invalidumas ir suteikiama galimybė jo savininkui naudotis invalidų teisėmis.	certificate of invalidity
invalido slaugōs pašalpa	LT pašalpa, skiriama priešpensinio amžiaus asmenims arba invalidams, ilgą laiką slaugantiems vaiką (įvaikį) invalidą arba invalidą nuo vaikystės.	carer's allowance
invalidų darbo viētos	Specialiai įrengti (pritaikyti) gamybos padaliniai invalidams dirbti.	sheltered workshop
invalidų gyvenvietė	Kaimas arba kita bendro žmonių grupės gyvenimo forma, skirta neįgaliųjų socialinės integracijos bei užimtumo problemoms spręsti.	community for the disabled
invalidų įdarbinimo užduotìs	LT darbo biržos teikimu kiekvienais metais savivaldybių darbdaviams nustatomas minimalus priimtinių į darbą invalidų arba jiems skirtų papildomų darbo vietų steigimo skaičius.	quota for employment of disabled
invalidų integrācija	Papildomas neįgalių asmenų mokymas ar perkvalifikavimas norint įtraukti juos į profesinę bei socialinę veiklą.	integration of disabled
invalidūmas	Įgaliotųjų įstaigų nustatyta asmens būklė, dėl įgimtų ar įgytų fizinių ar psichinių trūkumų neleidžianti šiam visai arba iš dalies pasirū-	disability; handicap

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
invalidumo draudimas	pinti savo asmeniniu ir socialiniu gyvenimu, įgyvendinti savo teisių ir atlikti pareigų. Draudimas, garantuojantis išmokas nedarbingam asmeniui invalidui po to, kai nebemokamos laikinojo nedarbingumo išmokos.	disability insurance; invalidity insurance
invalidumo grupė	Ekspertų nustatytas invalidumo laipsnis (vienas iš trijų galimų), susijęs su bendra sveikatos būkle ir profesinio darbingumo netekimu.	invalidity category
invalidumo išmoka	Pensija ar kitokia išmoka, mokama fizinę arba psichikos negalią turintiems asmenims.	disability benefit
invalidumo pensijos priėdas, slaugos priėdas	LT priemoka I grupės invalidams (visiškai neigaliems asmenims) prie invalidumo pensijos, skirta jų slaugai.	constant attendance allowance; care supplement
invalidumo pripažinimas	Invalidumo fakto bei laipsnio nustatymas ir įvertinimas.	assessment of disability
invalidų namai	Įstaiga, kurioje gyvena ir yra aptarnaujami neigaliūs asmenys.	centre for the disabled
įprastinis pensinis amžius	Amžius, kurio sulaukusiems ir turintiems teisę į išmokas asmenims gali būti pradedama mokėti valstybės nustatyta senatvės pensija.	pensionable age, pension age
įsigaliojimo data	Diena, nuo kurios turi būti mokama išmoka arba įsigalioja draudimo sąlygos.	effective date
įsiskolinimas	Laiku neišmokėta ar nesumokėta pinigų suma.	arrears
įskaitytasis neįmokinis laikotarpis	Laiko tarpas, kurį apdraustasis nemoka įmokų (arba už jį nereikia mokėti įmokų), tačiau kuris įskaitomas į socialinio draudimo laikotarpį. LT tokie yra ligos, motinystės ir bedarbio išmokų gavimo laikotarpiai.	non-contributory period
įskaitytasis ūdarbis	Uždarbis, kuris yra įskaitomas nustatant mokesčius, įmokas ar išmokas (pensijas). LT draudžiamosios asmens draudžiamosios pajamos nustatant pensijos dydį.	reckonable earnings
įskaitytieji metai	Metai, įskaitomi į draudimo laikotarpį. LT tokie yra valstybinio socialinio pensinio draudimo laikotarpio metai.	qualifying year; reckonable year

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
įskaïtomosios pajamos	Pajamos, kurios yra įskaitomos nustatant įmokų ir išmokų dydį. LT draudžiamosios asmens draudžiamosios pajamos pensijai gauti.	earnings base
įstatyminė sistema	Tam tikrų visuomenės santykių visuma, tvarkoma remiantis teisės aktais, kurių nuostatos yra privalomos visiems tos sistemos subjektams.	statutory scheme; legal scheme
įstatymiškasis pensinis amžius	Įstatymų nustatytas amžius, kurio sulaukęs darbuotojas įgyja teisę į senatvės pensiją.	legal age of retirement
įstatymiškoji išmoka	Socialinės apsaugos išmoka, kuri turi būti mokama asmenims, atitinkantiems įstatymų nustatytus reikalavimus.	statutory benefit
įstojimas	Veiksmas, kuriuo asmuo įstoja į organizaciją, prisideda prie sistemos.	joining
išankstinė išmoka	Išmoka, mokama laikotarpio, kuriam ji yra skiriama, pradžioje.	payment in advance
išankstinė padėtis	Draudimo sistemoje tai padėtis (būklė) iki draudimo sutarties sudarymo.	pre-existing condition
išankstinis sutikimas	Būtinasis draudimo organizacijos sutikimas prieš pradėdant teikti paslaugas ar išmokas apdraustajam, pavyzdžiui, sveikatos draudimo organizacijos sutikimas pradėti apdraustojo gydymą.	prior authorisation
išeitinė pašalpa	LT vienkartinė pašalpa, mokama darbuotojui įstatyme nurodytais atvejais, kai nutraukiama su juo pasirašyta darbo sutartis.	leaving indemnity in the case of dismissal
išeitinė prēmija	Vienkartinė išmoka, kurią darbdavys savo noru moka pensinio amžiaus darbuotojui, išeinančiam iš darbo.	golden handshake
išlaidos	1) Valstybės, organizacijos arba didelių gyventojų grupių išleidžiamos lėšos. 2) Lėšos, išleidžiamos paslaugoms teikti arba konkrečiai užduočiai atlikti.	expenditure, spending, expenses
išlaidų dalijimasis	Principas, pagal kurį socialinės apsaugos sistema padengia tik išlaidų (pavyzdžiui, paslaugoms, vaistams ir pan.) dalį.	cost sharing
išlaidų dalijimosi sistema	Medicininio aptarnavimo bei socialinės globos sistema, pagal kurią dalį išlaidų už teikiamas medicinos bei socialinės globos	system of cost-sharing

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	paslaugas apmoka pats apdraustasis ar globojamasis.	
išlaidų mažinimas	Veiksmai, kuriais mažinamos išleidžiamos lėšos, pavyzdžiui, paslaugų vartojimo, paskirstymo bei teikimo kontrolė, jų neefektyvumo ribojimas ir kt.	cost containment
išlaidų padengimas	Atlyginimo (kompensacijos) už patirtas išlaidas gavimas.	recovery of expenses
išlaidų pagrindimas	Dokumentinis arba kitoks faktinių išlaidų patvirtinimas.	proof of actual expenditure
išlaidų rezultatyvumas	Išlaidų ir rezultatų santykis.	cost effective
išlaidų váistams dengimas	LT ambulatorinio gydymo metu visos arba dalies bazinės (pamatinės) vaistų kainos atlyginimas nustatytoems pacientų grupėms.	reimbursement of pharmaceutical expenses
išlaikymas	Būtinų pragyvenimo išteklių teikimas.	maintenance
išlaikytinis, -ė	Kito asmens išlaikomas asmuo; pašalpu gavimo atžvilgiu tai asmuo, gaunantis pašalpu ne tiesiogiai, o kaip priedu, išmokamu kitam pašalpos gavėjui.	dependant
išlaikomas sutuoktinis	Žmona arba vyras, išlaikomas savo sutuoktinio.	dependent partner
išlaikomas vaikas	Vaikas, kurį išlaiko fizinis ar juridinis asmuo.	dependent child
išmoka	Bet kuris piniginis arba natūrinis išmokėjimas, įskaitant lengvatą (pavyzdžiui, iš socialinio draudimo fondo mokama suma).	benefit
išmoka dėl žūtiės darbė	Įmonės, kurioje darbo metu įvyko mirtinas nelaimingas atsitikimas, skiriama vienkartinė pašalpa mirusiojo šeimos nariams.	compensation in respect of fatal accident
išmoka pagal uždarbį	Išmoka, kurios gavimo teisė ir dydis yra susiję su uždarbiu.	earnings-related benefit
išmokėjimas grynaisiais pinigais	Piniginių išmokų asmenims bei socialinėms grupėms mokėjimas.	transfers in cash
išmokėjimo būdas	Konkreiti išmokos davimo apraiška – grynaisiais pinigais, banko pervedimu, čekiu.	payment system, method of payment
išmokėjimo įsipareigojimas	Organizacijos įsipareigojimas mokėti išmoką asmeniui, kuris turi į ją teisę.	liability to provide a benefit

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
išmokėjimo laikotarpis	Laiko tarpas, per kurį turi būti išmokamos išmokos.	payment period
išmokos apskaičiavimas	Pensijos ar kitos išmokos dydžio nustatymas jos skyrimo apdraustajam metu.	settlement
išmokos negaunantis bedarbis	Registruotas bedarbis, negaunantis bedarbio išmokos (pavyzdžiui, ilgalaikio nedarbo atvejais).	unemployed person not receiving benefit
išmokos netekimas	Išmokos gavėjui nebegavimas, pasikeitus aplinkybėms.	loss of benefit
išmokos pagūnda	Draudimo atžvilgiu – pavojus, kad, esant mažam skirtumui tarp nedarbo išmokos ir darbo užmokesčio dydžio, asmuo gali pasirinkti nedarbą, kaip patrauklesnę padėtį negu darbas. Socialinės apsaugos, draudimo, paramos sistemų organizavimo atžvilgiu – paslaugų vartotojo siekimas gauti, o paslaugų teikėjo siekimas suteikti kuo daugiau paslaugų nekreipiant dėmesio į jų efektyvumą; pasitaiko atvejais, kai finansiniai padariniai tenka tretiesiems asmenims, pavyzdžiui, valstybei arba draudimo fondui.	moral risk; moral hazard
išmokos pėrleidimas	Teisės į išmoką atidavimas trečiajam asmeniui.	assignment of a benefit
išmokos pėrmoka	Išmokėjimas didesnės negu turėtų būti išmokos, suklydus įgaliotosios įstaigos darbuotojui arba gavus neteisingą informaciją.	overpayment of benefit
išmokos pėrašymas	<i>Žr. kreipimasis dėl išmokos skyrimo</i>	
išmokos ribotūmas	Neviršytinas dydis ar ilgiausias laikotarpis, nustatomas skiriamai išmokai.	assessment ceiling
išmokos skyrimas	Sprendimas suteikti teisę į išmoką ir jo įgyvendinimas.	granting of a benefit
išmokų apmokestinamūmas	Socialinės apsaugos išmokų priskyrimas prie apmokestinamų pajamų.	tax treatment of benefits
išmokų atgavimas	Išmokų, kurios buvo neteisingai išmokėtos, susigrąžinimas.	recovery of undue benefits
išmokų dūdis	Apskaičiuotoji ir mokėtina išmokų suma.	rate of benefits
išmokų gavimas	Išmokamų sumų ar kitų dalykų paėmimas naudoti.	receipt of benefits

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
išmokų išvežimas	Išmokų mokėjimas už valstybės, kurioje buvo mokamos įmokos, ribų.	export of benefits
išmokų laikotarpis	Visas laikas, per kurį organizacija turi mokėti asmeniui priklausančias išmokas.	period of liability
išmokų nusavinimas	Priverstinis išmokų atėmimas (konfiskavimas) sistemos naudai.	confiscation of benefits
išmokų nutraukimas	Išmokų nebemokėjimas dėl pasikeitusių aplinkybių.	cancellation of benefits; withdrawal
išmokų paveldėtojas, -a	Asmuo, perimantis teisę į išmokas pagrindiniam gavėjui mirus.	contingent beneficiary
išmokų pėržiūrėjimas	Periodinis išmokų dydžio tikslinimas norint išlaikyti jų vertę (veiksmingumą).	review of benefits
išmokų plūoštās	Įvairios išmokos, kurias iš skirtingų šaltinių gavėjas gali gauti vienu metu.	simultaneous multiple benefits
išmokų pradžia	Data, nuo kurios turi būti pradėtos mokėti išmokos asmeniui, turinčiam į jas teisę.	commencement of liability
išmokų sąlygos	Sąlygos, į kurias atsižvelgiant daroma išmoka, pavyzdžiui, mokėjimo dažnumas ir laikotarpiai.	terms of payment
išmokų sustābdymas	Išmokų mokėjimo nutraukimas tam tikram laikui.	suspension of benefits
išmokų tikslinimas	Reguliarus išmokų dydžio keitimas atsižvelgiant į kainų arba darbo užmokesčio didėjimą, norint išlaikyti išmokų vertę.	adjustment (of benefits, pensions)
išskirtinė išmoka	Išmoka, kuri negali būti mokama vienu metu su kitomis išmokomis.	exclusive benefit
išteklų paskirstymas	Efektiviausias išteklų išdalijimas tam tikrais tikslais.	allocation
ištuoka	Santuokos ir su ja susijusių situoktinių teisių bei pareigų nutraukimas teismo sprendimu.	divorce
išvestinė teisė į išmoką	Teisė į išmoką, atsirandanti kitam asmeniui sumokėjus įmokas arba dėl padėties darbo atžvilgiu (pavyzdžiui, išlaikytinis situoktinis turi teisę į išmoką, kadangi jo (jos) dirbantis situoktinis yra apdraustas).	derived entitlement for benefit
įvaikkinimas	Svetimo vaiko prisiėmimas savo vaiko teisėmis, atliekamas pagal įstatymus.	adoption
įvaikis	Pagal įstatymus įvaikintas asmuo.	adopted child, foster-child

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
----------------------	------------	--------------------

J

jaunàsis bedarbis	Jaunas nesimokantis ir neturintis darbo asmuo. LT nesimokantis ir neturintis darbo 16–24 metų amžiaus asmuo.	young unemployed person
jaunesnÿsis medicinos personàlas	Pirminius medicinos ðgūdþius turintys darbuotojai (bet ne gydytojai bei slaugytojos).	medical auxiliary
jaunÿjÿ bedarbiÿ mólkymas	Jaunÿjÿ bedarbiÿ rengimas darbui.	youth training
juodóji dárbo rinkà	Neteisëta, ne ðstatymÿ pamatu veikianti darbo rinka.	black employment market, clandestine employment market
juodóji rinkà	Rinka, veikianti ùkio subjektams paþeidþiant ðstatymus.	black market
juridinis asmuo	Asmuo arba organizacija, turinti oficialià juridinë padëtÿ ir atitinkamas teises bei pareigas.	legal entity

K

kainóraštis	Sveikatos prieþiÿros srityje medicinos paslaugÿ arba vaistÿ ðsigÿjimo dengiamÿ kainÿ sàraþas.	price list
kartÿ sántarvë	Neraþytas susitarimas tarp kartos, mokañcios socialinio draudimo ðmokas, ir pensininkÿ kartos.	generation contract
kasmëtinës atostogos	Nustatytas kalendoriniÿ dienÿ skaičius, kasmet suteikiamas darbuotojams pailsëti ir atgauti darbingumui ðssaugant darbo vietà (pareigas).	annual leave; annual holidays
kasmëtinës mólkamos atostogos	Kasmet suteikiamos atostogos, per kurias mokamas darbo ðzmokestis.	annual paid leave; annual paid holidays
kilnójimosi láisvë	Þmogaus láisvë gyventi ir dirbti ten, kur jis nori; Europos Sąjungos šalyse garantuojama asmenÿ láisvë persikelti gyventi ð bet kurià kità šios Sąjungos valstybë bei joje gauti darbà ðssaugant ðgytas teises.	freedom of movement

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
kintamasis gyvybės draudimas	Gyvybės draudimo rūšis, kurią taikant išmokos dydis priklauso nuo santaupų dydžio išmokos mokėjimo metu.	variable life insurance
kintamąjį mėtinę rentą	Vienas iš metinės rentos mokėjimo būdų, kurį taikant išmokos dydis priklauso nuo investicijų pelningumo, kainų indekso ar nuo kitų veiksnių įtakos.	variable annuity
klinika	Gydymo įstaiga, kurioje atliekamas ir mokomasis bei mokslinis darbas. LT Vilniaus universiteto bei Kauno medicinos universiteto klinikinų katedrų ir ligoninės junginys, kuriame atliekama aukščiausios kvalifikacijos asmens sveikatos priežiūra, rengiami bei tobulinami sveikatos priežiūros specialistai ir atliekamas mokslinis darbas.	clinic
kokybės įvertinimas	Sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų bei medicinos prekių kokybės nustatymas ir jo būdai.	quality assessment
kokybės laidavimas	Veiksmai ir metodai, taikomi norint laiduoti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų kokybę.	quality assurance
kolėgų grupė	Tam tikrais tikslais sudaryta ar susivienijusi tokios pat profesinės padėties asmenų (pavyzdžiui, gydytojų) grupė.	peer group
kolektyvinė sutartis	Sutartis, sudaroma profesinės sąjungos ir darbdavio (arba jų susivienijimų, organizacijų) dėl darbo, darbo apmokėjimo, darbo organizavimo, žmonių saugos, darbo ir poilsio laiko bei kitų socialinių ir ekonominių sąlygų.	collective agreement
kompensacijos mokėjimo laikotarpis	Laiko tarpas, kurį mokama kompensacija.	period of indemnification
kompensavimo koeficientas	Kompensuojamų (atlyginamų) išlaidų dalis (nuošimčiais).	rate of reimbursement
kompensuojamosios išlaidos	Asmens išlaidos, kompensuojamos (atlyginamos) iš socialinio, sveikatos draudimo, valstybės biudžeto, savišalpos ar kitų lėšų.	covered expenses, reimbursed expenses
kompensuojamosios pajamos	Pajamos, kuriomis išmokų pavidalu kompensuojamos (atlyginamos) asmens prarastos pajamos dėl laikino arba visiško darbo nutraukimo.	replacement income

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
kompetentingoji valstybė	LT kompensuojamasis uždarbis, taikomas ligos ir motinystės išmokoms skaičiuoti. Žr. <i>įgaliójančioji valstybė</i>	
konfidencialumas, neviešumas	Informacijos, su kuria yra susijusi profesinė kai kurių profesijų asmenų veikla, neatvirumas; dėl to įsipareigojama tokios informacijos neskelbti (pavyzdžiui, profesinis sveikatos priežiūros darbuotojo įsipareigojimas viešai neskelbti slaptos informacijos).	confidentiality
Konveñcija dėl pabėgėlių statuso	Valstybių Jungtinių Tautų Organizacijos narių 1951 m. priimtas susitarimas dėl pabėgėlių apsaugos.	Convention on the Status of Refugees
Konveñcija dėl pilietybės neturinčių asmenų statuso	Valstybių Jungtinių Tautų Organizacijos narių 1954 m. priimtas susitarimas sutvarkyti ir pagerinti pilietybės neturinčių asmenų padėtį.	Convention on the Status of Stateless Persons
kredito bendrija, kredito ūnija	Žmonių grupė, kaupianti pinigus fonde, iš kurio lėšų galima teikti kreditus šios grupės nariams su mažesnėmis negu komercinės palūkanomis. LT kooperatyvo pagrindais fizinių asmenų savanoriškai įsteigta ir įstatymo nustatyta tvarka įregistruota kredito įstaiga, kaupianti savo narių pinigines lėšas bendrijos įstatuose numatytiems ūkiniam bei socialiniams narių poreikiams tenkinti savitarpio paskolų teikimo būdu ir prisiimanti su tuo susijusią riziką bei atsakomybę.	credit union
kredito ūnija	Žr. <i>kredito bendrija</i>	
kreipimasis dėl išmokos skyrimo, išmokos prašymas	Oficialiai (teisiškai) nustatyti būtini veiksmai išmokai skirti, pavyzdžiui, prašymo rašymas, dokumentų pateikimas.	application for benefit, benefit application
kūdikio maitinimo pertraukos	Nemokamas darbo dienos laikas, duodamas motinai maitinti kūdikiui. LT tokios pertraukos kūdikį maitinančiai motinai yra apmokamos pagal vidutinį darbo užmokestį.	leave for nursing mothers
kūdikių mirtingumas	Vaikų iki vienerių metų mirtingumo rodiklis.	infant mortality

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
kūdikių namai	Įstaiga, kurioje visą parą teikiama priežiūra neturintiems tėvų ar globėjų kūdikiams.	residential nursery
L		
labdarà	Nemokama ir negražinama pagalba pinigais, daiktais, paslaugomis ir pan.	charity
labdaròs gavėjas, -a	Asmuo, įstaiga ar organizacija, gaunantys labdarą.	charity recipient
labdaròs ir paramòs fòndas	Labdaros bei paramos finansavimo ir teikimo būdas, kurį taikant yra įsteigiama institucija, turinti juridinio asmens statusą ir disponuojanti surinktomis lėšomis.	aid and charity foundation
labdaròs ir paramòs mòkesčių lengvátos	LT įvežamos į šalį ir iš jos išvežamos labdarai ar paramai skirtos materialinės vertybės neapmokestinamos mūsto mokesčiu; labdarai savo turimą perduodantys asmenys yra atleidžiami nuo žyminio mokesčio.	tax relief for charity and aid
labdaròs teikėjas, -a	Asmuo, įstaiga ar organizacija, teikiantys labdarą.	aid and charity provider
laidàvimas	Dokumentas, kuriuo suteikiama asmeniui teisė gauti paslaugas už nustatytą kainą; taip sudaroma perkamoji galia asmenims, kurie kitaip negalėtų pasirinkti paslaugų savo nuožiūra.	voucher
laidojimo išlaidų atlyginimas	LT mirusiojo dėl nelaimingo atsitikimo darbe dalies laidojimo išlaidų padengimas iš įmonės arba ūkininko, atsakingų už žalos atlyginimą, lėšų.	funeral expenses pay
laidojimo išmoka	LT vienkartinė socialinio draudimo išmoka, mirus pačiam apdraustajam (mokama mirusiojo šeimos nariams arba asmenims, kurie jį laidojo) arba jo išlaikomam šeimos nariui.	funeral benefit
laidojimo pašalpà	LT piniginė pašalpa gyventojams iš savivaldybės lėšų, skiriama laidotuvių išlaidoms padengti.	funeral expenses allowance
laikinas gyvenimas	Kurį laiką trunkantis (trukmė paprastai priklauso nuo iš anksto numatyto tikslo) gyvenimas tam tikroje vietoje.	stay; short-term stay
laikinàsis bedarbis	Asmuo, kuris ribotą laiką tarpą neturi darbo.	temporarily unemployed person
laikinàsis darbuotojas	Laikiniai (nustatytam laikui) į darbą priimtas darbuotojas.	temporary worker

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
laikinàsis nedarbingùmas	Asmens bûklë nuo ligos ar traumos pradþios iki sveikatos atgavimo arba visiþko nedarbingumo pripaþinimo.	temporary incapacity for work
Laikinòji Euròpos sociàlinës apsaugòs sutartìs	Laikini valstybių – pirmųjų Europos Sąjungos narių – susitarimai dėl socialinės apsaugos, priimti 1953 m.	European Interim Agreements on Social Security
laikinòji mëtinë rentà	Vienas iš metinės rentos mokëjimo bûdų, kurį taikant metinë renta mokama nustatyta laikà (pavyzdþiui, penkerius metus) gyvam gavëjui; iþmokos nemokamos pasibaigus nustatytam laikui arba gavëjui mirus.	temporary life annuity
laikinòji núostata	Negalutinë, tik laikinai galiojanti nuostata.	transitional provision
laikinòji peñsija	Pensija, paskirta ribotam laikui tarpui, o ne iki gyvos galvos.	temporary pension
laikinojo nedarbingùmo atòstogos	Laikas, kurį darbuotojas nedirba dėl ligos ar kito sveikatos sutrikimo.	sick leave
laikinojo nedarbingùmo iþmoka	Socialinio draudimo iþmoka, mokama apdraustajam laikinojo nedarbingumo atvejais.	sickness benefit
laikinùjù iþmokù gyvÿbës draudimas	Gyvÿbës draudimo rûþys, kurių atveju iþmokos mokamos nustatyta laikui tarpà, o ne visà apdraustojo gyvenimà.	limited payment life insurance
láiþsnisþkas ëjimas iñ peñsijà	Nevienkartinis darbo laikui maþinimas pensinio amþiaus darbuotojams, siekiant iþvengti neigiamà staigaus darbo nutraukimo padariniù.	phased retirement; partial retirement
láiþsnisþkoji peñsija	Senatvës pensija, mokama pensinio amþiaus darbuotojams, nenutraukusiems darbo, bet sumaþinusiems darbo valandù skaiþiù (pensijos dydis atspindi, kiek sutrumpinamas darbo laikas).	phased pension; partial pension
laiþvas dalyvãvimas	Kiekvienam suteikta galimybë dalyvauti sistemoje be jokiù apribojimù (tokiù, kaip sveikatos bûklë, amþius, lytis ir pan.).	open enrolment
laisvãsis darbuotojas	Žr. <i>neetãtinis darbuotojas</i>	

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
laisvóji kainóðara	Sistema, kuriai veikiant kainos nustatomos rinkoje konkurencijos sąlygomis.	free-market pricing
lañkymasis namuose	Gdytojo lankymasis bei sveikatos priežiūros paslaugų teikimas paciento namuose.	home visiting
lañkomosios priežiūros darbuotojas, -a	Asmuo, kuris padeda pagyvenusiems ir neigaliems asmenims, teikdamas visokeriopą pagalbą jų namuose.	homemaker; household assistant; carer
lankstùsis gyvùbùs draudimas	Gyvùbùs draudimas taikant lanksčią ìmokų bei ìsmokų, priklausančių nuo ìmokëtus sumos, sistemà.	flexible premium
laukiamàsis laikas	Laikas nuo teisùs ì ìsmokà ìgijimo iki mokùjimo pradžios.	waiting period
laùkiančiųjų sąrašas	Oficialiai sudaromas pacientų, laukiančių operacijos, specialaus gydymo, apgyvendinimo pensione, sąrašas ar eilù, reguliuojantys galimybù gauti paslaugas, kurių teikimas yra ribotas.	waiting list
leidimas	Teisių užsiimti tam tikra veikla suteikimas.	accreditation
lengvatinù paskolà	Paskola (kreditas) su mažesnùmis negu rinkos palùkanomis, paprastai duodama turtui (pavyzdžiui, bùstui) ìsigyti.	subsidised loan for the purchase of property
lùšos	Pinigų ìstekliai, ìskaitant ir pajamas, ir santaupas.	means
lùšų nòrmos	Uždirbamų pinigų arba kitų lùšų (pavyzdžiui, santaupų) suma, kurià turint pašalpos mažinamos arba visai nemokamos.	limit on means
lùšų tikrinimas	Materialinùs asmens padëties tikrinimas norint nustatyti, ar turimos pajamos arba lùšos yra mažesnùs už nustatytas normas, ir ìvertinti teisù gauti pašalpà.	means-testing
lëtìnù ligà	Ìga, progresuojanti liga su nedidele ìgijimo tikimybe.	chronic illness
ligà	Žalingų veiksnių sukeltas organizmo veiklos sutrikimas, pasireiškiantis pablogėjusiu prisitaikymu prie aplinkos ir sustiprėjusiomis apsauginùmis reakcijomis.	disease; illness; malady; pathology; sickness; ailment
ligóninù	LT ìstaiga, turinti teisù atlikti stacionarinù arba kartu ir ambulatorinù asmens sveikatos priežiurà, teikti nustatytas profilaktikos ir	hospital

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	kitokias medicinos pagalbos, slaugos, medicininės reabilitacijos, socialines, sveikatos mokymo ir asmens sveikatos ekspertizės paslaugas.	
ligónių kasà	<i>Žr. sveikatos draudimo fondas</i>	
ligõs ir motinýstès draudimas	Draudimo rûšis, skirta dengti išlaidoms, susijusioms su liga, nêštumu bei gimdymu.	sickness and maternity insurance
ligõs istòrija	Dokumentas, kuriame yra surašyta visa informacija, susijusi su paciento sveikatos bûkle, taip pat informacija apie paskirtà gydymà, alergijas, persirgtas ligas ir pan.	medical record, health record
ligõs rizika	Tikimybè, kad asmuo susirgs tam tikra liga.	risk of illness (sickness)
ligũ klasifikàcija	Ligũ bei mirties priežasčių sąrašas, kuriuo remiamasi rengiant mirtingumo bei sergamumo statistikà, tinkamà tarptautiniams palyginimams.	classification of illnesses
ligũ sàrašas	Nutarimu patvirtintas ligũ, už kuriũ gydymà pacientas neturi primokèti (pavyzdžiui, kompensuojamos visos vaistũ išlaidos), sąrašas.	list of illnesses
lyčių lygýbè	Vienas iš pagrindinių socialinės bei ekonominės politikos principũ, pagal kurį pripažįstamos lygios moterũ bei vyrũ teisès.	sex equality, equality between men and women
lygýbès prìncipas	Visuomenės sutvarkymo principas, pagal kurį įvairių socialinių grupių (pavyzdžiui, etninių mažumũ, moterũ ir pan.) diskriminacija yra neleidžiama.	equal opportunities
lobistũ grupè	Grupè, kuri stengiasi daryti įtakà valstybės arba savivaldos institucijoms.	pressure group
lovàdienio káina	Ligoninės išlaidos (buitinės, medicinos ir kt.) už kiekvienà paciento gydymosi stacionare dieną; tos išlaidos turi bûti apmokamos.	daily hospital charge
lovàdienio mókestis	Nustatytas piniginis atsilyginimas už kiekvienà dieną, praleistà ligoninėje ar kitoje medicinos arba socialinėje įstaigoje.	daily charge
lovàdienis	Ligoninės lovũ užimtumo apskaitos vienetas – skaičiuojamas vidutinis dienũ skaičius, kai lovos yra užimtose.	bed-day

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
lŃvų skaičius	Ligoninės lŃvų skaičius, imamas kaip vienas iš ligoninės pajėgumo rodiklių ir kaip pagrindas ligoninės finansavimui nustatyti.	bed capacity
M		
maisto pristatymas	Paruošto maisto atgabenimas į namus invalidams bei pagyvenusiems asmenims.	meals on wheels
maitytojo netektiės išmoka	Išmoka likusiems gyviems apdraustojo išlaikytiniams, duodama po apdraustojo mirties.	survivor's benefit
mažai mŃkamas dárbas	Darbas, už kurį gaunamos pajamos yra artimos remiamoms.	low-paid employment
maža rizika	Draudiko atžvilgiu – didelė tikimybė, kad apdraustasis nesikreips dėl išmokų arba, įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokos bus nedidelės.	minor risks, good risks
mažiausiasis dárbo užmokestis	Žr. <i>minimalusis dárbo užmokestis</i>	
mažiausiasis pajamų dydis	Žr. <i>minimalusis pajamų dydis</i>	
mažiausioji algà	Žr. <i>minimalioji algà</i>	
mažiausioji išmoka	Išmoka, kurios dydis negali būti mažesnis negu nustatyta.	minimum benefit
mažiausioji sociàlinė pašalpà	Žr. <i>minimalioji sociàlinė pašalpà</i>	
mažiausiosios nėremiamos pajamos	Žr. <i>minimaliosios nėremiamos pajamos</i>	
medicininė apžiūra	Žr. <i>sveikatos tikrinimas</i>	
medicininė išvada	Dokumentas, kuriame surašyti medicininų sveikatos tikrinimo tyrimų duomenys ir rezultatai.	medical report, doctor's report
medicininė nėščiosios apžiūra	Medicinos specialisto atliekamas nėštumo eigos ir vaisiaus rutuliojimosi apžiūrėjimas bei galimų komplikacijų nustatymas.	prenatal examination
medicininis įmonės aptarnàvimas	Darbdavio (įmonės) organizuojamos ar finansuojamos sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos darbuotojams.	company provided health care

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
medicininis tyrimas	Tyrimas, būtinas atlikti asmeniui, kurio sveikata tikrinama dėl nedarbingumo ar panašios išmokos skyrimo.	medical test
medicinos auditas	Metodas, taikomas medicinos praktikos kokybei ligoninėje ar kitoje sveikatos priežiūros įstaigoje laiduoti.	medical audit
medicinos ekspertas	Gydytojas, atliekantis apdraustųjų bei išmokų gavėjų medicininę apžiūrą ir teikiantis išvadas apie jų sveikatos būklę sveikatos draudimo organizacijai.	examining doctor, medical examiner
medicinos eksperto sprendimas	Medicinos eksperto išvada, atspindinti medicinos aspektus, susijusius su išmokų mokėjimu.	medical underwriting decision
medicinos įranga	Speciali aparatūra, prietaisai, įtaisai ir įrenginiai, kurie padeda palaikyti pažeistas arba kompensuoti prarastas gyvybines paciento funkcijas.	appliances
medicinos išteklių nepakankamumas	Padėtis, kurioje gyventojai ar dėl personalo ar įrangos stokos gyventojus aptarnaujanti medicinos įstaiga gali patenkinti ne visus sveikatos priežiūros poreikius.	under medically-resourced
medicinos įvertinimas	LT sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir tinkamumo ekspertizė bei kontrolė.	medical assessment
medicinos punktas	Įstaiga, kuriai leista teikti nustatytas sveikatos grąžinimo, profilaktikos bei sveikatos ugdymo paslaugas pacientams pačioje įstaigoje ir namuose.	medical station, medical post
mėnesinė išmoka	Kiekvieną mėnesį mokama išmoka; tokia, pavyzdžiui, yra bedarbio išmoka.	monthly benefit
mėtinė rentà	Metinė, dažniausiai pastovi išmoka, mokama iki gyvos galvos arba tam tikrą metų skaičių iš negrąžinamos asmens draudimo sumos.	annuity
mėtinė rentà iki gyvõs galvõs	Vienas iš metinės rentos mokėjimo būdų, kurį taikant renta gavėjui mokama iki gyvos galvos (dažnai apskaičiuojama kaip metinė išmoka, bet paprastai išmokama dažniau).	life annuity
mėtinės pajamos	Pajamos, kurias gavėjas (asmuo, įstaiga, organizacija) uždirba (gauna) per metus.	annual income
migrãntas, -ẽ, pãrsikëlãlis, -ẽ	Asmuo, persikeliantis iš vienos valstybės į kitą ilgam laikui ar nuolat gyventi.	migrant

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
migrantų teisių apsaugà, pėrsikėlėlių teisių apsaugà	Socialinės apsaugos principas, pagal kurį asmuo, persikeldamas iš vienos valstybės į kitą dirbti, nepraranda įgytų teisių.	protection of the rights of migrant workers
minimalioji algà, mažiausioji algà	Mažiausias darbo užmokesčio dydis, taikomas skaičiuojant pašalpas.	social minimum wage
minimalioji sociàlinė pašalpà, mažiausioji sociàlinė pašalpà	Nustatytas mažiausias pašalpos dydis asmenims, neturintiems jokių pajamų bei teisės gauti su įmokomis susijusių išmokų.	social minimum; minimum social allowance
minimaliosios nėremiamos pàjamos, mažiausiosios nėremiamos pàjamos	Mažiausios pajamos, pakankamos oriai pragyventi; asmenys, dėl tam tikrų priežasčių gaunantys pajamas, mažesnes už šias, yra remiami.	minimum income
minimalusis dárbo ùzmokestis, mažiausiasis dárbo ùzmokestis	Valstybės nustatytas darbo užmokesčio dydis, už kurį mažesnio darbdavys negali mokėti darbuotojui, dirbusiam visą įstatymo nustatytą darbo laiką. LT tai valandinis arba mėnesinis mažiausiasis darbo užmokestis.	minimum wage
minimalusis gývėnimo lýgis	LT mėnesinių šeimos pajamų suma, tenkanti vienam žmogui ir garantuojanti visiems mažiausią socialiai priimtina poreikių tenkinimo lygį.	minimum level of life, minimum level of living
minimalusis pajamų dýdis, mažiausiasis pajamų dýdis	Mažiausias galimas pajamų dydis, imamas pagrindu pašalpoms apskaičiuoti.	social minimum level
mirties datà	Metai, mėnuo ir diena, kurią asmuo mirė arba kurią įsigaliojo teismo sprendimas paskelbti asmenį mirusiu.	date of death
mirtingumas	Statistikos duomenys apie mirusiųjų skaičiaus santykį su gyventojų skaičiumi, taip pat apie mirties atvejus, jų priežastis pagal aiškiai apibrėžtas klases ar asmenų grupes.	mortality

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
mirtingumo lentelė	Lentelės pavidalu pateikti statistikos duomenys, rodantys, kiek tam tikros amžiaus grupės gyventojų gali išgyventi iki tam tikro amžiaus; apskaičiuojama vertinant mirties tikimybės rodiklius.	mortality table
mirtinis įvykis	Įvykis, nelaimingas atsitikimas, dėl kurio asmuo mirė.	fatal accident (injury)
mirtis	Negrįžtama žmogaus organizmo kaip visumos žūtis bet kuriuo metu po gimimo.	death
mirusysis, -ioji	Asmuo, kurio mirtis patvirtinama mirties liudijimu.	deceased (dead) person
mokamà lóva	Ligoninės lova, kurią užimantis pacientas apmoka visas gydymo bei aptarnavimo išlaidas.	private bed; private hospital bed
mókamás dárbas	Darbas, už kurį asmuo gauna atlyginimą.	paid work, gainful activity
mokamóji valiutà	Piniginis vienetas, kuriuo mokamos išmokos.	currency of payment
mókamós atóstogós	Laikotarpis, kurio metu darbuotojas nedirba, bet gauna darbo užmokestį.	paid leave
mókamós vaíko priéžiūros atóstogós	LT motinai, tėvui arba kitiems faktiškai auginantiems vaiką giminaičiams suteikiamos mokamos atostogos prižiūrėti vaikui, kol jam sueis treji metai.	paid parental leave
mokėjimas už àsmenį	Sveikatos priežiūros paslaugų finansavimo būdas, pagal kurį gydytojui arba medicinos įstaigai atlyginama pagal nustatytą mokesť už (prisirašiusį) asmenį, nepaisant asmeniui suteiktų paslaugų skaičiaus, t.y. faktinio darbo masto.	capitation, payment on a per capita basis
mókesčių lengvatà	Asmens pajamų apmokestinamojo dydžio sumažinimas.	tax benefit
mókesčių skirtingumas	Mokesčių sistema, pagal kurią pajamos iš skirtingų šaltinių yra apmokestinamos atskirai arba taikant skirtingas apmokestinimo koeficientų lenteles.	schedular taxes
mókesčių vengimas	Įstatymų pažeidimas – visų ar dalies nustatytų mokesčių nemokėjimas.	tax avoidance; tax evasion
mokétinósios ímokós	Įmokos, kurias reikia sumokėti.	contributions due
mokinýs, -ė	Asmuo, kuris mokosi bendrojo lavinimo mokykloje, profesinio mokymo įstaigoje arba įmonėje.	trainee

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
motinystė	Moters būklė nėštumo, gimdymo, kūdikio maitinimo ir vaiko priežiūros metu.	maternity
motinystės apsaugà	Priemonės, taikomos nėščioms moterims ir dirbančioms motinoms apsaugoti bei remti.	maternity protection
motinystės draudimas	Draudimas nuo galimų išlaidų, susijusių su nėštumu bei gimdymu.	maternity insurance
motinystės išmokos (tėvystės išmokos)	Visos piniginės išmokos, dėl nėštumo, gimdymo bei kūdikio priežiūros mokamos dirbančiam motinai arba kitam asmeniui, išleistam vaiko priežiūros atostogų.	maternity benefits

N

namùdininkas, -ė	Samdomas arba savarankiškai dirbantis asmuo, mokamą darbą dirbantis namuose.	homeworker
namùdinis dárbas	Mokamas darbas, dirbamas namuose.	work at home
namų galvà; šeimõs galvà	Asmuo, tvarkantis namų (šeimos) ūkį ir už jį atsakingas, pavyzdžiui, finansiška.	head of household
namų slaugà	Kvalifikuota sergančių, pagyvenusių ar neįgalių asmenų slauga jų pačių namuose.	home nursing
namų ūkio narýs	Asmuo, gyvenantis viename būste kartu su kitais ir tvarkantis bendrą namų ūkį.	member of the household
namų ūkis; šeimõs ūkis	Grupė po vienu stogu gyvenančių asmenų, kurie tvarko bendrą namų (šeimos) turtą ir kartu gamina, siekdami patenkinti kasdieninius poreikius; namų ūkį gali turėti ir atskirai savarankiškai gyvenantis asmuo.	household
narýstės nutrukìmas	Teisių bei galimybių, susijusių su priklausymu prie sistemos, praradimas.	cessation of membership
našláičio įsikūrìmo pašalpà	LT vienkartinė pašalpa našlaičiams ir be tėvų globos likusiems vaikams, išmokama baigus mokėti vaiko globos pašalpą; pasibaigus valstybės išlaikymui, ji taip pat mokama vaikams, kurie buvo auklėjami valstybinėse globos įstaigose.	orphan's grant for housing
našláičio peñsija	Pensija, mokama vaikui, kurio abu tėvai yra mirę.	orphan's pension
našláičio stipeñdija	LT pašalpa, mokama našlaičiams ir be tėvų globos likusiems aukštųjų mokyklų studentams, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų moksleiviams.	orphan students' allowance

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
našlāitis, -ė	Vaikas, kurio vienas ar abu tėvai yra mirę.	orphan; full orphan; half orphan
našlės išmokos	Išmokos, mokamos sutuoktinei po vyro mirties.	widow's benefits
našlės (našlio) peñsija	Pensija, kuri mokama likusiam gyvam sutuoktiniui po kito sutuoktinio mirties.	widow's pension; surviving spouse's pension
našlys, -ė	Vyras arba žmona po sutuoktinio mirties.	surviving spouse, widow(er)
našlių ir (arbà) našliaičių peñsija	Po apdraustojo mirties jo našlei (našliui) ir (arba) našlaičiui mokama pensija.	survivor's pension
našlių ir našliaičių draudimas	LT draudimas, garantuojantis išmokas mirusio apdraustojo sutuoktiniui ir jo vaikams.	survivor's insurance
natūrinė išmoka	Parama, teikiama ne pinigais, o daiktais arba paslaugomis (pavyzdžiui, medicinos pagalba).	benefit in kind
natūrinė paramà	Paslaugų teikimas asmenims bei socialinėms grupėms.	transfers in kind
neapmókestinamoji išmoka	Išmoka, neskaitoma į bendrąją apmokestinamųjų pajamų sumą.	non-taxable (tax exempt) benefit
neatgalinis įstātymas	Įstatymas, kuris negali būti taikomas atvejams, buvusiems iki jo įsigaliojimo.	non-retroactive legislation
nedàrbas	Padėtis, kai asmuo ne savo noru neturi moko darbo ir, būdamas darbingas, negali jo rasti.	unemployment
nedarbingūmas	Dalinis arba visiškas darbingo amžiaus asmens negalėjimas dirbti.	incapacity for work; invalidity
nedarbingūmo ekspertizė	Negalėjimo dirbti įvertinimas pagal nustatytus kriterijus, kurie skiriasi pagal tai, ar vertinami sugebėjimai atlikti tam tikrą arba nereikalaujantį specialių sugebėjimų darbą.	incapacity for work test; invalidity test
nedarbingūmo išmokos	Išmokos, mokamos asmeniui, kuris ilgą laiką yra nedarbingas dėl ligos ar sužalojimo.	invalidity benefit; disability benefit
nedarbingūmo pažymėjimas	Gydytojo išduodamas dokumentas, liudijantis, kad darbuotojas laikinai neteko darbingumo.	doctor's certificate; medical certificate; sick note
nedàrbo draudimas	Socialinio draudimo rūšis, kurios tikslas yra garantuoti pinigines bei natūrinės išmokas nedarbo atvejais.	unemployment insurance

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
nedarbo lygis	Bedarbių skaičiaus santykis nuošimčiais palyginti su veikliųjų arba darbingo amžiaus gyventojų skaičiumi.	unemployment rate
nedarbo mažinimas	Veiksmai, kuriais siekiama šalinti nedarbą bei jo neigiamus padarinius.	fight against unemployment
nedarbo rizika	Tikimybė, kad asmuo gali netekti darbo.	risk of becoming unemployed
nedraudžiamosios išmokos	Prie asmens pajamų nepriskiriamos išmokos; nuo jų neskaiciuojamos įmokos socialiniam draudimui.	benefit not subject to contributions
neatitinis darbuotojas, laisvąs darbuotojas	Savarankiškai pagal sutartis su skirtingais darbdaviais dirbantis asmuo, atliekantis darbą už sutartą atlyginimą.	freelance worker
negalià	Ribotas žmogaus pajėgumas atlikti įprastus ir normalius kiekvienam sveikam asmeniui veiksmus.	disability; impairment
neigalių vaikų švietimas	Specialus neįgaliems vaikams skirtas mokymas bendrojo lavinimo ar specializuotose mokyklose, finansuojamas iš vietos valdžios lėšų.	special needs education
neįgalūs, -ioji	Asmuo, turintis fizinių arba (ir) psichikos sutrikimų ir negalintis gyventi įprasto ir normalaus savo amžiaus, lyties, socialinės bei kultūrinės aplinkos žmonių gyvenimo.	handicapped
neįgalūs vaikas	Fizinių arba (ir) psichikos sutrikimų turintis vaikas, kurio socialinis prisitaikymas reikalauja specialios pagalbos.	disabled child
neįmokinė sistema	Socialinės apsaugos sistema, kuri daugiausia finansuojama iš valstybės lėšų, o iš darbdavių bei darbuotojų nereikalaujama mokėti įmokų. LT taip sutvarkyta valstybinių pensijų sistema.	non-contributory scheme
neįmokinis pensinis aprūpinimas	Pensinio aprūpinimo sistema, kurią taikant pensija yra mokama asmenims, neturintiems teisės į su įmokomis susijusią pensiją. LT tokios yra socialinės (šalpos) pensijos.	non-contributory pension scheme
neišvengiamybė	Draudimo srityje – atsakomybę panaikinančios aplinkybės; nelaimingų atsitikimų atvejais – nuo darbdavio nepriklausomos nelaimingo atsitikimo priežastys, kurių nebuvo įmanoma numatyti ar išvengti.	force majeure; Act of God

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
nelaimingas atsitikimas	Skaudus įvykis, dėl kurio patiriama žala.	accident; injury
nelaimingas atsitikimas darbe	LT ūmus darbuotojo sveikatos pagadinimas dėl trumpalaikio pavojingo, kenksmingo darbo aplinkos poveikio arba neatsargumo, dėl kurio darbuotojas netenka darbingumo nors vienai dienai arba net miršta.	occupational (industrial) accident
nelaimingas atsitikimas kelyje	Ūmus darbuotojo sveikatos pagadinimas vykstant iš namų į darbą, grįžtant iš darbo į namus arba keliaujant darbo metu ir vykdant darbdavio užduotį.	commuting accident, accident while travelling (to or from work)
nelaimingo atsitikimo darbe akta	Dokumentas, kuriuo juridiskai įforminamas nelaimingas atsitikimas darbe. LT būtinas nelaimingo atsitikimo darbe registravimas bei akto surašymas.	accident report
nelaimingo atsitikimo darbe rizika	Rizika, kad asmuo gali būti traumuotas (sužalotas) dėl nelaimingo atsitikimo darbe.	risk of occupational injury
nemokamą konsultaciją	Veltui teikiamos informacinės socialinio draudimo ir kitų institucijų paslaugos. LT nereikia mokėti už socialines informacijos bei konsultavimo paslaugas.	information and consultation free of charge
nemokamas darbas	Darbo veikla, už kurią neatlyginama nei pinigais, nei natūra.	unpaid work
nemokamas laikas	Laikotarpis nuo draudžiamąjo įvykio (pavyzdžiui, laikino nedarbingumo, nedarbo) pradžios, už kurį išmokos nemokamos.	elimination period
nemokamas maitinimas	LT nemokamas maisto teikimas socialiai rentiniems vaikams ir suaugusiems asmenims.	free meals
nemokamą sveikatos priežiūrą	Sveikatos priežiūra, už kurią pačiam pacientui mokėti nereikia, nes jos teikimo išlaidos yra dengiamos iš sveikatos draudimo fondo ar valstybės lėšų. LT valstybės nustatytų rūšių ir masto asmenų ir visuomenės sveikatos priežiūra, kurios sąlygas laiduoja ir visiškai padengia sąnaudas valstybė ar savivaldybės.	free health care
nemokamos atostogos	Laikinas suderintas su darbdaviu darbo veiklos nutraukimas, kurio metu samdomajam darbuotojui nemokamas uždarbis.	unpaid leave

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
nemokamos vaiko priežiūros atostogos	LT nemokamos iki 14 kalendorinių dienų atostogos, kurios kasmet gali būti suteikiamos dirbančių motinų, auginančių vaiką iki 14 metų, pageidavimu.	unpaid parental leave
nemokūmas	Padėtis, kurioje asmeniui trūksta lėšų skoloms gražinti bei kitiems piniginiams įsipareigojimams padengti ir nematyti, kad tokių lėšų gali būti ateityje.	insolvency
nė pelno organizacija	Organizacija, skirta tam tikrai funkcijai visuomenėje atlikti, o ne siekti pelno. LT juridinio asmens teises turintis subjektas, kurio veiklos tikslas nėra pelno siekimas ir kuris gauto pelno negali skirstyti steigėjams, nariams, dalininkams (savininkams).	non-profit (making) organisation
nepilnà šeimà	Šeima, kurioje vaiką ar vaikus augina tik motina (ar tėvas).	one-parent family, single-parent family
nepriválomas papildomasis draudimas	Savonoriško draudimo rūšis, leidžianti asmeniui gauti papildomą aprūpinimą ir išplėsti jau turimas garantijas.	optional complementary (supplementary) insurance
nepriziūrimas vaikas	Vaikas, augantis skurde, be tėvų ar augintojų meilės ir dėmesio ar be šeimos.	deprived child
nesálygotoji išmoka	Profesinio (įmonės) pensinio draudimo sistemoje taikoma išmoka, teikiama nenustatant jokių sąlygų.	vested benefit
nesantuokinis vaikas	Vaikas, gimęs nesusituokusiems tėvams.	illegitimate birth; illegitimate child
nėštumo ir gimdymo atostogos	Įstatymo nustatytos atostogos (laikinas dirbančios moters darbo pertraukimas), skiriamos kurį laiką prieš gimdymą ir po jo.	maternity leave
nėštumo pašalpà	LT mėnesinė piniginė pašalpa, skiriama besimokančioms ir neturinčioms teisės gauti socialinio draudimo motinystės išmokų moterims nėštumo ir gimdymo atostogų metu.	maternity allowance
nėštumo rizika	Tikimybė, kad samdoma darbuotoja gali pastoti ir įgyti teisę į įvairias su tuo susijusias pašalpas bei lengvatas.	risk of pregnancy

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
neteisėtas dárbas	Darbas, atliekamas be darbo sutarties, neįsteigus įmonės arba neturint patento, pažeidžiant užsienio piliečių ar asmenų be pilietybės įsidarbinimo tvarką.	illegal work
neteisėtas įkainio padidinimas	Be įgaliojimo nustatyti didesni sveikatos draudimo srities įkainiai negu numatyta sutartyje su sveikatos draudimo įstaigomis.	overcharging
nėtekto darbingumo kompensacija	Išmoka, skiriama nukentėjusiam dėl nelaimingo atsitikimo darbe arba susirgus profesine liga, mokama prarastam uždarbiui atlyginti; skiriama vienkartinė arba periodinė išmoka, ir tai priklauso nuo netekto darbingumo laipsnio.	work disablement indemnity
netipiškas dárbas	Darbinio užimtumo formos, nepatenkančios į nustatytas kategorijas (darbas pagal terminuotą sutartį, darbas namuose ir pan.), kai užimtumo garantijos nėra pakankamos.	atypical work, precarious work; intermittent employment
neužmokestinės darbo išlaidos	Darbuotojui skirtos darbdavio išlaidos, viršijančios darbo užmokesčio sumą (dažniausiai socialinio draudimo įmokos).	non-wage labour costs
neveiklieji gyventojai	Nedirbantys bei darbo neieškantys (dėl amžiaus, invalidumo ir kitų priežasčių) gyventojai. LT darbingo amžiaus ir vyresni gyventojai, kurių negalima priskirti nei prie užimtų, nei prie bedarbių (dieninių mokymo įstaigų moksleiviai ir studentai, namų šeimininkės, nedirbantys pensininkai ir invalidai, asmenys, esantys įkalinimo įstaigose, ir pan.).	inactive population; population not in the labour force
neviešumas nominalūs išmokos dydis	<i>Žr. konfidencialumas</i> <i>Žr. bendrasis išmokos dydis</i>	
nuolatinio nedarbingumo laipsnis	Turinčio teisę į invalidumo pensiją ar ją gaunančio dėl ligos asmens darbingumo ribotumas, nusakomas nuošimčiais normalaus darbingumo atžvilgiu.	degree of permanent incapacity
nuolatinis gyvenimas	Nuolatinis ir teisėtas gyvenimas valstybėje (kai kuriose valstybėse tai yra pagrindinė sąlyga pašalpoms gauti).	habitual residence

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
nuomos mokeskis	Periodinis nuomininko sutartos sumos mokėjimas savininkui už naudojamą pastatą, patalpomis arba kitu turtu.	rent
nuostolių atlyginimas	Prarastų pajamų kompensavimas išmokomis, mokamomis nustatytais socialinės rizikos atvejais.	income replacement
nuostolių atlyginimo laipsnis	Prarastų pajamų kompensavimo dalis, išreikšta turėtų pajamų nuošimčiu.	income replacement rate
nustatytasis įmokų tarifas	Fiksuoto dydžio draudimo įmokų tarifo taikymas, neatsižvelgiant į rizikos laipsnį.	fixed contribution rate
nustatytasis mokėjimo laikotarpis	Laiko tarpas, per kurį turi būti sumokėta (pavyzdžiui, įmokėtos įmokos).	time limit for payment
nustatytieji įkainiai	Fiksuoto dydžio pinigų suma, kuri yra nuskirta mokėti už teikiamas paslaugas.	fixed charge; fixed price
nustatytoji suma	1) Fiksuoto dydžio pinigų suma. 2) Nekintama pinigų suma; skiriama nuo sumų, išreikštų dalimis ar nuošimčiais.	flat rate
nutarties taikymo sritis	Asmenys, įstaigos, sąlygos, atvejai, kuriems taikoma nutartis.	sphere of application of a ruling
P		
paankstintasėjimas į pensiją	Ėjimas į pensiją anksčiau nustatyto pensinio amžiaus; tai dažnai lemia mažesnę pensiją.	early retirement
paankstintoėjimo į pensiją sistema	Ankstyvo (nesulaukus pensinio amžiaus)ėjimo į pensiją organizavimas bei skatinimas.	early retirement pension scheme
paankstintoėjimo į pensiją skatinimas	Valstybės priemonės ir veiksmai, kuriais skatinama anksti eiti į pensiją, siekiant mažinti nedarbą bei gerinti jaunų žmonių užimtumą.	early retirement measures
paankstintoji pensija	Pensija, kuri pradeda mokėti asmeniui, nesukakusiam nustatyto pensinio amžiaus ir, be to, kuri dažnai yra mažesnė už pensiją, gaunamą sulaukus pensinio amžiaus.	early pension
paankstintosios pensijos koeficientas	Koeficientas, kuriuo mažinamas įprastos pensijos dydis, kai į pensiją einama paankstintai.	early retirement factor
paabėgėlis, -ė	Asmuo, ieškantis prieglobsčio kitoje valstybėje dėl to, kad savojoje jam iškilo grėsmė, pavyzdžiui, dėl kilusio karo, įvykusio perversmo ar pan.	refugee

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
pacieñtas, -ė	LT susirgęs ar sveikas asmuo, kuris naudojasi sveikatos įstaigų teikiamomis paslaugomis.	patient
pacieñto atstovas	LT įstatyminis atstovas (tėvai, įtėviai, globėjai) ar paciento pasirinktas asmuo.	patient's representative
pacieñto teisės	Asmens teisės, nustatytos valstybės ir tarptautinių sveikatos priežiūros teisės aktu.	patient's right
pacieñtų registras	Sąrašas gyventojų, kurie patys yra prisirašę ar yra paskirti gydytojui (bendrosios praktikos gydytojui, apylinkės terapeutui, apylinkės pediatru ir pan.), į kurį turi kreiptis sveikatos reikalais pirmojo apsilankymo metu.	register of patients
padidintoji įmoka	Didesnė draudimo įmoka, kurios draudimo įstaiga gali reikalauti didelės rizikos atvejais.	increased premium
pagalbinės invalido priemonės	Specialios priemonės ar turimų pritaikymas tam, kad neįgalieji asmenims būtų patogiau arba savarankiškiau gyventi savo namuose.	aids and adaptations
pagalbinis personālas	Sveikatos apsaugos sistemoje – visi medicinos įstaigos darbuotojai ne medikai, pavyzdžiui, registatoriai, valytojos ir pan.	ancillary staff
pagyvėnęs žmogus	Senyvo amžiaus žmogus, kuriam dažnai gali reikėti ypatingos (specialios) priežiūros.	elderly person, old person
pagyvėnęs išlaikytinis	Senyvo amžiaus žmogus, finansškai priklausomas nuo giminių arba jį aptarnaujančių žmonių.	elderly dependant
pagrindinė išmoka	<i>Žr. bāzinė išmoka</i>	
pagrindinės nuostatos	Pagrindinės nuostatos, kuriomis tvarkomos konkrečios sritys.	legal framework
pagrindiniai poreikiai	Savarankiškos būties poreikiai, susiję su maistu, būstu bei apranga.	basic needs
pajaminės įmokos	Įmokos, kurių dydis priklauso nuo darbuotojų pajamų.	income-related contribution
pājamos	Lėšos, kurias gauna asmuo, šeima arba namų ūkis (darbo užmokesčio, pašalpų, pensijų, dividendų ir pan. pavidalu). LT priskiriamos ne tik nominaliosios namų ūkio pajamos, bet ir piniginis jo natūrinių pajamų įvertinimas.	income

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
pajamų atotrūkio mažinimas	Priemonės ir veiksmai, kuriais siekiama sumažinti pajamų skirtumą tarp daugiausiai ir mažiausiai uždirbančių (turinčių didžiausias ir mažiausias pajamas) visuomenės narių.	income differential reduction
pajamų lygis	Asmens, šeimos arba namų ūkio gaunamų arba turimų pinigų suma.	level of income
pajamų mokesčio metai	Metai, per kuriuos asmuo turėjo mokėti pajamų mokesť (pavyzdžiui, Didžiojoje Britanijoje tai metai nuo balandžio 6 d. iki kitų metų balandžio 5 d.; Lietuvoje neskaičiuojami).	income tax year
pajamų mokesčio sklaidà	Mažas pajamas gaunantiems asmenims remti (labiau iš valstybės biudžeto negu iš socialinio draudimo išmokų sistemos) skirta pajamų mokesčio paskirstymo tvarka, kurią taikant nustatomas bendras sutartinis mažiausias pajamų lygis ir mokesčiai renkami iš tų, kurių pajamos viršija šį lygį, o tiems, kurių pajamos yra mažesnės už tą lygį, daromos mokesčių nuolaidos arba mokamos papildomos pašalpos padengti daliai remiamų ir faktinių pajamų skirtumo.	negative income tax
pajamų mokeskis	Mokestis, kuriuo pagal įstatymus apmokestinamos ekonomikos subjektų pajamos.	income tax
pajamų pasiskirstymas	Valstybės gyventojų grupių gaunamų pajamų išsidėstymas.	income distribution
pajamų pėrskirstymas	Šiuolaikinių socialinės apsaugos sistemų veiklos principas – finansinių išteklių paskirstymas iš naujo tarp dirbančių ir nedirbančių asmenų bei kitų socialinių ekonominių grupių.	income redistribution
pajamų tikrinimas	Materialinės asmens padėties tikrinimas, kuriuo siekiama nustatyti, ar turimos pajamos yra tokios, kurias gaunant įgyjama teisė gauti pašalpas.	income-testing
pakartótinė sàntuoka	Santuokos sudarymas po skyrybų arba sutuoktiniui mirus.	remarriage
palaikomojo gydymo ir slaugòs ligòninė	LT stacionarinė pirminė asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje tam tikra laiką gydomi ir slaugomi ligoniai, sergantys lėtinėmis ligomis, po traumų, paskutiniu užsitęsusių ligų tarpsniu, taip pat tie asmenys, kuriems dėl sveikatos būklės reikalinga kvalifikuota slauga, o ne intensyvus gydymas.	nursing hospital

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
paliktinė renta	Vienas iš metinės rentos mokėjimo būdų, kurį taikant nurodytas asmuo turi teisę iki gyvos galvos gauti po pagrindinio gavėjo mirties likusią rentos dalį.	contingent annuity
pamatinė peñsija	<i>Žr. bāzinė peñsija</i>	
pamatinės peñsijos minimumas	<i>Žr. bāzinės peñsijos minimumas</i>	
pamatinė váistų káina	<i>Žr. bāzinė váistų káina</i>	
pamatinis dárbo ūžmokestis	<i>Žr. bāzinis dárbo ūžmokestis</i>	
pamatinių peñsių sistemà	<i>Žr. bāzinių peñsių sistemà</i>	
papildomasis draudimas	Draudimo sistema, suteikianti apdraustajam pridėtinių garantijų prie tų, kurios teikiamos bendraja tvarka.	complementary insurance
papildomasis peñsinis aprūpinimas	Pensijų sistema, sukurta papildyti valstybiniam privalomajam pensiniam aprūpinimui.	supplementary pension scheme
papildomasis skātinimas	Darbo ūžmokestį papildančios, dažnai su darbuotojo darbo rezultatais siejamos materialinės paskatos, pavyzdžiui, teisė dalyvauti profesinio pensinio aprūpinimo sistemoje, komandiruočių mokėjimas, nuolaidų savos įmonės prekėms ir paslaugoms, lengvatinių kreditų, galimybės naudotis poilsia vietėmis, privačių medicinos paslaugų teikimas ir pan.; daugelis šių dalykų yra apmokestinami.	fringe benefits; supplementary income
papildomoji apsaugà	Teikimas išmokų (pensijos bei sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas), padedančių gerinti aprūpinimą, gaunamą iš pagrindinės įstatymų nustatytos socialinės apsaugos sistemos; gali būti organizuojama privalomai arba savanoriškai, pavyzdžiui, pagal įstatymą, kolektyvinę sutartį ar individualiai.	complementary (supplementary) protection
papildomoji išmoka, priėmoka	Išmoka, mokama kaip kitų išmokų priedas.	additional benefits
papildomoji paramà	Piniginė parama (pašalpa), kuri paprastai mokama kartu su kitomis išmokomis.	concurrent assistance

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
papildomoji sistema	Sistema, atskirta nuo kitų sistemų bei jas papildanti.	supplementary scheme
papildomoji socialinės apsaugos sistema	Socialinės apsaugos sistema, kuri teikia ne pagrindines, o papildomas išmokas.	supplementary social security scheme
papildomoji transporto išlaidų kompensacija	LT išmokos, kuriomis dengiamos transporto išlaidos valstybinio socialinio draudimo I grupės invalidams, patiems vairuojantiems specialiuosius automobilius.	supplementary transport expenses reimbursement
papildomųjų pajamų ribojimas	Papildomai dirbantiems senatvės bei invalidumo pensininkams nustatytas pajamų dydis, kurio negalima viršyti, nenorint, kad būtų mažinama pensija.	limit of supplementary income
paraiškų tikrinimas	LT, pavyzdžiui, dirbantiems nesulaukusiems senatvės pensijos amžiaus II ir III grupės invalidumo pensininkams bei jaunesniams kaip 65 metų senatvės pensininkams, turintiems mažesnės nei nustatyto dydžio papildomas pajamas, mokama visa pensija, o tiems, kurių pajamos nėra mažesnės, mokama tik pagrindinė pensijos dalis.	verification of claims
parama	Išmokai gauti pateiktų duomenų tikrinimas siekiant nustatyti paraiškos teisėtumą.	assistance; aid; support
parama neįgalaus vaiko šeimai	Pagalbos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti tam tikrų visuomenės grupių gerovę.	family support
paramos gavėjas, -a	Parama, teikiama neįgalų vaiką auginančiai šeimai.	aid recipient
pareiškėjas, -a	Asmuo, įstaiga, įmonė, organizacija, gaunantys paramą (daiktais, pinigais ir pan.).	applicant
pareiškėjų patenkinamumas	Asmuo, kuris kreipiasi dėl išmokos skyrimo, dėl dalyvavimo sistemoje ir pan.	take-up
pareiškimas	Asmenų, pareiškusių norą gauti išmoką, ir asmenų, turinčių teisę ją gauti, skaičiaus santykis.	claim, application
Pasaulinė sveikatos organizacija (PSO)	Turinčio teisę į išmoką asmens kreipimasis į socialinės apsaugos įstaigą siekiant gauti išmoką.	1948 m. įkurta specializuota Jungtinių Tautų Organizacijos tarnyba, kuri plėtoja tarptautinį bendradarbiavimą, siekdama gerinti žmonių sveikatos sąlygas visame pasaulyje.

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
pasieninis darbuotojas	Samdomas ar savarankiškai kitoje valstybėje negu nuolat gyvena dirbantis asmuo, kasdien arba bent kartą per savaitę grįžtantis namo per sieną.	frontier worker
pasirengimas darbui	Sąlyga, keliama tam tikrų (dažnai bedarbio) išmokų (pavyzdžiui, bedarbio pašalpos) gavėjui būti pasirengusiam dirbti įprastą darbo savaitę mokamą darbą arba užsiimti profesiniu mokymusi.	availability for work; workfare
pasirinktino ėjimo į pensiją amžius	Galimo išėjimo į pensiją amžiaus ribos (paprastai 60–65 metai).	flexible retirement age
pasirinktinis ėjimas į pensiją	Galimybė pasirinkti ėjimo į pensiją amžių.	flexible retirement
pasiskirstymas pagal amžių	Skirtingo amžiaus asmenų grupių išsidėstymas šalyje, regione ar kt.	age distribution
paskutinė pagalba	Pagalba, teikiama nuo nepagydomos ligos miršančiam asmeniui ir apimanti simptomų kontrolę, skausmo malšinimo priemones ir psichologinę bei socialinę paramą jam pačiam, jo artimiesiems bei giminėms.	terminal care
paskutinės pagalbos įstaiga	Stacionarinė medicinos įstaiga, kurioje rūpinamasi nepagydomais ligoniais.	hospice
paslaugų kokybė	Sveikatos priežiūros ir globos paslaugų teikimo lygis arba joms nustatyti reikalavimai.	quality of care
paslaugų laisvumas	Laisva, neribota galimybė gauti paslaugas, pavyzdžiui, nemokamas medicinos paslaugas.	free access
paslaugų normavimas	Paslaugų teikimo bei išteklių paskirstymo tvarkymas siekiant sistemos efektyvumo.	rationing
paslaugų paveikumas	Sveikatos priežiūros ir kitų socialinių paslaugų poveikis (paprastai turimas galvoje teigiamas).	benefit
paslaugų teikimo būdai	Būdai, kuriais laiduojamas medicinos paslaugų apdraustiesiems teikimas; skiriami tiesioginiai (paslaugas teikia sveikatos draudimo įstaigų ar fondų sveikatos įstaigos) ir netiesioginiai (sveikatos draudimo įstaigos paslaugas užsako iš kitų teikėjų) paslaugų teikimo būdai.	patterns of delivery of services

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
pašalpa	Reguliari piniginė socialinės apsaugos sistemos garantuojama išmoka, padedanti gavėjui patenkinti būtinausius poreikius ar kompensuoti nepakankamas pajamas (jeigu gavėjas turi teisę į pašalpa).	allowance
pašalpa daugiavaikei šeimai	Periodiškai daugiavaikei šeimai skiriamos piniginės išmokos, kurios paprastai priklauso nuo vaikų skaičiaus, jų amžiaus arba nuo vaikų turinčios šeimos pajamų. LT mėnesinė pašalpa, mokama motinai ar tėvui, kai šeimoje yra daugiau negu du vaikai; pašalpos dydis priklauso nuo vaikų skaičiaus.	family allowance
pašalpa karių vaikams	LT mėnesinė pašalpa, mokama motinai arba kitam faktiškai vaiką auginančiam asmeniui už kiekvieną tikrosios krašto apsaugos tarnybos kario (prievojininko) vaiką tėvo tarnybos laikotarpiu.	combatant's (military serviceman) child allowance
pašalpa mirties dėl nelaimingo atsitikimo darbe atveju	Vienkartinė pašalpa, mokama lygiomis dalimis dėl nelaimingo atsitikimo darbe mirusio asmens šeimos nariams iš lėšų tos įmonės, kurioje, pažeidus norminius darbų saugos aktus, įvyko mirtinis nelaimingas atsitikimas.	occupational accident death pay
pašalpa po materialinės padėties patikrinimo	Socialinė išmoka, mokama tik asmenims, kurių lėšos yra patikrintos ir neviršija nustatytos ribos.	means-tested benefit
pašalpa vienišam augintojui	Pašalpa, mokama vienam iš vaikų auginančių tėvų, kai kito nėra.	single-parent benefit
patariamoji institucija	Institucija (taryba, komitetas ir pan.), kuri gali tik patarti ir neturi teisės spresti.	advisory board
patvirtinamasis dokumentas	Dokumentas, kuriuo patvirtinama ar įrodoma asmens tapatybė ir (ar) teisė.	supporting document; documentary evidence
pavojingas darbas	Darbas, atliekamas sveikatai pavojingomis bei kenksmingomis sąlygomis, galintis pakenkti darbuotojo sveikatai.	unhealthy work, hazardous work; unhealthy occupation
pavojingo darbo priemoka	Priemoka, mokama darbuotojams, dirbantiems kenksmingomis, pavojingomis darbo sąlygomis.	compensations for hazardous work

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
peñsija	Periodinės išmokos senatvėje (paprastai mokamos iki gyvos galvos), taip pat invalidumo, maitintojo netekimo bei ypatingų asmens nuopelnų atvejais.	pension
peñsija iki gyvõs galvõs	Pensija, mokama iki pensininko mirties.	lifetime pension, pension for life
peñsijos dalijimas	Kai kuriose valstybėse nustatyta tvarka, kad teisė į pensiją yra dalijama abiem ištuoktiniams.	pension splitting
peñsijos koeficientas	Koeficientas, kuriuo nustatomas skirtingų rūšių pensijos dydis senatvės pensijos atžvilgiu arba vienos rūšies pensijos dydis bazinės (pamatinės) pensijos atžvilgiu. LT, pavyzdžiui, daugelio pensinių išmokų dydis yra nustatomas kaip valstybinės socialinio draudimo bazinės (pamatinės) pensijos dalis.	pension type factor
peñsijos nepaveldimũmas	Nuostata, pagal kurią teisė į pensija negali būti perleidžiama vieno asmens kitam.	non-transferability of pensions
peñsijos pėrskaiciavimas	LT pensijos skaičiavimas iš naujo dėl pensinio aprūpinimo įstatymų pakeitimo ir taikant pensijos nemažinimo taisyklę.	reevaluation of pension
peñsijos priėmoka	Speciali papildoma išmoka invalidumo arba senatvės pensijos gavėjams. LT, pavyzdžiui, priemoka prie mažos pensijos.	enhancement; additional supplement
peñsijos rũšies keitimas	Socialinio draudimo sistemoje susidaranti padėtis, kai vienos rūšies pensijos gavėjas pareiškia norą gauti kitos rūšies pensiją, kurios teisė yra įgijęs (pavyzdžiui, invalidumo pensija gali būti keičiama senatvės pensija asmeniui, sulaukusiam pensinio amžiaus).	substitute pension
peñsijos rũšys	Pagrindiniai pensijų tipai, pagal kuriuos pensija skiriama dėl senatvės (senatvės pensija), dėl sumažėjusio gebėjimo užsidirbti (invalidumo pensija) ir dėl maitintojo mirties (našlių ir našlaičių pensijos).	types of pensions
peñsijos skaičiavimas	Matematinis pensijos dydžio nustatymas pagal formulę.	calculation of pension

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
peñsijų fòndų sistemà	Pensinio draudimo sistema, kurioje darbuotojų arba jų vardu įmokėtos įmokos yra investuojamos į specialų fondą, iš kurio ateityje jiems bus mokamos pensijos (taip pat ir metinės rentos pavidalu).	funded pension scheme
peñsijų plúoštás	Daugiau negu viena pensija, gaunama vienu metu. LT kartu duodamos valstybinio socialinio draudimo senatvės bei našlių ir našlaičių pensijos ar valstybinio socialinio draudimo ir valstybinės pensijos.	coincidence of pensions
peñsinio àmžiaus didinimas	Teisės aktu įteisintas sprendimas nukelti ėjimo į senatvės pensiją amžių toliau. LT, pavyzdžiui, valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžius didinamas vyrams ir moterims (sparčiau moterims) 1995–2009 metais.	raising of the age limit for old-age pensions
peñsinio àmžiaus mažinimas	Teisės aktu įteisintas sprendimas paankstinti ėjimo į senatvės pensiją amžių.	lowering of retirement age
peñsinio aprúpinimo núostatos	Visuma teisinių nuostatų, susijusių su asmenų aprūpinimu senatvėje (įskaitant valstybinį, įmonių bei individualų aprūpinimą).	retirement provision
peñsinio senàtvės aprúpinimo sistemà	Aprūpinimo sistema, teikianti piniginę paramą senatvėje.	old-age pension scheme
peñsinis àmžius	Amžius, kurį suėję asmenys turi teisę nutraukti darbo santykius ir gauti garantuojamas nustatytas pajamas (pensiją); dažnai sutampa su senatvės pensijos amžiumi.	retirement age
peñsinis draudimas	Socialinės apsaugos sistema, kuriai veikiant pensijos mokamos pagal socialinio draudimo principus.	pension insurance; statutory pension scheme
peñsinis našlių draudimas	Draudimas, garantuojantis po apdraustojo mirties pensijos mokėjimą našlei (našliui).	spouse's pension insurance
pensionàtas	Sunkiai sergančių ar neįgalių asmenų nuolatinės priežiūros ir globos įstaiga.	residential care home
péreinamasis laikótarpis	Laiko tarpas tarp dviejų pastovių keičiamos sistemos būsenų, pavyzdžiui, laikas nuo naujų pensijų įstatymo priėmimo iki jo nuostatų įgyvendinimo.	transitional period

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
pérémėjas, -a	Asmuo, kuriam perduodama teisė ar nuosavybė.	assign, assignee
periòdinė išmoka	Tam tikrais laiko tarpais mokama išmoka.	periodic benefit
periòdinis mokėjimas	Tam tikrais laiko tarpais atliekamas mokėjimas.	periodic payment
perkamóji galià	Prekių ar paslaugų kiekis, kurį galima gauti už tam tikrą piniginį vienetą ar pinigų sumą, pavyzdžiui, mėnesines pajamas, uždarbį.	buying power, purchasing power
pérsikėlėlis, -ė	Žr. <i>migrántas, -ė</i>	
pérsikėlių téisių apsaugà	Žr. <i>migrántų téisių apsaugà</i>	
pérsikėlimo išmoka	Darbdavio išmoka naujai priimtam darbuotojui, skirta išlaidoms, susijusioms su persikėlimu į naują gyvenamąją vietą bei įsikūrimu joje, atlyginti.	housing and reallocation pay
pérskaičiuojamas padidėjimas	Išmokų padidėjimas dėl naujo skaičiavimo.	reevaluation increase
pérskirstymo princípasp	Pagrindinis socialinės apsaugos principas, kurį taikant ištekliai yra perskirstomi tarp visuomenės narių, pavyzdžiui, vieno asmens socialinio draudimo įmoka tampa išmoka ar jos dalimi, mokama kitam asmeniui.	redistribution
pérteklius	Ekonominė padėtis, kuriai esant ištekliai viršija poreikius.	affluence
pértrauktasis darbo laikótarpis	Žr. <i>pértrauktasis darbo stàžas</i>	
pértrauktasis darbo stàžas, pértrauktasis darbo laikótarpis	Darbo (profesinės) veiklos laikotarpis, turintis pertraukų (pertraukà) dėl ligos, invalidumo, nedarbo, mokymosi arba vaikų auginimo.	career with gaps
piktnaudžiàvimas	Sąmoningų veiksmų, sukeliančių asmens kančias, sužalojimą arba mirtį, atlikimas.	abuse
piliētis, -ė	Asmuo, turintis kurios nors valstybės pilietybę.	national
piniginė išmoka	Pensija ar kuri kita išmoka, mokama pinigais, įskaitant visas išmokų dalis, jų padidinimą, priedus, išlyginamąsias sumas ir priemokas, taip pat vienkartinę išmoką bei atsiskaitymus.	benefit in cash

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
piniginio išlaikymo nutartis	Teismo nutartis dėl alimentų priteisimo vaikui, tėvams ar išsituokusiam sutuoktiniui išlaikyti.	maintenance order; financial provision order
pirminė sveikatos priežiūra	LT nespecializuota kvalifikuota asmens, įskaitant ir psichinę sveikatą, ir visuomenės sveikatos priežiūra gyvenamojoje vietoje.	primary care
pirmoji medicinos pagalba	Skubių paprasčiausių pagalbos priemonių ėmimasis įvykio vietoje ištikus priepuoliui, įvykus nelaimingam atsitikimui ar staiga susirgus; teikiama, kol atvyksta gydytojas arba kol nukentėjęs asmuo nugabenamas į ligoninę.	first aid
planinė mokėjimo sistema	Mokėjimo sveikatos paslaugų teikėjams būdas pagal iš anksto (pavyzdžiui, finansinių metų pradžioje) nustatytus įkainius arba finansavimo mastą.	prospective payment system
pòlisas	<i>Žr. draudimo liudijimas</i>	
pòliso saviniñkas	<i>Žr. draudimo liudijimo saviniñkas</i>	
póreikiai	Visuomenėje nusistovėjusio vartojimo lygio reikmė; į objektyvius poreikius atsižvelgiama planuojant bei vykdant socialinės apsaugos priemonės (skiriama nuo subjektyvių poreikių, arba norų, bei faktiškai perkamų prekių apimtį, arba paklausos).	needs
póreikių įvėrtinimas	Asmens, šeimos arba gyventojų grupių poreikių vertės nustatymas atsižvelgiant į gyvenimo sąlygas.	assessment of needs
póreikių patėnkinimo princípasp	Pagrindinis Beveridžo socialinės apsaugos modelio principas, pagal kurį pašalpos turi būti skiriamos atsižvelgiant į poreikius.	freedom from want
pozityvioji diskriminacija	Padėtis, kai asmens teisių pagal rasės, tautybės, odos spalvos, lyties ar panašų požymi didinimas vieniems kartu yra tų teisių mažinimas kitiems.	positive discrimination
pragyvėnimo išlaidosp	Tikrosios išlaidos, reikalingos būtiniems pirkiniams bei paslaugoms.	cost of living
pragyvėnimo mimumasp	Mažiausias asmens arba šeimos gyvybiniam poreikiams tenkinti reikalingų išteklių dydis.	subsistence level

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
prarastų pajamų atlyginimas	Išmoka skirta nebegaunamoms pajamoms padengti, pavyzdžiui, bedarbio pašalpa, invalidumo arba senatvės pensija.	replacement benefit
prevencija	1) Priemonės, kuriomis siekiama padėti išvengti didelių kliūčių prisitaikant prie socialinio ir savarankiško gyvenimo. 2) Priemonės, kuriomis siekiama išvengti socialinės rizikos veiksnių (nedarbo, alkoholizmo ir pan.).	prevention
prieinamumas	Galimybė naudotis paslaugomis, kuria dažniausiai sudaro valstybė.	access
priemoka	<i>Žr. papildomoji išmoka</i>	
priešmirtinė išmoka	Išmoka, kaip gyvybės draudimo išmokų dalis, mokama apdraustam asmeniui, sergančiam nepagydoma liga.	viatical settlement
priešpensinė pašalpà	Piniginė pašalpa, mokama priešpensinio amžiaus bedarbiams, kol jie sulauks senatvės pensijos amžiaus. LT, pavyzdžiui, priešpensinio amžiaus bedarbiams yra pratęsimas bedarbio pašalpos mokėjimo laikotarpis.	pre-retirement benefit
priešpensinės konsultacijos	Pensinio amžiaus asmenims teikiami patarimai ir jų rengimas prisitaikyti prie pakitusio gyvenimo būdo.	retirement counselling
priešpensinis bedarbis	Bedarbis, kuriam liko ne daugiau kaip penkeri metai iki teisės gauti visą senatvės pensiją.	unemployed person of pre-retirement age
priklausomybė	1) Būklė, kurioje būdamas asmuo pats negali atlikti kurių nors veiksmų (funkcijų) ir dėl to yra fiziškai ar finansiškai priklausomas nuo kito žmogaus ar įstaigos paramos. 2) Stiprus poreikis, kylantis nuolat vartojant tam tikras medžiagas, pavyzdžiui, alkoholį ar narkotikus.	1) dependence 2) addiction
prilyginamasis laikotarpis	Laiko tarpas, kuris pagal teisės normas yra prilyginamas draudimo laikotarpiui ir turi reikšmę įgyjant, išsaugant ir atkuriant teisę į išmokas bei jų dydį. LT, pavyzdžiui, dirbantiems pagal darbo sutartį asmenims valstybinio socialinio draudimo laikotarpį sudaro laikas, kurį asmenys patys moka įmokas arba įmokos yra	period taken into account

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
pripažįstamoji sistemà	sumokamos už juos, ir laikas, kada asmenys gauna valstybinio socialinio draudimo ligos, motinystės ar bedarbio išmokas. Nevalstybinė sistema, kurią pripažįsta mokesčius bei pensinį aprūpinimą tvarkančios institucijos (toks statusas paprastai leidžia taikyti mokesčių lengvatas išmokoms).	approved scheme
privačioji draudimo sistemà	Nevalstybinė draudimo sistema, grindžiama vien savanorišku asmenų dalyvavimu.	private insurance scheme
privāčiojo draudimo įmoka	Privāčiosios draudimo sistemos draudimo liudijimo savininko mokama (paprastai periodiškai) draudimo įmoka.	premium
privālomai draudžiamas asmuo	Asmuo, kuris įstatymų nustatyta tvarka turi apsidrausti arba būti apdraustas.	compulsorily insured
privāloma papildomoji apsaugà	Reikalavimas, kad nustatytų grupių darbuotojai gautų papildomas garantijas, be tų, kurias teikia pagrindinė socialinės apsaugos sistema.	compulsory supplementary protection
privālomasis darbūotojų sveikātos tikrinimas	Įstatymo nustatyta būtinybė periodiškai tikrinti tam tikrus darbus dirbančių asmenų sveikatą; tų asmenų sveikata taip pat tikrinama priimant į darbą, kartais ir nutraukus darbo sutartį.	obligatory medical examination of workers
privālomasis draudimas	Bet kuri teisės aktu nustatyta draudimo forma, būtina visiems valstybės gyventojams arba kurioms nors jų grupėms.	compulsory insurance; mandatory insurance; obligatory insurance
privālomas papildomas draudimas	Papildomas draudimas, kuriuo darbdaviai bei darbuotojai turi draustis ir tuo atveju, kai jis nėra pagrindinės socialinės apsaugos sistemos dalis.	compulsory supplementary scheme
privālomasis mōkslas	LT Konstitucijos nustatyta pareiga mokytis asmenims iki 16 metų.	compulsory education
privālomosios įmokos	Įmokos, kurias turi mokėti pats asmuo arba kurios turi būti mokamos asmens vardu.	compulsory contributions

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
privatūsiai draudikas	Nevalstybinė draudimo įstaiga (bendrovė).	private insurance companies
privatūsiai draudimas	Nevalstybinis draudimas privačioje draudimo įstaigoje (bendrovėje).	private insurance
profesinė liga	LT nustatyta tvarka pripažintas darbuotojo sveikatos sutrikimas dėl kenksmingų darbo aplinkos veiksnių.	occupational disease, professional disease
profesinė pensinio aprūpinimo sistema	Darbdavio organizuota pensinio draudimo sistema, skirta remti darbuotojams senatvės, nelaimingo atsitikimo, ligos ir kitais atvejais.	occupational pension scheme; company pension scheme
profesinė rizika	Tikimybė būti sužalotam dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar susirgti profesine liga.	occupational risk, occupational hazard
profesinė sąjunga	Tam tikros profesijos darbuotojų organizacija, kolektyviai atstovaujanti savo nariams ir ginanti jų ekonominius bei socialinius interesus.	trade union
profesinės ligos rizika	Tikimybė susirgti profesine liga dėl kenksmingų darbo sąlygų.	risk of an occupational disease
profesinės veiklos laikotarpis	Laiko tarpas, kurį asmuo dirba pagal savo profesiją.	period of professional activity
profesinis bedarbių mokymas	Mokomųjų programų, kuriomis siekiama padidinti bedarbių galimybes gauti darbą, vykdymas.	retraining programme
profesinis lavinimas	Teorinių profesijos pagrindų mokymas.	vocational education
profesinis mokymas	LT mokymas, kurio tikslas yra suteikti asmenims profesiją arba ją pakeisti.	vocational training
profesinis tobulinimasis	Mokymosi, kuriuo gerinami turimi profesiniai sugebėjimai, tęsimas.	ongoing vocational training
profesinių klaidų draudimas	Specialistų (pavyzdžiui, gydytojų arba teisininkų) draudimas nuo finansinės atsakomybės, susijusios su ieškiniiais, iškeliamais dėl klaidų, padarytų teikiant profesinės praktikos paslaugas.	malpractice insurance

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
profilaktika	Priemonių, kuriomis siekiama išvengti sveikatos sutrikimų, o jai sutrikus, – išvengti negalios arba nedarbingumo, visuma ir jų taikymas.	prevention
prognòzė	Būsimų rodiklių numatymas, remiantis žinomais statistikos duomenimis.	projection; forecast
psichikos invalidas	Asmuo, norminamųjų aktų nustatyta tvarka pripažintas neįgaliuoju dėl psichikos ligos ar silpnaprotystės.	mentally disabled person; mentally handicapped person

R

reabilitacija	1) Fizinų, protinių, profesinių arba socialinių sugebėjimų grąžinimas arba atgavimas po traumos ar ligos. LT, pavyzdžiui, skiriama invalidų reabilitacija, t.y. veikla, kuria siekiama pašalinti invalidumą, palengvinti ar stabilizuoti invalidų fizinų ir protinių sugebėjimų ugdymą, jų integraciją į darbą, profesiją, visuomenės gyvenimą. 2) Organizmo funkcijų atkūrimas iki normalaus ar jam artimo lygio po ligos ar traumos.	rehabilitation
reabilitacijos įstaiga	Įstaiga, kurioje padedama asmenims grįžti į normalų gyvenimą ir darbą po ligos ar traumos (pavyzdžiui, profilaktoriumas).	rehabilitation institution, convalescence home
reabilitacijos programà	Veiksmų planas, kuriuo siekiama grąžinti asmenims galimybę normaliai gyventi bei dirbti.	rehabilitation programme
recèptas	Raštiška vaistų paruošimo ar vartojimo instrukcija, kurią dažniausiai surašo gydytojas arba vaistininkas.	prescription
recèpto káina	Paciento mokama nustatyto dydžio vaistų kaina arba jos dalis perkant ambulatorinio gydymo vaistus pagal receptą.	prescription charge
reguliuojamoji sveikatos priežiūra	Įvairių gydymo formų, ypač sudėtingais ir brangiai kainuojančiais atvejais, derinimas, siekiant gerinti priežiūrą ir mažinti išlaidas.	managed care
reguliuojamos vaistų káinos	Valstybės nustatomos vaistų kainos arba neviršytinas jų dydis, siekiant apsaugoti vartotojus nuo gamintojų ar vaistininkų savavaliavimo rinkoje neigiamų padarinių.	regulated price of drugs

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
reikalavimas apsidrausti , draudimosi reikalavimas	Įpareigojimas būtinai apsidrausti, taikomas tam tikroms asmenų grupėms.	insurance obligation
repatriantas , -ė	Asmuo, sugrįžęs arba grąžintas į tėvynę.	repatriated person
rezervinis fondas	Atsargoje laikomas fondas, padedantis balansuoti socialinio draudimo institucijų lėšas.	compensation fund
ribótasis pareiškimo laikótarpis	Draudimo įstaigų nustatytas laiko tarpas, per kurį reikia kreiptis dėl draudimo išmokos skyrimo atsitikus draudžiamajam įvykiui.	time limit; out of time
ribóto laiko téisės	Teisės, kurios galioja tik nustatytą laiką (nuo – iki).	rights which are time barred
rizikingas asmuó	Asmuo, kurio tikimybė susirgti ar susižaloti yra didelė arba kurio gydymas gali būti brangus.	high-risk person

S

sañdomasis darbúotojas	Pagal darbo sutartį dirbantis ir atlygį už darbą gaunantis asmuo. LT asmuo (darbininkas, tarnautojas), dirbantis pagal darbo sutartį darbdavio arba jo įgalioto asmens paskirtoje darbo vietoje, taip pat ir valdžios įstaigoje.	employee; wage-earner
sañdomojo darbó laikótarpis	Laiko tarpas, kuris pagal įstatymus yra įskaitomas kaip darbo pagal darbo sutartį laikas. LT tai laikotarpis, kai asmuo dirba darbo sutarties, narystės arba tarnybos pagrindu.	period of employment
sañdomojo darbó trukmė , tarnýbos trukmė	Visas laikas (ištininis ar sudėtinis), kurį asmuo dirbo pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu.	length of employment (service)
sanatòrija	Įstaiga, kurioje gydomas tam tikros lėtinės ligos (pavyzdžiui, tuberkuliozė, reumatizmas ir pan.) ir padedama atgauti sveikatą. LT gydymo ir reabilitacijos įstaiga, kurioje įvairios ligos gydomos, ligų profilaktika ir reabilitacija atliekama skirtingais nemedikamentinio gydymo būdais, fizinės medicinos priemonėmis, klimato terapija ir pan. (apima antirecidyvinių sveikatos grąžinamąjį gydymą ir reabilitaciją).	sanatorium; spa

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
sankaitinės išmokos	Socialinio draudimo fondo įsipareigojimas mokėti išmokas asmeniui, kurį yra apdraudęs kitas socialinio draudimo fondas.	cross subsidy; support subsidy
santykinė pensijos norma	Pensininko senatvės pensijos dydis, išreikštas nuošimčiaisiais nuo gauto darbo užmokesčio dydžio nustatytu laikotarpiu (pavyzdžiui, per paskutinius vienerius arba dvejus metus prieš einant į pensiją).	replacement rate
santuokinė padėtis	Asmens buvimas vedusio (ištekęjusio), nevedusio (netekėjusio), išsiskyrusio (išsiskyrusio), našlio (našlės).	marital status
santuokos liudijimas	Dokumentas, kuriuo patvirtinamas vyro ir moters santuokos sudarymas.	marriage certificate
savanoris, -ė	Asmuo, kuris savo noru, niekieno neverčiamas imasi kokio nors darbo ar veiklos (pavyzdžiui, dirbantis be atlyginimo valstybinėje ar nevalstybinėje organizacijoje bendruomenės labui).	volunteer worker, charity worker
savanoris benamis	Asmuo, atsisakęs būsto savo noru; socialinės apsaugos atžvilgiu šiai socialinei grupei taip pat reikalinga specifinė bendruomenės pagalba.	intentionally homeless
savanoriškas darbo santykių nutraukimas	Darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva.	voluntary resignation
savanoriškasis draudimas	Draudimas, kuriuo draustis nėra privalu.	voluntary insurance
savanoriškas įstojimas	Veiksmai, kuriuos atlikęs asmuo savo noru pasidaro organizacijos nariu.	voluntarily joining
savanoriškas papildomasis draudimas	Papildomojo draudimo sistema, kurią darbdavys pasirenka savo nuožiūra, arba draudimo rūšis, kuria darbuotojas gali draustis savo noru.	voluntary supplementary insurance
savanoriškosios įmokos	Įmokos, mokamos savo noru, be įsipareigojimo tai daryti.	voluntary contributions
savanoriškosios papildomos pensinio draudimo įmokos	Papildomos savo noru mokamos įmokos individualaus arba profesinio pensinio aprūpinimo sistemoms, norint padidinti pensiją, kuri bus mokama ateityje.	free-standing (additional) voluntary contributions

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
savarañkiškas darbúotojas	Darbuotojas, nesusijęs su darbdaviu, dirbantis pats savo nuožiūra; įvairiose šalyse šiai asmenų grupei priskiriami skirtingų profesijų atstovai. LT individualia darbo veikla besiverčiantys asmenys, individualių (asmeninių) įmonių savininkai, ūkininkai, smulkūs prekybininkai, kiti savo verslą turintys asmenys.	self-employed person
savarañkiškas gyvėnimas	Socialinio aprūpinimo sistemos atžvilgiu – nedarbingo asmens savo noru pasirinktas gyvenimas ne specialiose įstaigose.	independent living
savarañkiško darbo laikó tarpis	Laiko tarpas, kurį pagal įstatymus sudaro individualių įmonių savininkų ir jiems prilygintų kitų savarankiškai dirbančių asmenų darbo laikas.	period of self-employment
savarankiškumo netektis	Padėtis, kurioje būdamas asmuo nebegali gyventi savarankiškai be kitų asmenų priežiūros ir pagalbos.	loss of autonomy
savišalpos draudimas	Papildomojo aprūpinimo sistema, į kurią įeina darbuotojų savitarpio (savišalpos) draudimo fondas, kuriam savo noru gali priklausyti privalomai socialiniu draudimu apdraustas darbuotojas, norėdamas gauti papildomų pašalpų.	mutual insurance
savišalpos draudimo fòndas	Privati, pelno nesiekianti organizacija (bendrija), kurią steigia nariai, norintys gauti išmokų įvairiais ekonominės bei socialinės rizikos atvejais; nariai moka į bendrąjį fondą, iš kurio gauna išmokas; tad draudikai, savišalpos draudimo fondo nariai, tuo pat metu yra apdraustieji ir fondo steigėjai bei savininkai.	mutual insurance fund; mutual benefit society
savitarpio pagálba	Bendras asmenų, grupių ar organizacijų darbas, kurio tikslas padėti vieni kitiems ar siekti bendros naudos.	self-help
savitarpio paramà	Veiklus įvairių asmenų arba socialinių grupių vieningumas (solidarumas) bei kitų rėmimas, padedantis spręsti individualias bei kolektyvines problemas.	mutual aid
savivalda	Socialinio draudimo tvarkymo principas, pagal kurį valdant draudimo fondą dalyvauja darbuotojų ir darbdavių atstovai (taip pat pensininkų atstovai pensinio draudimo sistemose).	self-administration; self-governing

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
senātvė	Žmogaus gyvenimo laikotarpis, paprastai prasidedantis nuo 60–65 metų.	old age; senility
senātvės peñsija	Periodinė išmoka, mokama pensinio amžiaus asmenims, įstatymo nustatyta tvarka įgijusiems teisę ją gauti.	retirement pension; old-age pension; pension
senātvės peñsininkas, -ė	Asmuo, įgijęs teisę į senatvės pensiją.	old age pensioner; retired person; retiree
senėlių globos namai	Įstaiga, kurioje prižiūrimi pagyvenę asmenys, nebegalintys gyventi savarankiškai.	old people's home
senėlių ir invalidų namai, senėlių ir invalidų priėglaua	Nuolatinės senėlių ir neįgalių asmenų priežiūros įstaiga.	boarding-house; sheltered accommodation
senėlių ir invalidų priėglaua	Žr. <i>senėlių ir invalidų namai</i>	
sergamūmas	Statistiniai ligų bei sužalojimų išplitimo, jų sudėtingumo duomenys, skaičiuojami pagal aiškiai apibrėžtas klases ar asmenų grupes.	morbidity
sergamūmo lentelė	Lentelė, kurioje pateikiami ligų bei sužalojimų atvejų dažnumo bei trukmės duomenys, reikalingi draudimo įmokoms bei išmokoms skaičiuoti.	morbidity table
sėslūmo reikalāvimas	Valstybėse, kuriose nuolatinis gyvenimas yra būtina sąlyga teisei į išmokas gauti, taikomas principas, pagal kurį išmokos gali būti skiriamos atsižvelgiant į nuolatinio gyvenimo toje valstybėje laiką.	principle of territoriality of benefits
sezōninis dārbas	Nenuolatinis darbas nuo metų laikų priklausančiose veiklos srityse; tokio darbo poreikis kasmet tam tikru laiku atsiranda ir išnyksta. LT darbas, kuris dėl gamtos ir klimato sąlygų dirbamas ne ištiesus metus, o tik tam tikrais periodais (sezonais), ne ilgesniais kaip 8 mėnesiai vienas po kito einančių 12 mėnesių laikotarpiu, ir yra įtrauktas į sezoninių darbų sąrašą.	seasonal work
sezōninis darbūotojas	Darbuotojas, užsiimantis sezoniniu darbu.	seasonal worker

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
sezòninis nedárbas	Nedarbas, kylantis dėl sezoninio gamybos, prekybos, paslaugų ar paklausos svyravimo.	seasonal unemployment
sezòninis užimtumas	Laikinas užimtumas nuo metų laikų priklausančiose veiklos srityse (pavyzdžiui, turizmo arba žemės ūkio).	seasonal employment
simuliàvimas siuntimas	Žr. <i>apsimetimas</i> Oficialus dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad siunčiamam asmeniui turi būti teikiamos paslaugos. LT, pavyzdžiui, bendrosios praktikos gydytojai pacientams išduoda siuntimus pas specialistus, į ligonines ir pan.	referral
skaičiuojamasis pensinio draudimo laikotarpis	Asmens priklausymo prie socialinio draudimo sistemos laikas, būtinas teisei į pensiją įgyti ir pensijos dydžiui nustatyti.	reckonable service; pensionable service
skolų išieškòjimas	Atsakingų institucijų veiksmai, kuriais siekiama išreikalauti apskaičiuotas įmokas.	procedure for enforcing payment
skuřdas	Būklė, kai trūksta materialinių, kultūrinių bei socialinių išteklių net mažiausiam gyvenimo lygiui laiduoti.	poverty
skuřdo cikliškumas	Visuma pasikartojančių reiškinių, procesų, tam tikrą laiką lemiančių skurdą visuomenėje, šeimoje.	cycle of deprivation
skuřdo lygis	Pajamų arba gyvenimo lygis, kurio nepakanka žmogaus sveikatai, saugumui bei orumui laiduoti.	poverty level
skuřdo núokrypis	Skirtumas tarp skurdo ribos ir skurstančių asmenų namų ūkio pajamų prieš išmokant išmokas ir jas išmokėjus.	poverty gap
skuřdo ribà	Ribinis pajamų dydis, kurio negaunantys asmenys yra laikomi skurstančiais.	poverty line
skuřdo rodikliai	Duomenys, kurie rodo skurdo buvimą arba kuriais vertinamas jo lygis.	poverty indicators
skuřdo spàstai	1) Padėtis, kuriai esant darbo užmokestis kaip socialinės apsaugos išmokų alternatyva yra mažas (ypač atskaičius mokesčius bei įmokas) ir nepatrauklus, tad gyvenimas iš išmokų lemia skurdą, kadangi neskatinama žmonių ieškoti būdų užsidirbti pragyvenimui.	poverty trap

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	2) Padėtis, kuriai esant nominaliųjų asmenų pajamų (paprastai darbo užmokesčio) didėjimas tik blogina jo tikrąją finansinę padėtį, kadangi nebemokamos ar mažinamos pašalpos, kurios iki tol, patikrinus gaunamas lėšas, buvo mokamos.	
skuřdo užkãrdymas	Veiksmai, kuriais siekiama apsaugoti nuo skurdo socialinã grupã arba teritorijos gyventojus.	fight against poverty
slaugã	Psichikos ar fizinẽ negaliã turinčių asmenų (neįgaliųjų) priežiūra, kuriã teikia profesionalūs darbuotojai.	nursing
slaugytoja, gailëstingoji sesëlë	Pagal nustatytas mokymo programas slaugos darbų išmokytas asmuo, kuris rūpinasi ligonio diagnoze bei gydymu, atsižvelgdamas į esamas ar galimas jo sveikatos problemas.	nurse
slugõs draudimas	Draudimas, garantuojantis slaugã susirgus, tapus neįgaliam ir senatvėje.	long-term care insurance
slugõs namã	Reabilitacijos įstaiga, skirta teikti priežiūrai tiems asmenims, kurių nereikia guldyti į ligoninę, bet kurie negali pasirūpinti savimi ar kuriais negali pasirūpinti jų artimieji namuose.	nursing home
slugõs priẽdas	<i>Žr. invalidumo pẽnsijos priẽdas</i>	
smulkieji reikmenys	Nebrangūs ir nedideli prietaisai, įrankiai ir priemonės, naudojami teikiant medicinos paslaugas (pavyzdžiui, tvarsliava, lëšiai, laikikliai ir pan.).	small appliances
sociãlinë aprẽptis	1) Gyventojų arba kurių nors jų grupių apsauga nuo tam tikros rizikos.	1) coverage
	2) Paramos, kuriã laiduoja socialinës apsaugos išmokos, mastas.	2) social cover
sociãlinë apsaugã	Visapusiška socialinës apsaugos sistema, padedanti valstybei laiduoti gyventojų aprūpinimą ligos, sužalojimo, senatvës, nedarbo ir kitais atvejais, suteikti papildomų pajamų nustatytiems šeimos poreikiams tenkinti.	social security; social protection
sociãlinë atskirtis	Visuomenës atsisakymas atskirų savo narių (pavyzdžiui, benamių, narkomanų), jeigu jų gyvenimo būdas neatitinka visuomenës nuostatų arba jie negali palaikyti įprastos socialinës sąveikos, neturëdami tam reikalingų materialinių išteklių, išsilavinimo	social exclusion

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	ir pan. Socialinę atskirtį gali sukelti ir socialinės apsaugos sistemos trūkumai, neleidžiantys daliai gyventojų pasinaudoti šios sistemos galimybėmis.	
sociālinė darnà	Siekti visuomenės darnos yra socialinės apsaugos tikslas.	social harmony
Sociālinė Europos chartija	Valstybių Europos Tarybos narių bei Kipro Respublikos, Norvegijos ir Islandijos 1961 m. priimtas susitarimas gerinti gyvenimą ir garantuoti socialinę gerovę tiek miesto, tiek kaimo gyventojams.	Council of Europe Social Charter (CESC)
sociālinė globà	Fizinio bei socialinio asmenų gyvenimo rėmimas specialiose stacionarinėse, dieninėse įstaigose bei namuose; skiriasi nuo medicininės slaugos ir nuo šeimos narių tarpusavio paramos.	social care
sociālinė integracija	Veiksmai, kuriais gyventojams sudaromos sąlygos dalyvauti visuomenės gyvenime.	social integration
sociālinė įtampa	Atskirų asmenų ar socialinių grupių nuomonės skirtumai ar nesutarimai, sukelti tų asmenų ar socialinių grupių priešišku.	social tension
sociālinė izoliacija	Padėtis, kuriai esant asmens ar grupės ryšiai su kitais visuomenės nariais yra labai riboti.	social isolation
sociālinė nelygė	Socialinių visuomenės hierarchijos grupių socialinės padėties skirtumai, kuriuos daugiausia lemia pajamos ir išsilavinimas.	social inequality
sociālinė panaudà	Gamybos plėtimo praktika valstybėse, kuriose darbo jėga yra pigesnė (mažesnių įmokų, susijusių su socialinės apsaugos laidavimu, sąskaita), norint sumažinti gamybos sąnaudas.	social dumping
sociālinė paramà	Pagalba, teikiama pinigais arba natūra asmenims, kurie neturi išteklių būtiniesiems poreikiams patenkinti.	social assistance (aid); safety net
sociālinė pašalpa	Nesiejama su įmokomis valstybės (savivaldybės) mokama pašalpa neturintiems nustatytų pajamų asmenims. LT pinigine pašalpa, skiriama asmeniui, jei dėl tam tikrų priežasčių jo šeimos pajamos yra mažesnės už nustatytas valstybės remiamas pajamas.	social allowance; guaranteed minimum income

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
sociālinė politika	Visuma priemonių bei politinių veiksmų, kuriais siekiama socialinės gerovės; apima socialinę apsaugą bei priemones, taikomas užimtumo, mokymo bei aprūpinimo būstu srityse. (Didžiojoje Britanijoje, pavyzdžiui, tai yra valstybinė visuomenės gerovės kūrimo politika bei moksliniai jos plėtros, įgyvendinimo ir padarinių tyrimai).	social policy
sociālinė prarastis	Neigiamas tam tikrų veiksmų, procesų, reiškinių poveikis ar nematerialiniai padariniai visuomenei, pavyzdžiui, socialinės apatijos sukėlimas.	social cost
sociālinė programà	Suplanuoti ir patvirtinti veiksmai, kuriais numatoma gerinti socialines sąlygas.	social programme
sociālinė reabilitacija	Sudėtinė neįgaliųjų reabilitacijos proceso dalis ar paties neįgalaus asmens pastangos, kurių tikslas įveikti įvairias integracijos į visuomenę kliūtis (pavyzdžiui, neigiamas nuostatas arba fizines problemas).	social rehabilitation
sociālinė rizika	Tikėtini įvykiai (dažniausiai tai pajamų praradimas dėl senatvės, nedarbo, ligos arba papildomos išlaidos vaikams auginti), nuo kurių padarinių yra numatytos socialinės apsaugos priemonės.	social risks
sociālinė sąntalka	Grupės telkimas, jos elgesio formavimasis dėl narių socialinių ryšių, traukos ir vertybių bendrumo.	social cohesion
sociālinės apsaugos finansavimas	Finansinių išteklių, skirtų socialinei apsaugai, sudarymo būdai.	social protection financing
sociālinės apsaugos įplaukos	Socialinės apsaugos sistemų pajamos įmokų bei kitų mokesčių pavidalu.	social protection receipts
sociālinės apsaugos išlaidos	Išlaidų socialinės apsaugos priemonėms suma, pavyzdžiui, socialinės apsaugos išmokos, sistemos tvarkymo išlaidos.	social protection expenditure
sociālinės apsaugos m̄astas	Įmokų, kurios yra teikiamos per socialinės apsaugos sistemą, sąlygos, tipai bei dydžiai.	level of protection; level of social protection
sociālinės apsaugos politika	Valstybės taikomos priemonės, kuriomis siekiama laiduoti paramą sergantiems, sužalotiems, pagyvenusiems bei neįgaliems	social protection policy

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	asmenims, pavyzdžiui, leidžiant teisės aktus, kuriais darbuotojai bei darbdaviai įpareigojami apsidrausti nuo nedarbingumo bei darbo pajamų praradimo ir kt.	
sociālinės apsaugos sistema	Priemonių sistema, leidžianti socialinės rizikos atvejais išsaugoti garantijas, ekonominį savarankiškumą bei persikirstyti lėšas.	social security system
sociālinės apsaugos sutartis	Dvišalis ar daugiašalis susitarimas, kuriuo nustatomi bendri pasirašiusių šalių socialinės apsaugos įsipareigojimai.	social security convention
sociālinės apsaugos teisės aktai	Visuma teisės aktų, kuriais yra tvarkoma socialinė apsauga.	social security legislation
sociālinės apsaugos tvarkymas	Socialinės apsaugos dokumentų tvarkymas bei saugojimas, įmokų rinkimas bei išmokų mokėjimas.	social security administration
sociālinės atskirtiės pavojus	Galimybė, pavojus, kad asmuo ar asmenų grupė gali būti visuomenės atstumti.	risk of social exclusion
sociālinės blogybės	Neigiami socialinio gyvenimo reiškiniai, kurie kelia visuomenės nerimą bei norą juos šalinti, pavyzdžiui, nusikalstamumas, prostitucija, narkomanija, skurdas, smurtas šeimoje ir pan.	social problems
sociālinės darbdavio išlaidos	Darbdavio įmokų už darbuotojus bei išmokų darbuotojams suma (darbuotojams skirtos sąnaudos be išlaidų darbo užmokesčiui).	social charges; employment-related costs
sociālinės gerovės valstybė	<i>Žr. gerovės valstybė</i>	
sociālinės įmokos	Atskaitymai į socialinės apsaugos fondus nuo darbo pajamų norint įgyti teisę į išmokas.	social contribution
sociālinės namų paslaugos	Socialinės paslaugos, teikiamos turintiems poreikį bei teisę jas gauti asmenims jų pačių namuose.	provision of care at home
sociālinės paramos išmoka	Įmokų mokėjimo nesaistoma išmoka, teikiama neturintiems kitų išteklių asmenims.	social assistance benefit
sociālinės paslaugos	1) Pagrindinių valstybės socialinio pobūdžio programų (socialinės apsaugos, mokymo bei užimtumo) vykdymo būdas. 2) Socialinės apsaugos tarnybų teikiamos ne medicinos srities paslaugos. LT pagalbos asmenims teikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis, pinigais bei globa,	social services

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	siekiant gražinti sugebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę.	
sociālinės priemonės	Priemonės, taikomos socialiai remtiniams asmenims paremti.	social measures
sociālinės teisės	Daugelio valstybių pripažįstamos piliečių teisės į ekonominę bei socialinę apsaugą.	social rights
sociālinė tarnyba	Tarnyba, kuri teikia išmokas bei paslaugas, tenkindama visuomenės narių socialinius poreikius.	social service
sociālinė valstybės parama	Parama (paprastai pašalpos), kurią valstybė teikia asmenims, neapdraustiems socialiniu draudimu.	public assistance; social assistance
sociāliniai padariniai	Įtaka (dažniau neigiama), daroma socialiniam gyvenimui.	social implication; social consequences; social impact
sociāliniai partneriai	Darbo santykių šalys – darbdaviai (taip pat vadovai) ir darbuotojai.	social partners
sociāliniai rodikliai	Bendrieji arba pagrindiniai tam tikros srities rodikliai (kintamieji dydžiai), atrinkti socialinei plėtrai valstybės mastu įvertinti.	social statistics; social indicators
sociālinio darbuotojo paslaugos	Socialinio darbuotojo organizuojamos ar teikiamos paslaugos (paslaugos vaikams bei šeimoms, neigaliems bei pagyvenusiems asmenims).	social work services
sociālinio draudimo laikotarpių sudėtis	Visų socialinio draudimo laikotarpių sudėjimas, reikalingas nustatant teisę į išmokas; imami kiekvienai socialinio draudimo metai.	aggregation of social insurance periods
sociālinis biudžetas	Socialinėms reikmėms skirtos pajamos ir išlaidos, sugrupuotos pagal straipsnius ir smulkų išmokų planą.	social budget
sociālinis darbas	Organizuotas paslaugų teikimas socialiai remtiniams asmenims, įskaitant skurstančius ir pagyvenusius asmenis, invalidus, vaikus ir pan.	social work
sociālinis darbuotojas, -a	Asmuo, kuris dirba bendruomenėje, padėdamas gerinti atskirų asmenų ar jų grupių socialines sąlygas.	social worker

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
sociālinis draudimas	Visuma suderintų valstybinių privalomųjų draudimo sistemų, garantuojančių išmokas ligos, invalidumo, senatvės, mirties, maitintojo netekimo, motinystės ir panašiais atvejais.	social insurance scheme
sociālinis pėrskirstymas	Vienių asmenų grupių pajamų perdavimas (įskaitant paslaugų teikimą) kitoms asmenų grupėms, siekiant pagerinti pastarųjų gyvenimą.	social transfers
sociālinis spaudimas	Asmenų ar socialinių grupių vertimas priimti atitinkamas visuomenės normas ir jų laikytis.	social pressure
sociālinis solidarūmas, sociālinis vieningūmas	Visuomenės arba socialinės grupės narių integravimasis ir jo laipsnis ar rūšis.	social solidarity
sociālinis vieningūmas	<i>Žr. sociālinis solidarūmas</i>	
socializācija	1) Visuomenės kultūros perteikimas vaikams, siekiant, kad jie sėkmingai įsilietų į visuomenę. 2) Lėtas ir nuolatinis individualus įprasto visuomenės mąstymo, vertybių, elgsenos perėmimas.	socialisation
specialūsīs fōndas	Fondas, kuriame kaupiamos lėšos nenumatytomis išlaidoms padengti.	contingency fund
stacionārinė globà	Nuolatinė globa, teikiama tam skirtose įstaigose, pavyzdžiui, senelių, vaikų, invalidų namuose ir pan.	in-house care, residential care
stacionārinė priežiūra	Priežiūra, teikiama tam skirtose įstaigose, pavyzdžiui, ligoninėse, slaugos namuose ir pan.	institutional care
stacionārinis gydymas	Ligoninėje gulintio paciento gydymas.	hospitalisation
stacionāro ligōnis	Pacientas, priimtas gydytis ligoninės stacionare ir užimantis ligoninės lovą.	in-patient
stomatolōgas, -ė	Kvalifikuotas, turintis leidimą užsiimti stomatologijos praktika gydytojas arba praktikas.	dentist
stomatolōginė priežiūra	Burnos ertmės priežiūra ir ligų gydymas.	dental care
stomatolōgo įkainiai	Stomatologinės priežiūros darbų įkainiai.	dental charges

Lietuviškas terminas	Aiškkinimas	Angliškas terminas
struktūrinis nedárbas	Ilgalaikis nedarbas, kurį sukelia struktūriniai ekonomikos pokyčiai, pavyzdžiui, technologijos ar darbo jėgos struktūros pakitimas.	structural unemployment
stūdių laikótarpis	Asmens mokymosi aukštojoje mokykloje laikas, prilyginamas draudimo laikotarpiui.	educational period
suáuges išlaikýtinis	Suaugęs žmogus, finansiškai priklausomas nuo kito asmens.	adult dependant
suáugusiųjų švietimas	Priemonės ir veiksmai, kuriais siekiama suteikti suaugusiems žmonėms žinių ir tobulinti jų kvalifikaciją.	adult education
subsídija	Negražinama vienkartinė tikslinė pinigine išmoka, skiriama specifiniais tikslais.	subsidy; grant
sueitinė išmoka	Išmoka, mokama laikotarpio, kuriam ji yra skiriama, pabaigoje.	payment in arrears
suinteresuótoji šalís	Asmuo arba grupė, suinteresuota tam tikru sprendimu ar rezultatu.	interested party
sukčiáivimas	Tyčinis nusikaltimas – naudos siekimas apgaulės būdu.	fraud
sumážinimas	Ko nors, pavyzdžiui, mokėtinos sumos, padarymas mažesnės apimties ar mažesnio kiekio, skaičiaus.	abatement
sunki padétis	Padėtis, kai labai trūksta išteklių, pavyzdžiui, pinigų.	deprivation
susipažinimas su bylá	Nuostata, kad svarstant draudimo klausimus suinteresuotoms šalims (pavyzdžiui, apdraustiesiems) suteikiama teisė susipažinti su byla.	consultation of file
sutaptinés išmokos	Keletas išmokų, kurias asmuo gali gauti iš tos pačios arba kelių skirtingų sistemų. Norint to išvengti, paprastai asmeniui suteikiama teisė pasirinkti vieną iš jų (didesnę). LT, pavyzdžiui, asmuo negali vienu metu gauti senatvės bei invalidumo socialinio draudimo pensijų.	overlapping benefits
sutartiés nutraukimas	Draudimo sutarties paskelbimas negaliojančia, nustačius, kad draudėjas suteikė draudikui klaidingą informaciją.	rescission
sutartinė lovádienio káina	Lovadienio kaina, nustatyta ligoinės ir sveikatos draudimo įstaigos sutartimi.	daily charge set by convention

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
sutartinės nuostatos	Pagal kolektyvinę sutartį numatytos socialinio draudimo nuostatos. Pavyzdžiui, socialinio draudimo įmokos, kurias pagal kolektyvinę sutartį turi mokėti darbdavys.	conventional social security provisions; social security provisions based on collective agreement
sutartinis finansavimas	Privačių (pavyzdžiui, sveikatos priežiūros) įstaigų finansavimas pagal sutartis, kurias su jomis sudaro socialinio draudimo įstaiga.	conventional system
sutikimas draūsti	Draudėjo ir privačios draudimo įstaigos susitarimas, daromas laikantis nustatytų draudimo sutarties reikalavimų. Būtinų draudimo sutarties įsigaliojimo reikalavimų, kuriuos nustato privati draudimo įmonė, patenkinimas.	acceptance for insurance
sutuoktiniai sutuoktinis, -ė suvienodintoji įmoka	Vyras ir moteris, sudarę santuoką. Vyras arba moteris, sudarę santuoką. Draudimo sistemoje – to paties dydžio įmoka, nustatyta visiems apdraustiesiems neatsižvelgiant į jų amžių, lytį ar profesiją.	married couple spouse uniform premium
sveikatà	LT ne tik ligų ar fizinių defektų neturėjimas, bet ir fizinė, dvasinė bei socialinė žmonių gerovė; asmens ir visuomenės fizinė, dvasinė ir socialinė gerovė.	health
sveikatinamoji veikla	Asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra, įskaitant farmaciją, liaudies mediciną ir kitus sveikatos atgavimo būdus bei priemones sveikatai palaikyti ir išsaugoti.	health promotion
sveikatos apsaugà	Sveikatai kenksmingų fizinės ir socialinės aplinkos veiksnių stebėjimas, užkardymas ar poveikio mažinimas, nepavėluotas pavojaus sveikatai nustatymas.	health protection
sveikatos būklė	Asmens, gyventojų grupės ar visų gyventojų būklė pagal kokybinius ar kiekybinius sveikatos rodiklius, pavyzdžiui, sergamumą, mirtingumą ir pan.	health status
sveikatos draudimas	Draudimas, garantuojantis išmokas susirgus arba patyrus traumą; gali būti kompensuojamos gydymo išlaidos ir (arba) prarastos pajamos.	health insurance; medical insurance; sickness insurance

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
sveikatos draudimo fondas, ligónių kasà	Fondas, iš kurio apmokamos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo išlaidos (taip pat kartais mokamos ir tiesioginės išmokos).	sickness fund; patient fund
sveikatos draudimo įmokos	Į sveikatos draudimo fondą mokamos įmokos, kuriomis atlyginamos sveikatos priežiūros išlaidos.	health insurance contributions
sveikatos priežiūra	Ligonių gydymas, reabilitacija bei ligų profilaktika.	health care; medical care
sveikatos priežiūros centras	Įstaiga, teikianti pirminę sveikatos priežiūrą bendruomenei ir galinti patenkinti daugumą nespecializuotų paslaugų poreikių.	health centre; medical centre
sveikatos priežiūros finansavimas	Lėšų, reikalingų sveikatos priežiūrai skyrimas iš įmokų, surenkamų iš darbdavio, darbuotojo arba iš bendrųjų mokesčių.	health care financing
sveikatos priežiūros įstaiga	Įstaiga, kurioje teikiama sveikatos priežiūra (pavyzdžiui, ambulatorija, ligoninė, klinika ir pan.).	health care institution
sveikatos priežiūros išlaidos	Finansiniai ištekliai, kuriuos sveikatos priežiūrai išleidžia tiek privačios, tiek valstybinės įstaigos.	health care expenditure
sveikatos priežiūros išmokos	Sveikatos draudimo sistemos sąskaita gyventojams teikiamos gydytojų paslaugos, dažnai stomatologinė priežiūra, slauga, kartais sanatorinis gydymas, taip pat gydymas ligoninėje, vaistų bei kitų medicinos priemonių teikimas.	health care benefits; medical benefits
sveikatos priežiūros prieinamumas	LT valstybės nustatyta tvarka pripažįstamos ir sudaromos sveikatos priežiūros sąlygos, laiduojančios ekonominę, komunikacinę ir organizacinę jų priimtinumą asmeniui ir visuomenei.	accessibility of health care
sveikatos priežiūros priimtumas	LT valstybės nustatyta tvarka pripažįstamos ir sudaromos sveikatos priežiūros sąlygos, laiduojančios sveikatos priežiūros paslaugų sutikimą su medicinos mokslo principais bei medicinos etikos reikalavimais.	acceptability of health care
sveikatos priežiūros profesija	Bet kuri su žmonių gydymu ir slauga susijusi specialybė, suteikianti teisę kvalifikuotai dirbti sveikatos priežiūros institucijose (pavyzdžiui, gydytojai, slaugytojai, vaistininkai ir pan.).	health care profession
sveikatos priežiūros sistema	Visas personalas, privačios ar valstybinės institucijos ir valdymo įstaigos, įranga ir patalpos, kurių funkcijos yra ligų profilaktika,	health care system

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
	ligonių priežiūra ir šalies gyventojų sveikatos laidavimas.	
sveikatos priežiūros teikimas	Nemokamos arba mokamos paslaugos, daromos gydymo ir ligų profilaktikos tikslais.	supply of health care
sveikatos priežiūros tinkamumas	LT valstybės nustatyta tvarka pripažįstamos ir sudaromos sveikatos priežiūros sąlygos, laidojančios sveikatos priežiūros paslaugų bei patarnavimo kokybę ir efektyvumą.	adequacy of health care
sveikatos priežiūros valdymo institucijos	Savivaldos institucijos, turinčios rūpintis sveikatos priežiūros paslaugų teikimu.	health authorities
sveikatos tikrinimas, medicininė apžiūra	Tyrimas, kurį atlieka gydytojas asmens sveikatos būklei patikrinti, taip pat patikrinimas, kurio reikia, kad būtų galima mokėti draudimo kompensaciją ar kitą išmoką.	medical examination
sveikatos gyvėsenos mokymas	Visuomenės švietimo sritis, skirta žinioms apie sveikatą skleisti ir sveiko gyvenimo būdui ugdyti.	health education
sveikatos gyvėsenos ugdytojas, -a	Specialistas, turintis labiau rūpintis sveikos gyvėsenos mokymu, patarimais ir profilaktine medicina negu ligų gydymu ir lankantis pacientus, ypač motinas su mažamečiais vaikais bei pagyvenusius asmenis, jų pačių namuose.	health visitor
Š		
šalpės dydis	Mokamų socialinių pašalpų dydis.	social assistance rate
šalutinis darbas, antraeilis darbas	Ne pagrindinėje darbovietėje dirbamas darbas, padedantis papildyti pajamas.	secondary activity
šeima	Grupė kartu gyvenančių ir bendrai tvarkančių namų ūkį asmenų, susijusių santuokos bei giminstės ryšiais.	family
šeiminė padėtis	Asmens būklė kitų šeimos narių atžvilgiu (tėvas, motina, vaikas).	family status
šeimyna	Šeima, kartu su priimtais be globos likusiais vaikais arba našlaičiais.	foster family
šeimės galvė	<i>Žr. namų galvė</i>	
šeimės gydytojas	<i>Žr. bendrosios praktikos gydytojas</i>	

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
šeimės išmokos	Išmokos, skirtos vaikų auginančiai šeimai.	family benefits
šeimės išmokų aktai	Teisės aktai, kuriais tvarkomos šeimoms skiriamos išmokos.	family benefit legislation
šeimės maitintojas, -a	Asmuo, pragyvenantis iš savo pajamų ir išlaikantis šeimą.	breadwinner; supporter of the family
šeimės nario priežiūra	Nuolatinė priežiūra, kurią vieni kitiems (vaikams, invalidams arba pagyvenusiems asmenims) teikia šeimos nariai.	care of member of family
šeimės nario slaugos išmoka	Laikinojo nedarbingumo socialinio draudimo fondo lėšų išmoka šeimos nariui slaugyti.	sick benefit for care for a member of the family
šeimės narys	Asmuo, kartu gyvenantis su kitais šeimos nariais ir bendrai tvarkantis namų ūkį. Socialinės apsaugos atžvilgiu tai asmuo, kuris yra samdomo darbuotojo arba savarankiškai dirbančio išlaikytinis.	member of the family
šeimės planavimas	Vaikų gimimo laiko bei jų skaičiaus reguliavimas. Socialinės apsaugos atžvilgiu tai yra priemonių visuma, taikoma siekiant planingo nėštumo bei apimanti norinčių, taip pat negalinčių turėti vaikų asmenų gydymą.	family planning
šeimės ūkis	<i>Žr. namų ūkis</i>	
T		
tarifo diferenciacija	<i>Žr. tarifo paskirstà</i>	
tarifo paskirstà, tarifo diferenciacija	Draudimo sistemoje tai draudimo įmokų tarifų paskirstymas pagal rizikos laipsnį bei išmokų tikimybę.	rate adjustment
tarnybos trukmė	<i>Žr. samdomojo darbo trukmė</i>	
Tarptautinė sociālinese apsaugose asociacija	Įvairių valstybių socialinės apsaugos organizacijų susivienijimas, turintis plėtoti ir derinti socialinę apsaugą tarptautiniu mastu.	International Social Security Association (ISSA)
tarptautinės sociālinese apsaugose sutartys	Tarptautinių organizacijų masto sutartys, pasirašomos norint nustatyti sąlygas ir reikalavimus, keliamus migruojantiems asmenims, taip pat jų teises į socialinę apsaugą.	international social security agreements

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
teikėjas, -a	Asmuo ar institucija, teikianti paslaugas.	supplier; provider
teikėjų sukeltą paklausą	Paslaugų paklausa, atsirandanti dėl paslaugų teikėjų įtakos vartotojams.	provider induced demand
teisės aktai	Rašytinių valstybės teisės dokumentų visuma arba dalis (pavyzdžiui, Didžiojoje Britanijoje šis terminas taikomas tik parlamento priimtiems įstatymams).	legislation
teisės įgijimo data	Metai, mėnuo ir diena, nuo kurios asmuo įgyja kurią nors teisę, pavyzdžiui, teisę į socialinio draudimo išmoką.	eligibility date
teisės įgijimo sąlygos	Reikalavimai, keliami asmenims, norintiems įgyti teisę į išmoką.	eligibility criteria
teisės įgyvendinimas	Išmokos, į kurią asmuo turi teisę, skyrimas.	exercising a right
teisės į išmoką atėmimas	Teisės į išmoką galiojimo nutraukimas, kai asmens padėtis nebeatitinka būtinų reikalavimų, dėl kurių ši teisė įgyjama.	forfeiture of right to benefit
teisės į išmoką laikotarpis	Laiko tarpas, kurį asmuo turi teisę gauti išmoką.	period of entitlement
teisės į išmoką netekimas	Teisės į mokėtą išmoką nustojimas pasikeitus išmokos gavėjo gyvenimo aplinkybėms (pavyzdžiui, nustačius sąlygas, kurioms esant išmokos mokėjimas nutraukiamas) arba išaiškėjus, kad išmokos prašyme buvo pateikta klaidingų duomenų. LT, pavyzdžiui, bedarbio pašalpos mokėjimas nutraukiamas pradėjus dirbti.	loss of entitlement
teisės į išmoką pasibaigimas	Teisės į išmoką netekimas pasibaigus ilgiausiam numatytam mokėjimo laikui.	exhaustion of entitlement to benefits
teisės į pašalpą grąžinimas	Prarastos teisės į pašalpą suteikimas iš naujo.	recovery of the right to benefits
teisės įrodymas	Reikalavimas dokumentais patvirtinti įgytą teisę.	evidence of entitlement
teisės išlikimas	1) Teisės į išmokas ar kitas numatytas lengvatas išsaugojimas, keičiant darbo vietą arba nutraukiant darbo santykius. 2) Socialinės apsaugos sutarčių principas, pagal kurį asmuo, persikėlęs dirbti į kitą valstybę, nepraranda teisių, įgytų valstybėje, kurioje jis dirbo anksčiau.	1) maintenance of the right (to benefits) 2) preservation of rights

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
tėisės netekimas	Turėtos teisės praradimas.	loss of rights
tėisės pėrėmimas	Išmokėjus draudimo kompensaciją, draudėjo teisė perimti iš apdraustojo ir išsireikalauti teisme nuostolių kompensavimo iš trečiojo asmens – tikrojo kaltininko.	right of subrogation
tėisės suteikimas	Ištatymo nustatyta galimybė asmenims ar jų grupėms atlikti tam tikrus veiksmus ar naudotis teikiamais dalykais, pavyzdžiui, gauti išmokas.	entitlement
tėisės turėtojas, -a	Asmuo, turintis teisę ką daryti ar gauti.	holder of an entitlement
tėisinis atstėovas	Advokatas arba kitas įgaliotas asmuo, atstovaujantis asmens interesams.	legal representative
tėisių plėtimas	Reikalavimų, kuriais didinamas teisė (pavyzdžiui, teisė į išmokas) turinčių asmenų skaičius, mažinimas.	extension of rights
tėisių ribėjimas	Reikalavimų, kuriais mažinamas teisė (pavyzdžiui, teisė į išmokas) turinčių asmenų skaičius, didinimas.	limitation of rights
tėismo sprendimas	Sprendimas, kurį priima teismas, nagrinėdamas bylą.	judicial decision; legal decision; court decision
terminuotas dėrbas	Darbas nustatytą laiko tarpą, įteisintas darbo sutartimi (daug kur iki vienerių metų; LT iki penkerių metų).	temporary job
terminuotas gyvėbės draudimas	Gyvėbės draudimo rūšis, kuria garantuojamas draudimo sumos išmokėjimas apdraustajam sulaukus nustatytos dienos arba mirus.	endowment life insurance
tėstinaį apsidraudęs asmuė	Asmuo, kuris pats moka draudimo įmokas, kai darbdavys nustoja jas mokėti, pavyzdžiui, pasibaigus darbo sutarčiai.	insured under a continuation option
tėstinis neprivalomasis draudimas	Savanoriškojo draudimo rūšis, taikoma, kai asmuo savo aprūpinimo garantijas toliau tęsia išėidamas iš privalomojo aprūpinimo sistemos.	optional insurance continuation option
tėvų tėisių atėmimas	Tėvų teisėjų į nepilnametį perdavimas trečiajam asmeniui.	loss of parental authority
tiekimas	Prekių pristatymas už tam tikrą užmokestį arba be jo.	provision

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
tiesioginė teisė į išmoką	Teisė į išmoką, atsirandanti dėl mokamų ar mokėtų įmokų arba dėl asmens darbo statuso.	direct entitlement for benefit
tiesioginės teisės turėtojas, -a	Asmuo, turintis teisę savo vardu (pavyzdžiui, kai teisė į išmokas atsiranda dėl įmokų arba darbo statuso).	holder of a direct entitlement
tiesioginis alimentų išskaitymas	Darbuotojo prašymu arba teismo sprendimu priteistų alimentų išskaitymas iš darbo užmokesčio.	deduction from earnings order
tikimas darbui	Išsiaiškinimas, ar asmuo tinka siekiamam darbui, nustatomas sudarant darbo sutartį; darbdaviui ir darbuotojui tarantis, atsižvelgiama į darbuotojo pateikiamus dokumentus, rodančius jo išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją.	fitness for work
tikrinimo laikotarpis	Sveikatos draudimo sistemoje nustatytas laiko tarpas nuo draudimo sutarties pasirašymo dienos (paprastai 15–30 dienų), per kurį nemokamos draudimo išmokos.	probationary period
tolygumo principas	Draudimo sistemos organizavimo principas, pagal kurį dabartinė įmokų suma turi būti lygi dabartinei išmokų sumai (individualiojo tolygumo principas) arba dabartinė draudimo fondo numatomų įplaukų suma turi būti lygi dabartinėms numatomoms išmokoms.	principle of equivalence
transporto išlaidų atlyginimas	LT invalidams pensininkams, turintiems teisę išgyti specialiuosius lengvuosius automobilius, mokama transporto išlaidų kompensacija.	transport expenses reimbursement
trečiasis asmuo	Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe sistemoje tai asmuo, kuris, nebūdamas nei darbdavys, nei jo atstovas, yra atsakingas už žalos atlyginimą įvykus nelaimingam atsitikimui.	third party
trejetainė sveikatos priežiūra	Sveikatos priežiūros organizavimo sistemoje tai institucija, visiškai arba iš dalies apmokanti išlaidas, susijusias su paslaugų teikimu apdraustiems pacientams (pavyzdžiui, valstybės institucija arba sveikatos draudimo fondas). LT labiausiai specializuota asmens bei visuomenės sveikatos priežiūra, kurią atlieka centrinės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos.	tertiary care

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
tripakopė sociālinė apsaugà	Socialinės apsaugos organizavimas trimis sudėtinėmis dalimis (pakopomis): 1) visiems gyventojams garantuojama bent mažiausių pajamų sistema; 2) su darbo užmokesčiu susijusi įstatymų nustatyta įmokų ir išmokų sistema; 3) privati savanoriška sistema.	three pillars (concept)
trishālė komisija	Visuomeniniai pagrindais veikianti komisija, sudaroma iš vienodo skaičiaus lygiateisių narių – darbuotojų, darbdavių bei valstybės valdymo institucijų atstovų.	three-parties commission
trumpalaikė išmoka	Išmoka, mokama neilgą laiko tarpą.	short-term benefit
trumpalaikis nedárbas	Neilgai trunkantis nedarbas dėl rinkos konjunktūros svyravimų; skiriamas nuo struktūrinio bei ciklinio nedarbo.	frictional unemployment
truņpo gydymo lóva	Ligoninės lova, numatyta pacientams, kuriems nebūtinai ilgas stacionarinis gydymas.	short-stay bed
tūrimosios pājamos	Žr. <i>disponuojamosios pājamos</i>	
tvirtàsis mokėjimas	Pastovaus dydžio piniginis mokėjimas; skiriamas nuo su darbo užmokesčiu susieto mokėjimo.	flat-rate payment
tvirtóji įmoka	Vienoda ir nuolatinė piniginė įmoka, taikoma visiems įmokų mokėtojams.	flat-rate contribution
tvirtóji išmoka	Pastovaus dydžio išmoka, nepriklausanti nuo pajamų ar įmokų kitimo.	flat-rate benefit
tvirtóji mētinė rentà	Vienas iš metinės rentos mokėjimo būdų, kurį taikant nustatytas išmokos dydis nekeičiamas.	fixed annuity
U		
úkininkas, -ė	LT didesnio ar vidutinio žemės ploto (ūkio) savininkas, užsiimantis prekinės žemės ūkio produkcijos gamyba.	farmer
úkis	LT privatinės nuosavybės teise įsigyta ar susigrąžinta, taip pat daugiau kaip 3 metams išsinuomota dirbamos žemės valda (savaranikiškai naudojamų žemės ūkio naudmenų plotas turi būti ne mažesnis kaip 3 ha).	farm
ūminė ligà	Trumpa staiga pasireiškianti liga.	acute illness

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
universitėtinė ligėninė	Ligoninė, veikianti kaip pripažintas gydymo ir gydytojų, slaugytojų bei kitų medicinos darbuotojų mokymo centras.	university hospital; teaching hospital
ūždarbio suvestinė	Per visą asmens darbo veiklos laiką ar kurį jo tarpą uždirbtų pajamų aprašymas.	payroll; earnings record
ūždarbis	Visos asmens darbo pajamos, įskaitant visas priemokas, priedus bei premijas, neatskaičius mokesčių bei įmokų.	earnings (work income)
ūžimtūmas	Darbo veikla, kuria asmuo užsiima sutartinių santykių su darbdaviu pagrindu arba savarankiškai.	employment
ūžimtūmo garėntijos	Socialinės apsaugos sistemos įgyvendinamos ūžimtumo politikos forma (pavyzdžiui, darbo vietų palikimas invalidams), taikoma asmenims, kurie dėl savo negalios darbo rinkoje neranda darbo. LT, pavyzdžiui, darbo vietos invalidams įdarbinti paliekamos pagal nustatytas ūžduotis (kvotas).	sheltered employment; protected employment
ūžimtūmo skėtinimas	Visiško, produktyvaus bei laisvai pasirenkamo ūžimtumo siekimas įvairiomis priemonėmis.	employment promotion
ūžkrečiamėji ligė, infėkcinė ligė	Liga, kurią sukelia į organizmą įsiskverbę patogeniniai mikrobai (bakterijos, virusai, grybeliai, pirmuonys).	infectious disease
ūžsieniėtis, -ė	Asmuo, atvykęs iš kitos valstybės.	foreigner
ūžsienio komandiruėtė	Laikinas darbuotojo pasiuntimas dirbti į ūžsienį nenutraukiant darbo sutarties su darbdaviu. LT darbuotojo išvykimas ūž Lietuvos Respublikos ribų ne ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui atlikti tarnybinio pavedimo įmonės, įstaigos ar organizacijos vadovo siuntimu.	posting abroad, secondment abroad
ūžsienio valstybės piliėtis, -ė	Asmuo, turintis ūžsienio valstybės pilietybę.	foreigner
V		
vaikė augėnanti mėtina (vaikė augėnantis tėvas)	Vienas iš tėvų, kuris, iširus šeimai, nuolat gyvena su vaiku, jį auklėja ir prižiūri.	parent with care
vaikas	Asmuo, neturintis 16 arba 18 metų (amžius skiriasi atskirose teisės srityse ar valstybėse). Socialinės apsaugos sistemos išmokų	child

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
vaiko apsaugà	atžvilgiu tai yra ir jaunas asmuo, nebaigęs dieninės bendrojo lavinimo mokyklos, dieninio aukštosios, aukštesniosios ar profesinės mokyklos skyriaus.	
vaiko atsisākymas	Priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti vaiką nuo tyčinės žalos arba nuo nesirūpinimo juo.	child protection
vaiko atsisākymas	Raštiškas pareiškimas vaiko teisių apsaugos įstaigai dėl atsisakymo auginti savo vaiką ir juo rūpintis.	child desertion
vaiko globos pašalpà	Pašalpa, mokama našlaičių globėjams. LT mėnesinė pinigine pašalpa fiziniam asmeniui ar nevyriausybinei globos institucijai, paskirtiems likusio be tėvų globos vaiko globėju.	child allowance for child in care, guardian's allowance
vaiko priežiūros atostogos	Atostogos, kurias vienas iš tėvų gali gauti pasibaigus nėštumo ir gimdymo atostogoms, taip pat įvaikinimo atostogoms. LT vaiko priežiūros atostogos būna mokamos bei nemokamos.	parental leave; child care leave; leave for mothers with small children
vaiko priežiūros pašalpà	1) LT mėnesinė pašalpa, mokama neturinčioms teisės gauti socialinio draudimo motinystės išmokų šeimoms už kiekvieną vaiką, kol jam sukanka treji metai. 2) LT mėnesinė pašalpa, mokama turinčioms teisę gauti socialinio draudimo motinystės išmokas šeimoms už kiekvieną vaiką nuo vienerių iki trejų metų.	child care allowance
vaikų namai	Našlaičių (vaikų) globojimo bei išlaikymo įstaiga.	orphanage
vaikų teisės	Įstatymų nustatytos vaikų laisvės ir galimybės ką daryti, taip pat ir socialinės apsaugos srityje.	children's rights
váistas	Tam tikros cheminės sudėties gydomoji priemonė, skiriama žmogui ar gyvuliui, norint užkirsti kelią ligai, išgydyti ar kitaip laiduoti fizinę ar psichinę sveikatą.	drug; pharmaceutical; medicine
váistinė	Mažmeninė farmacijos įstaiga, gaminanti, sauganti bei parduodanti vaistus gyventojams.	dispensing chemist; chemist; pharmacy; apothecary; chemist shop

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
váistų sąrašas	Oficialus rekomenduojamų ar ribojamų vaistų sąrašas, dažnai naudojamas išlaidoms, skiriamoms vaistams, kontroliuoti.	list of drugs
valstybė narė	Valstybė, lygiomis teisėmis priimta į tarptautinę organizaciją, sąjungą ir pan.	member state
valstybės išlaidos sveikatos priežiūrai	Valstybės biudžeto išlaidų dalis, skirta gyventojų sveikatos priežiūrai laiduoti.	state health care expenditure
valstybės paramà	Valstybės teikiama pagalba pinigais ir kitu pavidalu.	state aid
valstybės subsidija	Piniginė valstybės parama tam tikroms gamybos arba vartojimo sritims ar formoms skatinti.	state subsidy
valstybės tarnautojas, -a	Teisės aktais apibrėžtas asmuo, dirbantis valstybės valdžios ir valdymo institucijose, taip pat įmonėse, įstaigose, organizacijose, finansuojamose iš valstybės biudžeto lėšų.	civil servant; public sector employee
valstybės tarnautojas pensininkas	Valstybės tarnautojas, sulaukęs pensinio amžiaus, įgijęs teisę į pensiją ir baigęs dirbti valstybės tarnyboje.	retired civil servant
valstybės tarnautojo pensija	Speciali senatvės pensija, skiriama valstybės tarnautojui.	civil servants' pension
valstybės tarnautojų aprūpinimo sistema	Speciali, vien tik valstybės tarnautojams skirta aprūpinimo sistema.	special scheme for civil servants
valstybinė mokslininko pensija	LT valstybinė senatvės arba invalidumo pensija asmenims, kuriems įstatymų nustatyta tvarka yra suteiktas ar pripažintas mokslo laipsnis arba pedagoginis mokslo vardas ir kurie turi pripažintą darbo laikotarpį (stažą).	scientist's pension
valstybinė pensija	Iš valstybės lėšų mokama pensija. LT pensijos, kurios yra mokamos tiesiai iš valstybės biudžeto; skiriama nuo pensijų, mokamų iš valstybinio socialinio draudimo fondo.	state pension
valstybinė sociálinė apsaugà	Valstybės nustatytų, kontroliuojamų bei finansuojamų socialinio gyventojų aprūpinimo priemonių sistema.	public social protection
valstybinis váistų káinų reguliávimas	Vaistų kainų nustatymo ir reguliavimo priemonės, kurių imasi atitinkamos valstybės įstaigos.	administrative price of pharmaceuticals control

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
vařgas	Būklė, kai asmuo negali rasti darbo, neturi būsto bei draugų ar giminių, kurie galėtų juo pasirūpinti, be to, neturi teisės į jokias išmokas (išimties tvarka jam gali būti teikiamos pašalpos).	severe hardship
vartotojo mokamà dalis	Įkainio dalis, mokama paciento ar globotinio, kurio ne visos išlaidos yra dengiamos iš sveikatos draudimo arba iš socialinės apsaugos sistemos lėšų.	user fee; franchise; copayment
veiklėji gyvėntojai	<i>Žr. dárbo jėgà</i>	
veřslo pradžiõs paskolà	Viena iš veiklių gyventojų užimtumo programos priemonių – paskolos iš Užimtumo fondo lėšų suteikimas bedarbiui savo verslui organizuoti.	business creation loan
vėrtinimo bázė	<i>Žr. vėrtinimo pãmatas</i>	
vėrtinimo pãmatas, vėrtinimo bázė	Reikalavimo išmokai gauti vertinimo būdas, kurį taikant svarstomi kiekybiniai, kokybiniai bei vertybiniai pagrindimo aspektai.	assessment basis
vidinė šeimos paramà	Vienų šeimos narių parama kitiems.	family support
vidutinė gydymosi ligoninėje trukmė	Pacientų buvimo ligoninėje dienų skaičiaus vidurkis, skaičiuojamas pagal guldymo į ligoninę pobūdį ir atliekamas gydymo procedūras.	average length of stay
vidutinės išlaidos vienám gyvėntojui	Statistiškai apskaičiuotų išlaidų, tenkančių vienam gyventojui, vidurkis.	average expenditure per person, average per capita expenditure
vidutinis dárbo užmokestis	Mėnesinio asmens ar gyventojų grupės darbo užmokesčio per tam tikrą laikotarpį vidurkis.	average wage
vienadiėnis guldymas į ligoninę	Atvejis, kai pacientas po tyrimo, gydymo ar operacijos iš ligoninės išrašomas tą pačią dieną, kurią buvo priimtas.	day cases
vienišà mótina (vienišas tėvas)	Vienas iš tėvų, kuris vienas pats augina vaiką (vaikus).	lone parent, single parent
vienkartinė išmoka	Išmoka, atiduodama vienu kartu; skiriama nuo dalimis arba periodiškai mokamų išmokų.	lump-sum benefit
vienkartinė kũdikio pašalpà	Vienu kartu išmokama piniginė pašalpa, skiriama gimus kũdikiui.	birth grant

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
vienkartinis mokėjimas	Visos pinigų sumos mokėjimas iš karto; skiriamas nuo mokėjimo dalimis.	lump sum payment, one-off-payment
vieno asmeiis išlaikoma šeima	Šeima, kurios tik vienas narys uždriba arba turi pajamų.	single income family
vienodas atstovavimas	Tolygus suinteresuotų šalių (pavyzdžiui, darbuotojų bei darbdavių) dalyvavimas valdymo struktūrose.	equal representation
vienoda traktuotė	Užsieniečių ir savo valstybės piliečių teisių sulyginimas, toks pat elgesys su jais.	equality of treatment
viešieji darbai	Iš valstybės lėšų finansuojami darbai, kuriais dažnai siekiama suteikti darbo bedarbiams. LT darbo biržos kartu su savivaldybėmis organizuojami laikini darbai tiems bedarbiams, kuriems sunku parinkti darbą.	public works
viešoji įstaiga	LT iš dalininkų (savininkų) turto įsteigta ne pelno organizacija, veikianti socialinėje, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ar kitose panašiose srityse ir viešai teikianti šių sričių paslaugas visuomenės nariams	public organisation
viešųjų darbų priėmoka	Darbo biržos duodama priemoka prie viešuosius darbus dirbančių bedarbių atlyginimo, skirta ne mažesnėms kaip bedarbio pašalpa pajamoms laiduoti.	public work payment's supplement
visiškas užimtumas	Ekonominė padėtis, kurioje beveik visi norintys įsidarbinti asmenys randa darbą.	full employment
visuomenė	Didžiausia gyvuojanti socialinė sistema, kurią sudaro asmenys ir jų grupės, susiję palyginti pastoviais ryšiais; tokia kartų kaitą laiduojanti socialinė sistema, kuriai būdinga bendra teritorija ir kultūra.	society
visuomenės higiena	Sąlygos bei praktika, kuriomis siekiama palaikyti visuomenės narių sveikatą.	public hygiene
visuomenės stratifikacija	Žr. <i>visuomenės susiskaidymas</i>	
visuomenės susiskaidymas, visuomenės stratifikacija	Visuomenės buvimas susiskirsčiusios į grupes, sluoksnius, turinčius nevienodus visuomeninius išteklius (pavyzdžiui, turto, valdžios, prestižo ir pan.).	stratification

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
visuomenės sveikatinimas	Mokslinė ir praktinė veikla, susijusi su užkrečiamųjų ligų profilaktika, higiena, epidemiologija bei sveikatos statistika.	public health
visuomenės sveikatos priežiūra	LT visuomenės ar atskirų jos grupių sveikatos apsauga ir jos stiprinimas.	public health care
visuomenės sveikatos stebėjimas	Veiksmai, kurių imamasi visuomenės sveikatai tirti.	public health monitoring
visuomenės sveikatos ugdymas	Veiksmai, kuriais siekiama gerinti visuomenės sveikatą.	public health promotion
visuomeninė organizacija	LT savanoriškas gyventojų susivienijimas, sudarytas bendriems narių poreikiams ir tikslams tenkinti bei įgyvendinti.	non-government organisation
visuomeninė parama	Parama iš valstybės, savivaldybių ir visuomeninių fondų lėšų.	public social assistance; public assistance
visuomeninė socialinė apsauga	Įstatymų nustatyta tvarka valstybinių bei viešųjų įstaigų administruojamos socialinės apsaugos sistemos; privačiai organizuotas socialinis aprūpinimas (pavyzdžiui, darbdavių ar labdaros organizacijos iniciatyva) nelaikomas visuomenine socialine apsauga.	public social protection system
visuomeninės paslaugos	Valstybinio sektoriaus teikiamos paslaugos, kurių sąnaudoms padengti nesiekama gauti įplaukų.	public services
visuomeninio ir privačiojo sektorių sąveika	Visuomeninio ir privačiojo sektorių tarpusavio poveikis, pavyzdžiui, diegiant triapakopę pensinio aprūpinimo sistemą arba teikiant sveikatos priežiūros paslaugas.	public private mix
visuotinė aprėptis	Socialinės apsaugos sistemų garantijų teikimas visiems ar daugeliui šalies gyventojų.	universal coverage
visuotinė išmokų sistema	Socialinės apsaugos sistema, aptarnaujanti visus valstybės piliečius.	universal benefit scheme
visuotinė pajamų garantijų sistema	Garantijų sistema, laiduojanti bent mažiausią visų gyventojų pajamų lygį.	universal system of income maintenance
visuotinė parama	Parama, teikiama visiems visuomenės nariams, ne tik tiems, kurie dirba ar dirbs.	universal support
visuotinės gerovės valstybė	Žr. <i>gerovės valstybė</i>	

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
visuotinė sistema	1) Socialinio draudimo sistema visiems dirbantiems asmenims. 2) Socialinės apsaugos sistema, kurioje išmokos mokėjimo nesaisto įmokų mokėjimas, užimtumas ar lėšų tikrinimas.	universal scheme
visuotinė sveikatos priežiūra	Sistema, teikianti sveikatos priežiūros paslaugas bet kuriam visuomenės nariui, kuriam jų reikia.	universal system of health care provision
visuotinė teisė bent į mažiausias pajamas	Beveridžo socialinio aprūpinimo modelio principas, pagal kurį kiekvienam asmeniui turi būti laiduojamas jo gyvybinių poreikių tenkinimas (kiekvienas pilietis turi teisę bent į mažiausias išmokas).	universal entitlement to a subsistence level of income
Visuotinė žmogaus teisių deklaracija	Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinėje Asamblėjoje 1948 m. gruodžio 10 d. priimta deklaracija, kurios 22 straipsnyje yra nustatyta kiekvieno visuomenės nario teisė į socialinį aprūpinimą.	Universal Declaration of Human Rights
visuotinis sveikatos priežiūros prieinamumas	Galimybė visiems asmenims pagal poreikius gauti medicinos pagalbą, kurią teikia sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai.	universal access to health care
Ž		
žalà	Padariniai veiksmy, dėl kurių sumažėja naudingųjų savybių vertė arba jos visai prarandamos.	damage
žalòs atlyginimas	Pinigų suma, kurią fiziniam ar juridiniam asmeniui išmoka kitas fizinis ar juridinis asmuo, kompensuodamas padarytą žalà arba nuostolius.	compensation for damage; indemnity
žalòs atlyginimas dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligòs	Visos išmokos iš lėšų tų įmonių bei ūkininkų, dėl kurių kaltės buvo sužalota darbuotojo sveikata, jis susirgo profesine liga arba mirė; išmokos, teikiamos nukentėjusiems asmenims arba mirusio darbuotojo šeimai norint atlyginti darbo užmokesčio ar jo dalies netekimo, taip pat kitus nuostolius (turėtas papildomas išlaidas).	occupational (industrial) accident (injury) indemnity
žemės ūkio samdinys, -ė	Samdomas darbininkas, dirbantis žemės ūkyje.	agricultural worker

Lietuviškas terminas	Aiškinimas	Angliškas terminas
žmogaūs orūmas	<p>1) Gyvenimo lygis, kuris leidžia tenkinti bent mažiausius pagrindinius žmogaus poreikius (saugos, neliečiamumo, sveikatos, savigarbos) ir saugo nuo laipsniško smukimo, piktnaudžavimo arba linkimo į nusikalstamą veiklą.</p> <p>2) LT teigiamo visuomeninio vertinimo atspindys asmens sąmonėje, t.y. subjektyvus teigiamas savęs vertinimas.</p>	human dignity

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

ANGLŲ ABĖCĖLĖ

A a B b C c D d E e F f G g H h I i J j K k L l M m
N n O o P p Q q R r S s T t U u V v W w X x Y y Z z

A

abatement	sumąžinimas
absent parent	atsiskyręs tėvas (atsiskyrusi mótina)
abuse	piktnaudžiavimas
acceptability of health care	sveikatos priežiūros priimtinumás
acceptance for insurance	sutikimas drausti
access	prieinamumas
accessibility of health care	sveikatos priežiūros prieinamumas
accident	nelaimingas atsitikimas
accident insurance	draudimas nuó nelaimingų atsitikimų
accident report	nelaimingo atsitikimo darbè áktas
accident while travelling (to or from work)	nelaimingas atsitikimas kelyje
accountability	atskaitingumas
accreditation	leidimas
Act of God	neišvengiamybè
active population	dárbo jégà,veiklèji gyvèntojai
acute illness	ùminè ligà
addiction	priklausomybè
additional benefits	papildomoji išmoka, priémoka
additional supplement	peñsijos priémoka

adequacy of health care	sveikatos priežiūros tinkamumas
adjustment (of benefits, pensions)	išmokų tikslinimas
administration costs	administravimo išlaidos
administrative price of pharmaceuticals control	valstybinis váistų káinų reguliávimas
admission to hospital	guldymas į ligóninę
adopted child	įvaikis
adoption	įvaikinimas
adult dependant	suáugęs išlaikýtinis
adult education	suáugusiųjų švietimas
advance	avansas
advisory board	patariamóji institucija
advocacy	atstovávimas
affluence	pérteklius
age cohort	ámžiaus grupè
age distribution	pasiskirstymas pagal ámžių
age group	ámžiaus grupè
age limits	ámžiaus ribos
age restriction	ámžiaus ribójimas
ageing of the population	gyvèntojų senèjimas
ageism	diskriminácija dėl ámžiaus
aggregation of social insurance periods	socialinio draudimo laikótarpių sudètis

agricultural worker	žemės ūkio samdinys, -ė	benefit	išmokos skyrimo, išmokos prašymas
aid	paramà	approved scheme	pripažįstamoji sistema
aid and charity foundation	labdaros ir paramos fondas	arrears	įsiskolinimas
aid and charity provider	labdaros teikėjas, -a	artificial employment	dàrbo vietų steigimas
aid recipient	paramos gavėjas, -a	assessment basis	vėrtinimo pàmatas, vėrtinimo bázė
aids and adaptations	pagàlbinės invalido priemonės	assessment ceiling	išmokos ribotumas
ailment	ligà	assessment of disability	invalidumo pripažinimas
all-work test	beñdrojo darbingumo patikrinimas	assessment of needs	poreikių įvėrtinimas
allocation	išteklų paskirstymas	assign	pėremėjas, -a
allowance	pašalpà	assignee	pėremėjas, -a
ambulance	greitòji medicinos pagàlba; greitòsios pagàlbos automobilis	assignment of a benefit	išmokos pėrleidimas
ancillary staff	pagàlbinis personàlas	assistance	paramà
annual holidays	kasmėtinės atostogos	atypical work	netipiškas dàrbas
annual income	mėtinės pàjamos	audit	auditas
annual leave	kasmėtinės atostogos	availability for work	pasirengimas dàrbui
annual paid holidays	kasmėtinės mókamos atostogos	average expenditure per person	vidutinės išlaidos vienàm gyvėntojui
annual paid leave	kasmėtinės mókamos atostogos	average length of stay	vidutinė gydymosi ligoninėje trukmė
annuity	mėtinė rentà	average per capita expenditure	vidutinės išlaidos vienàm gyvėntojui
apothecary	vàistinė	average wage	vidutinis dàrbo užmokestis
appeal	apeliacija		
appliances	medicinos įranga		
applicant	pareiškėjas, -a		
application	pareiškimas		
application for	kreipimasis dėl		

award (of pension or benefit)	peñsijos skyrimas	to contributions	išmokos
B		Beveridge model	Bèveridžo mòdelis
bad risk	didžiausioji rizika	bilateral agreement	dvišaliai susitarimai
basic benefit	bazinè išmoka, pagrindinè išmoka	bilateral social security convention	dvišalè sociàlinès apsaugòs sutartis
basic medical care	būtinóji medicinos pagálba	birth certificate	gimimo liudijimas
basic needs	pagrindiniai póreikiai	birth grant	vienkartinè kùdikio pašalpà
basic pension	bazinè peñsija, pamatinè peñsija	birth rate	bendràsis gimstamumo koeficièntas
basic pension minimum limit	bazinès peñsijos minimumas, pamatinès peñsijos minimumas	Bismarck model	Bismarko mòdelis
basic pension scheme	bazinių peñsijų sistemà, pamatinių peñsijų sistemà	black employment market	juodóji darbo rinkà
basic wage	bazinis darbo užmokestis, pamatinis darbo užmokestis	black market	juodóji rinkà
bed-day	lovadienis	boarding-house	senèlių ir invalidų namai, senèlių ir invalidų prieglauda
bed capacity	lòvų skaičius	breadwinner	šeimòs maitintojas, -a
benefit	išmoka; paslaugų paveikùmas	budget deficit	biudžeto deficitas
benefit application	kreipimasis dėl išmokos skyrimo, išmokos pràšymas	building subsidy	bùsto subsidija
benefit ceiling	didžiausioji išmoka	business creation loan	veřlo pradžiòs paskolà
benefit in cash	piniginè išmoka	buying power	perkamóji galià
benefit in kind	natūrinè išmoka	C	
benefit not subject to contributions	nedraudžiamosios išmokos	calculation of contributions	įmokų skaièiàvimas
benefit subject	draudžiamosios	calculation of pension	peñsijos skaièiàvimas
		cancellation of benefits	išmokų nutraukimas

capable for work	darbingas asmuo	charity	labdarà
capacity for work	darbingumas	charity recipient	labdaros gavéjas, -a
capitation	mokéjimas už ásmenį	charity worker	savanoris, -é
care in the community	bendruomenés globà	chemist shop	váistiné
care of member of family	šeimós nàrio priežiūra	child	vaikas
care supplement	invalidumo pénsijos priédas, slaugós priédas	child allowance for child in care	vaiko globós pašalpà
career with gaps	pértrauktasis darbo stàžas, pértrauktasis darbo laikótarpis	child care allowance	vaiko priežiūros pašalpà
carer	lañkamosios priežiūros darbuotojas, -a	child care leave	vaiko priežiūros atóstogos
carer's allowance	invalido slaugós pašalpà	child desertion	vaiko atsisákyimas
casual worker	atsitiktinis darbuotojas	child in care	globótinis, -é
ceiling	aukščiáusioji ribà	child in custody	globótinis, -é
ceiling on pension	didžiáusioji pénsija	child in need	globótinis vaikas
central administration of social security	centralizuotas sociálinés apsaugós sistèmos administrávimas	child protection	vaiko apsaugà
centre for the disabled	invalidų namai	children's rights	vaikų téisés
certificate of invalidity	invalido pažyméjimas	chronic illness	létinė ligà
cessation of membership	narýstés nutrúkimas	chronic unemployment	ilgalaikis nedárbas
cessation of participation	dalyvávimo nutraukimas	civil servant	valstýbés tarnáutojas, -a
		civil servants' pension	valstýbés tarnáutojo pénsija
		claim	pareiškimas
		claimant	ieškóvas, -é
		clandestine employment market	juodóji darbo rinkà
		classification of illnesses	ligų klasifikácija
		clinic	klinika
		cohabitation	gyvénimas nesusituókus, fáktinė sántuoka

coincidence of pensions	peñsių plúostas	compensation in respect of fatal accident	ísmoka dėl žútiës darbè
collection agency	ímokų rinkèjas, -a	compensations for hazardous work	pavojingo darbo priëmoka
collective agreement	kolektývinè sutartìs	competent authority	ígaliótoji valdžiôs ístaiga
collective bargaining	derýbos dėl kolektývinès sutartiës	competent body	ígaliótoji tarnýba
collective industrial injury	grùpinis nelaimingas atsitikimas darbè	competent institution	ígaliótoji ístaiga
combatant's (military serviceman)	pašalpà karių vaikams	competent state	ígaliójančioji valstýbè, kompetentìn goji valstýbè
child allowance		complementary (supplementary) protection	papildomoji apsaugà
commencement of liability	ísmokų pradžià	complementary insurance	papildomasis draudimas
community	bendrúomenè	compulsorily insured	priváloomai draudžiamas asmuõ
community care	bendrúomenès globà	compulsory contributions	priváლოსios ímokos
community for the disabled	invalidų gyvènvietè	compulsory education	priváloomasis mókslas
Community regulations	Euròpos Bendrijos núostatai	compulsory insurance	priváloomasis draudimas
commuting accident	nelaimingas atsitikimas kelyjè	compulsory supplementary protection	priválojoma papildomoji apsaugà
company pension scheme	profèsinë peñsinio aprúpinimo sistemà	compulsory supplementary scheme	priválojomas papildomasis draudimas
company provided health care	medicìninis ímonès aptarnàvimas	concurrent assistance	papildomoji paramà
compensation for an occupational injury	dàrbo nukentèjèlio kompensàcija	condition for entitlement	bùtinóji téisès sàlyga
compensation for child care	daugiavaikès mótinos šalpõs peñsija		
compensation for damage	žalõs atlyginimas		
compensation fund	rezèrvinis fõndas		

conditions for participation	dalyvavimo sąlygos	contributions collection	įmokų surinkimas
confidentiality	konfidencialumas, ne viešumas	contributions due	mokėtinosios įmokos
confiscation of benefits	įšmokų nusāvinimas	contributor	įmokų mokėtojas, –a
congenital deformity	apsigimimas	contributory scheme	įmokinė sistemā
constant attendance allowance	invalidūmo peñsijos priėdas, slaugōs priėdas	convalescence home	reabilitācijos įstaiga
consultation of file	susipažinimas sū bylā	Convention on the Status of Refugees	Konvenācija dēl pabėgėlių stātuso
contingency	draudžiamasis įvykis	Convention on the Status of Stateless Persons	Konvenācija dēl pilietybės neturināių asmenų stātuso
contingency fund	specialūsis fōndas	conventional social security provisions	sutartinės nūostatos
contingent annuity	paliktinė rentā	conventional system	sutartinis finansāvimas
contingent beneficiary	įšmokų paveldėtojas, –a	copayment	vartotojo mokamā dalis
contracting out	įmokų pėrleidimas	cost containment	išlaidų māžinimas
contribute (to)	įmokų mokėjimas	cost effective	išlaidų rezultatyvumas
contribution assessment ceiling	įmokinių pajamų ribōjimas	cost of living	pragyvėnimo išlaidos
contribution basis	įmokų pāmatas	cost sharing	išlaidų dalijimasis
contribution condition	įmokų sąlyga	Council of Europe Social Charter (CESC)	Sociālinė Europos chārtija
contribution period	įmokų laikōtarpis	country of employment	įdārbinusioji valstybė
contribution record	įmokų registrāvimas, įmokų surāšymas	country of residence	gyvėnamoji valstybė
contribution refund	įmokų grāžinimas	country of temporary posting	laikinojo dārbo valstybė
contributions	įmokos		

court decision	teismo sprendimas	decrease (of benefits)	išmokų mažinimas
coverage	sociālinė aprėptis	deductible	dalinis núostolių atlyginimas
covered expenses	kompensuoja-mosios išlaidos	deduction from earnings order	tiesioginis alimeñtų išskaitymas
crèche	ikimokỹklinė vaikų įstaiga	deduction of contribution (from earnings or salary)	įmokų atskaitymas
credit union	kredito bendrijà, kredito ūnija	deferred pension	atidėtoji peñsija
cross subsidy	sankaitinės išmokos	deferred retirement	ėjimo į peñsiją atidėjimas
currency of payment	mokamoji valiutà	degree of permanent incapacity	nuolatinio nedarbingumo láipsnis
cycle of deprivation	skuřdo cikliškumas	dental care	stomatològinė priežiūra
cyclical unemployment	ciklinis nedárbas	dental charges	stomatològo įkainiai
D		dentist	stomatològas, -ė
daily allowance	dienos pašalpà	dependant	išlaikytinis, -ė
daily charge	lovadienio mokeskis	dependence	priklausomybė
daily charge set by convention	sutarinė lovadienio kàina	dependent child	išlaikomas vaikas
daily hospital charge	lovadienio kàina	dependent partner	išlaikomas sutuoktinis
damage	žalà	deprivation	sunki padėtis
data protection	duomenų apsaugà	deprived child	neprižiūrimas vaikas
date of death	mirties datà	derived entitlement for benefit	išvestinė teisė į išmokà
day care facilities	dieninės globos įstaigos	destitution	bepinigė
day cases	vienadiėnis guřdymas į ligoninę	direct entitlement for benefit	tiesioginė teisė į išmokà
day hospital	dieninis stacionàras	direct pay	algà
death	mirtis		
deceased (dead) person	mirusysis, -ioji		

disability	invalidūmas, negalià
disability benefit	invalidūmo išmoka, nedarbingūmo išmokos
disability insurance	invalidūmo draudimas
disabled child	neįgalūs vaikas
disabled person	invalidas
disabled workers induction	darbinė invalidų integracija
discharge	atleidimas iš darbo; išrašymas; atleidimas
discrimination	diskriminacija
discriminatory practice	diskriminavimas
disease	ligà
dismissal	atleidimas iš darbo
dispensing chemist	váistinė
disposable income	disponuojamosios pajamos, tūrimosios pajamos
dispute	ginčias
dispute procedure	ginčo sprendimas
divorce	ištuoka
doctor	gýdytojas, -a
doctor's office	gýdytojo kabinėtas
doctor's certificate	nedarbingūmo pažymėjimas
doctor's report	medicininė išvada
doctor's surgery	gýdytojo kabinėtas
document	dokumeñtas

documentary evidence	patvirtinamasis dokumeñtas
drug	váistas
due date	išmokėjimo dienà
duration of residence requirement	gyvėnimo valstybėje trukmės reikalavimas

E

early pension	paañkstintoji peñsija
early retirement	paañkstintas ėjimas į peñsiją
early retirement factor	paañkstintuosios peñsijos koeficieñtas
early retirement measures	paañkstinto ėjimo į peñsiją skatinimas
early retirement pension scheme	paañkstinto ėjimo į peñsiją sistema
earning capacity	gàlimos darbo pajamos
earnings-related benefit	išmoka pagal ūždarbį
earnings (work income)	ūždarbis
earnings base	iškaĩtomosios pajamos
earnings record	ūždarbio suvestinė
economically weak	ekonòminis silpnūmas
educational period	stūdių laikòtarpis
effective date	išgaliòjimo datà
elderly dependant	pagyvėnęs išlaikytinis
elderly person	pagyvėnęs žmogūs

eligibility criteria	tėisės įgijimo sąlygos	equal opportunities	lygybės principas
eligibility date	tėisės įgijimo data	equal representation	vienodas atstovavimas
eligibility requirement	būtinoji teisės sąlyga	equality between men and women	lyčių lygybė
elimination period	nemokamas laikas	equality of treatment	vienoda traktuotė
emergency	greitąjį medicinos pagalbą	essential medical care	būtinąjį medicinos pagalbą
employed pensioner	dirbantis pensininkas	European Convention on Human Rights	Eurėpos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija
employee	darbuotojas, -a; samdomasis darbuotojas	European Convention on Social and Medical Assistance	Eurėpos socialinės ir medicinos pagalbos konvencija
employee contribution	darbuotojo įmokos	European Interim Agreements on Social Security	Laikinoji Eurėpos socialinės apsaugos sutartis
employee seconded abroad	į užsienį komandiruotas darbuotojas	European research on poverty and social security (Europass)	Eurėpos skūdo ir socialinės apsaugos tyrimai
employer	darbdavys, -ė	evidence of entitlement	tėisės įrodymas
employer contribution	dárbdavio įmokos	examining doctor	medicinos ekspertas
employment-related costs	sociálinės dárbdavio išlaidos	exclusive benefit	išskirtinė išmoka
employment	užimtumas	exemption (from)	atleidimas nuo mokėjimo
employment contract	dárbo sutartis	exercising a right	tėisės įgyvendinimas
employment creation	dárbo vietų steigimas	exhaustion of entitlement to	tėisės į išmoką pasibaigimas
employment promotion	užimtumo skátinimas		
endowment life insurance	terminuotas gyvėbės draudimas		
enhancement	peñsijos príemoka		
entitlement	tėisės suteikimas		
epidemic	epidėmija		

benefits	pasibaigimas	fight against unemployment	nedarbo mažinimas
expenditure	išlaidos	final assessment	galutinis vertinimas
expenses	išlaidos	final provision	galutinė nuostata
export of benefits	išmokų išvežimas	financial assistance	finansinė parama
extension of rights	tėsių plėtimas	financial incentives	finansinės paskatos
F		financial provision order	piniginių išlaikymo nutartis
family	šeima	financial risk	finansinė rizika
family allowance	pašalpą daugiavaikėi šeimai	first aid	pirmoji medicinos pagalba
family assistance	finansinė parama nepajamingsoms šeimoms	fitness for work	tikimas darbui
family benefit legislation	šeimės išmokų aktai	fixed annuity	tvirtoji mėtinė renta
family benefits	šeimės išmokos	fixed charge	nustatytieji įkainiai
family doctor	bendrėsios praktikos gydytojas, šeimos gydytojas	fixed contribution rate	nustatytasis įmokų tarifas
family planning	šeimos planavimas	fixed price	nustatytieji įkainiai
family status	šeiminė padėtis	flat-rate benefit	tvirtoji išmoka
family support	parama neįgalaūs vaiko šeimai; vidinė šeimos parama	flat-rate contribution	tvirtoji įmoka
family unit	bendra šeima	flat-rate payment	tvirtasis mokėjimas
farm	ūkis	flat rate	nustatytoji suma
farmer	ūkininkas, -ė	flexible premium	lankstūs gyvybės draudimas
fatal accident (injury)	mirtinis įvykis	flexible retirement	pasirinktinis eįimas į pensiją
fee	honoraras	flexible retirement age	pasirinktinio eįimo į pensiją amžius
fight against poverty	skuřdo užkardymas	for life	iki gyvės galvės
		force majeure	neišvengiamybė

foreign worker	darbuotojas užsieniėtis	frontier worker	pasėninis darbuotojas
foreigner	užsieniėtis, –ė, užsienio valstybės piliėtis, –ė	full-time employment	etato dárbas
forfeiture of right to benefit	tėisės į išmoką atėmimas	full employment	vėsiškas užimtumas
foster-child	įvaikis	full orphan	našlėtis, –ė
foster family	šeimyna	funded pension scheme	peėsių fėndų sistemà
franchise	varotojo mokamà dalė	funeral benefit	laidojimo išmoka
fraud	sukčiàvimas	funeral expenses allowance	laidojimo pašalpà
free-market pricing	laisvėji kainėdara	funeral expenses pay	laidojimo išlaidų atlyginimas
free-standing (additional) voluntary contributions	savanėriškosios papėldomos peėsinio draudėmo įmokos	G	
free access	paslaugų laisvumas	general practitioner (GP)	bendrėsios pràktikos gėdytojas, šeimės gėdytojas
free choice of doctor	gėdytojo rinkėmasis	general social services	beėndrosios sociàlinės pàslaugos
free health care	nemokamà sveikàtos priėžiūra	general taxation	bendrėsis apmėkestinimas
free meals	nemėkamas maitėnimas	generation contract	kartų sàntarvė
freedom from want	pėreikių patėnkinimo prėncipas	gerontology	gerontolėgija
freedom of movement	kilnėjimosi laėsvė	golden handshake	išeitinė prėmija
freelance worker	neetàtinis darbuotojas, laėsvėsis darbuotojas	good risks	maža rizika
frictional unemployment	trumpalaėkis nedárbas	grant	subsėdija
fringe benefits	papėldomas skàtinimas	granting of a benefit	išmokos skyrėmas
		gross benefit	bendrėsis išmokos dėdis, nominalusis išmokos dėdis
		group annuity contract	grėpinės mėtėnės rentės sutartė
		guaranteed	garantuojamosios

income	pājamos
guaranteed minimum income	sociālinē pašalpā
guardian	globējas, -a
guardian's allowance	vaīko globōs pašalpā
H	
habitual residence	nuolatīnis gyvēnimas
half orphan	našlāitis, -ē
handicap	invalidūmas
handicapped	nejgalūsis, -iōji
hazardous work	pavojīngas dārbas
head of household	namū galvā; šeimōs galvā
health	sveikatā
health and safety inspector	dārbū saugōs inspēktorius, -ē
health and safety legislation	dārbū saugōs ir sveikātos apsaugōs tēisēs āktai
health authorities	sveikātos priēžiūros valdymo institūcijas
health care	sveikātos priēžiūra
health care benefits	sveikātos priēžiūros īšmokos
health care expenditure	sveikātos priēžiūros īšlaidos
health care financing	sveikātos priēžiūros finansāvimas
health care institution	sveikātos priēžiūros īstaiga
health care profession	sveikātos priēžiūros profēsija
health care	sveikātos priēžiūros

system	sistemā
health centre	sveikātos priēžiūros ceņtras
health education	sveikōs gyvēsenos mōkymas
health insurance	sveikātos draudīmas
health insurance contributions	sveikātos draudīmo īmokos
health promotion	sveikātinamoji veiklā
health protection	sveikātos apsaugā
health record	ligōs istōrija
health status	sveikātos būklē
health visitor	sveikōs gyvēsenos ugdītojas, -a
high-risk person	rizikīngas asmuō
holder of a direct entitlement	tiesiōginēs tēisēs turētojas, -a
holder of an entitlement	tēisēs turētojas, -a
holiday grant	atōstogu īšmoka
holiday pay	atōstogpinigiai
home aid	buitīnis neīgaliūju aptarnāvimas
home country	gimtōji šalis
home help services	buitīnis neīgaliūju aptarnāvimas
home nursing	namū slaugā
home visiting	laņkymasis namuosē
homeless person	benāmis, -ē
homemaker	laņkomosios priēžiūros dārbūotojas, -a
homeworker	namūdininkas, -ē

hospice	paskutinės pagalbos įstaiga	inactive population	neveiklėji gyventojai
hospital	ligoninė	incapacity for work	nedarbingumas
hospital care	gydymas ligoninėje	incapacity for work test	nedarbingumo ekspertizė
hospital treatment	gydymas ligoninėje	incentive for personal saving	asmeninių santaupų skatinimas
hospitalisation	stacionarinis gydymas	income-related contribution	pajaminės įmokos
host country	laikinojo darbo valstybė	income-testing	pajamų tikrinimas
household	namų ūkis; šeimos ūkis	income	pajamos
household assistant	laikomosios priežiūros darbuotojas, -a	income (earnings) coefficient	asmeniš pajamų koeficientas
housing allowance	paramą būstui išlaikyti	income (earnings) index	asmeniš pajamų koeficientas
housing and reallocation pay	pėrsikėlimo išmoka	income differential reduction	pajamų atotrūkio mažinimas
housing assistance	paramą būstui išlaikyti	income distribution	pajamų pasiskirstymas
housing compensation	būsto išlaidų kompensacija	income redistribution	pajamų pėrskirstymas
housing subsidy	būsto subsidija	income replacement	núostolių atlyginimas
human dignity	žmogaūs orumas	income replacement rate	núostolių atlyginimo láipsnis
I		income tax	pajamų mókestis
illegal work	neteisėtas darbas	income tax year	pajamų mókesčio métai
illegitimate birth	nesantuokinis vaikas	increased premium	padidintoji ímoka
illegitimate child	nesantuokinis vaikas	indemnity	žalôs atlyginimas
illness	ligà	independent living	savarañkiškas gyvėnimas
impairment	negalià		
in-house care	stacionarinė globà		
in-patient	stacionàro ligónis		

indexation	indeksavimo	insured	apdraustasis, -oji
indexation basis	indeksavimo pamatas	insured income	įmokinės pajamos
individual health care	asmeniš sveikatos priežiūra	insured under a continuation option	teštinai apsidraudęs asmuo
individual insured income	draudžiamosios asmeniš pajamos	insurer	draudikas
individual risk	individuali rizika	insurer's liability limit	draudės riba, draudimo įsipareigojimų riba
infant mortality	kūdikių mirtingumas	insury	draudimo pažymėjimas
infectious disease	užkrečiamoji liga, infekcinė liga	integration	integracija
information and consultation free of charge	nemokama konsultacija	integration of disabled	invalidų integracija
injury	nelaimingas atsitikimas	intentionally homeless	savanoris benāmis
insolvency	nemokūmas	interest group activity	grūpės interesų reiškimas
institutional care	stacionarinė priežiūra	interested party	suinteresuotoji šalis
insurable risk	draudžiamoji rizika	intermittent employment	netipiškas darbas
insurance-based scheme	draudimo sistema	international social security agreements	tarptautinės socialinės apsaugos sutartys
insurance certificate	draudimo sertifikatas	International Social Security Association (ISSA)	Tarptautinė socialinės apsaugos asociacija
insurance for occupational injuries and diseases	draudimas nuo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligū	invalidity	darbingūmo netekimas; nedarbingumas
insurance obligation	reikalavimas apsidrausti, draudimosi reikalavimas	invalidity benefit	nedarbingūmo išmokos
insurance period	draudimo laikotarpis	invalidity category	invalidūmo grupė
insurance policy	draudimo liūdijimas, pōlisas	invalidity insurance	invalidūmo draudimas
insurance scheme	draudimo sistema		

invalidity test	nedarbingūmo ekspertizė	leave for mothers with small children	vaiko priežiūros atostogos
itinerant worker	darbuotojas migrantas, darbuotojas persikėlėlis	leave for nursing mothers	kūdikio maitinimo pertraukos
J		leaving indemnity in the case of dismissal	išeitinė pašalpa
job creation	dárbo vietų steigimas	legal age of retirement	įstatymiškasis pensinis amžius
job safety analysis	darbų saugos tyrimai	legal decision	teismo sprendimas
job subsidy	dárbo vietų subsidija	legal dispute	bylinėjimas
jobseeker	dárbo ieškotojas, -a	legal entity	juridinis asmuo
joining	įstojimas	legal framework	pagrindinės nūostatos
joint management	bendrasis valdymas	legal representative	tėisinis atstovas
judicial decision	teismo sprendimas	legal scheme	įstatyminė sistema
K		legislation	tėisės aktai
kindergarten	ikimokyklinė vaikų įstaiga	length of employment (service)	samdomojo darbo trukmė, tarnybos trukmė
L		length of stay (in hospital)	gydymosi ligoninėje trukmė
labour cost	dárbo išlaidos	level of income	pajamų lygis
labour exchange	dárbo birža	level of protection	apsaugos lygis
labour force	dárbo jėgà, veiklėji gyvėntojai	level of social protection	socialinės apsaugos mąstas
labour force participation	dárbo jėgòs užimtumas	liability to provide a benefit	išmokėjimo įsipareigojimas
labour inspector	dárbo inspektorius, -ė	life annuity	mėtinė rentà iki gyvòs galvòs
labour market	dárbo rinkà	life assurance	gyvybės draudimas
labour market policies	dárbo riñkos politika	life insurance	gyvybės draudimas
large family	daugiavaikė šeimà		
lawsuit	ieškinys		

lifetime pension	peñsija iki gyvõs galvõs
limit of supplementary income	papildomųjų pajamų ribõjimas
limit on means	lẽsų nõrmos
limitation of rights	tẽsių ribõjimas
limited payment life insurance	laikinųjų ðmokų gyvybės draudimas
list of drugs	váistų sąrašas
list of illnesses	ligų sąrašas
litigation	bylinėjimasis
lone parent	vienišà mótina (vienišas tėvas)
long-term benefit	ilgalaikė ðmoka
long-term care	ilgalaikė globà; ilgalaikė priežiūra
long-term care insurance	slaugõs draudimas
long-term unemployed (person)	ilgalaikis bedarbis
long-term unemployment	ilgalaikis nedárbas
loss of autonomy	savarankiškumo netektis
loss of benefit	ðmokos netekimas
loss of entitlement	tẽsės ð ðmokà netekimas
loss of parental authority	tėvų tẽsių atėmimas
loss of rights	tẽsės netekimas
low-paid employment	mažai mókamas dárbas

lowering of retirement age	peñsinio amžiaus mãžinimas
lump sum benefit	vienkartinė ðmoka
lump sum payment	vienartinis mokėjimas
M	
maintenance	išlaikymas
maintenance of the right (to benefits)	tẽsės išlikimas
maintenance order	piniginiõ iðlaikymo nutartis
malady	ligà
malformation	apsigimimas
malingering	apsimetimas, simuliãvimas
malpractice insurance	profesinių klaidų draudimas
managed care	reguliuojamoji sveikãtos priežiūra
mandatory insurance	privãlomas draudimas
marginalisation	buvimas šalià visúomenės
marital status	santuokinė padėtis
marriage certificate	sãntuokos liudijimas
married couple	santuoktiniai
maternity	motinystė
maternity allowance	nėštumo pašalpà
maternity benefits	motinystės ðmokos (tėvystės ðmokos)

maternity insurance	motinystės draudimas	medical examiner	medicinos ekspertas
maternity leave	nėštumo ir gimdymo atostogos	medical insurance	sveikatos draudimas
maternity protection	motinystės apsauga	medical post	medicinos punktas
maximum drug price	didžiausioji vaisto kaina	medical record	ligos istorija
maximum old-age pension	didžiausioji senatvės pensija	medical report	medicininė išvada
meals on wheels	maisto pristatymas	medical station	medicinos punktas
means	lėšos	medical test	medicininis tyrimas
means-tested benefit	pašalpą po materialinės padėties patikrinimo	medical treatment	gydymas
means-testing	lėšų tikrinimas	medical underwriting decision	medicinos eksperto sprendimas
means of financing	finansavimo metodai	medicine	vaistas
mechanism for financial compensation	finansinė pusiáusvyra	member of the family	šeimės narys
medical assessment	medicinos įvertinimas	member of the household	namų ūkio narys
medical audit	medicinos auditas	member state	valstybė narė
medical auxiliary	jaunesnysis medicinos personalas	mentally disabled person	psichikos invalidas
medical benefits	sveikatos priežiūros išmokos	mentally handicapped person	psichikos invalidas
medical care	sveikatos priežiūra	method of payment	išmokėjimo būdas
medical centre	sveikatos priežiūros centras	midwife	akūšeris, -ė
medical certificate	nedarbingumo pažymėjimas	migrant	migrantas, -ė, persikėlėlis, -ė
medical examination	sveikatos tikrinimas, medicininė apžiūra	migrant worker	darbuotojas migrantas, darbuotojas persikėlėlis
		minimum benefit	mažiausioji išmoka

minimum income	minimālosios nėremiamos pajamos, mažiausiosios nėremiamos pajamos
minimum insurance period	būtinasis draudimo laikotarpis
minimum level of life	minimalūsiai gyvenimo lygis
minimum level of living	minimalūsiai gyvenimo lygis
minimum level of protection	minimālosios sociālinės garantijos, mažiausiosios sociālinės garantijos
minimum pension	minimalioji pensija, mažiausioji pamatinė pensija
minimum period of contribution	būtinasis įmokų laikotarpis
minimum social allowance	minimalioji sociālinė pašalpą, mažiausioji sociālinė pašalpą
minimum wage	minimalūsiai darbo ūžmokestis, mažiausiasis darbo ūžmokestis
minor risks	mažą riziką
monthly benefit	mėnesinė išmoka
moral hazard	išmokos pagūnda
moral risk	išmokos pagūnda
morbidity	sergamūmas
morbidity table	sergamūmo lentelė
mortality	mirtingūmas
mortality rate	bendrasis mirtingūmo koeficientas
mortality table	mirtingūmo lentelė

multilateral convention	daugiašalė sutartis
multilateral social security convention	daugiašalė sociālinės apsaugos sutartis
mutual aid	savitarpio parama
mutual benefit society	savišalpos draudimo fondas
mutual insurance	savišalpos draudimas
mutual insurance fund	savišalpos draudimo fondas
N	
national	piliėtis, -ė
natural entity	fizinis asmuo
natural person	fizinis asmuo
needs	poreikiai
negative income tax	pajamų mokesčio sklaidą
net benefit	grynóji išmoka
net pension	grynóji pensija
non-contributory pension scheme	neįmokūnis pensinis aprūpinimas
non-contributory period	įskaitytomasis neįmokūnis laikotarpis
non-contributory scheme	neįmokūnė sistema
non-government organisation	visuomeninė organizacija
non-profit (making) organisation	nė pelno organizacija

non-retroactive legislation	neatgalinis įstatymas	occupational (industrial) accident (injury) contribution	draudimo nuō nelaimingų atsitikimų darbē (darbdavių) įmoka
non-taxable (tax exempt) benefit	neapmokestinamoji išmoka	occupational (industrial) accident (injury) indemnity	žalōs atlyginimas dėl nelaimingo atsitikimo darbē ar profesinės ligōs
non-transferability of pensions	peñsijos nepaveldimūmas	occupational pension	profesinė peñsija
non-wage labour costs	neužmokestinēs darbo išlaidos	occupational pension scheme	profesinė peñsinio aprūpinimo sistemā
nurse	slaugytoja, gailestingoji seselē	occupational risk,	profesinė rizika
nursery	ikimokyklinē vaikų įstaiga	occupational safety	darbų saugā
nursing	slauga	occupational safety and health	darbų ir sveikatos saugā
nursing home	slaugōs namai	old-age pension	senātvēs peñsija
nursing hospital	palaiikomojo gydymo ir slaugōs ligōninē	old-age pension scheme	peñsinio senātvēs aprūpinimo sistemā
O		old age	senātvē
obligation to cooperate	bendradarbiāvimo reikalāvimas	old age pensioner	senātvēs peñsininkas, -ē
obligatory insurance	privālomasis draudimas	old people's home	senēlių globōs namai
obligatory medical examination of workers	privālomasis darbuotojų sveikatos tikrinimas	old person	pagyvēnēs žmogūs
occupational accident death pay	pašalpā mirtiēs dėl nelaimingo atsitikimo darbē atveju	on the fringe of society	buvimas šalia visuomenēs
occupational disease	profesinė ligā	one-off-payment	vienkartinis mokėjimas
occupational hazard	profesinė rizika	one-parent family	nepilnā šeimā
occupational (industrial) accident	nelaimingas atsitikimas darbē	ongoing vocational training	profesinis tōbulinimasis

open enrolment	laisvas dalyvavimas
opting out	įmokų perleidimas
optional complementary (supplementary) insurance	nepriválomas papildomasis draudimas
optional insurance continuation option	teštinis nepriválomasis draudimas
orphan	našláitís, -é
orphan students' allowance	našláičio stipeñdija
orphanage	vaikų namaĩ
orphan's grant for housing	našláičio įsikūrimo pašalpà
orphan's pension	našláičio peñsija
out-patient	ambulatòrinis pacieñtas
out-patient facility	ambulatòrinés priežiūros įstaiga
out-patient health care	ambulatòrinė sveikátos priežiūra
out of time	ribótasis pareiškimo laikótarpis
overcharging	neteísėtas įkainio padidinimas
overlapping benefits	sutaptinés išmokos
overpayment of benefit	išmokos pėrmoka
P	
paid leave	mókamos atóstogos
paid parental leave	mókamos vaiko priežiūros atóstogos

paid work	mókamas dárbas
paramedical profession	gretutinė mèdiko specialybė
parent with care	vaiką auginanti mótina (vaiką auginantis tėvas)
parental leave	vaiko priežiūros atóstogos
part-time work	dalinis dárbas
part-time worker	dalinis darbúotojas
partial pension	láipsniškoji peñsija
partial retirement	láipsniškas eñimas į peñsiją
partially unemployed person	dalinis bedarbís
participation	dalyvavimas
pathology	ligà
patient	pacieñtas, -é
patient fund	sveikátos draudimo fòndas, ligónių kasà
patient's representative	pacieñto atstòvas
patient's right	pacieñto teisės
patterns of delivery of services	paslaugų teikimo būdai
pay-as-you-go pension scheme	einamóji peñsinio draudimo sistemà
pay-as-you-go system	einamųjų įplaukų sistemà
payment in advance	išankstinė išmoka
payment in arrears	sueitinė išmoka

payment of back contributions	atgalinis įmokų mokėjimas	period of professional activity	profesinės veiklos laikotarpis
payment on a per capita basis	mokėjimas už asmenį	period of residence	gyvenimo valstybėje laikas
payment period	išmokėjimo laikotarpis	period of self-employment	savaraikiško darbo laikotarpis
payment system	išmokėjimo būdas	period taken into account	prilyginamas laikotarpis
payroll	ūždarbio suvestinė	periodic benefit	periodinė išmoka
peer group	kolėgų grupė	periodic payment	periodinis mokėjimas
pension	peñsija, senatvės peñsija	permission for assurance	draudimo leidimas
pension age	įprastinis peñsinis amžius	person seeking work	dárbo ieškotojas, -a
pension for life	peñsija iki gyvõs galvõs	personal allowance	asmeninė pašalpà
pension insurance	peñsinis draudimas	personal health care	asmeñis sveikatõs priežiūra
pension splitting	peñsijos dalijimas	personal pension scheme	individuali peñsijõ sistema
pension type factor	peñsijos koeficientas	persons covered by the state	apdraustàs valstybės lėšomis
pensionable age	įprastinis peñsinis amžius	pharmaceutical	váistas
pensioner	peñsininkas, -ė	pharmacy	váistinė
period of employment	sañdomojo dárbo laikotarpis	phased pension	láipsniškoji peñsija
period of entitlement	tėisės į išmokà laikotarpis	phased retirement	láipsniškas eėjimas į peñsijà
period of indemnification	kompensacijõs mokėjimo laikotarpis	physically disabled person	fiziškai neįgalus asmuõ
period of insurance	draudimo laikotarpis	physically handicapped person	fiziškai neįgalus asmuõ
period of liability	išmokų laikotarpis	physician	gýdytojas, -a
period of pension insurance	fáktinis peñsinio draudimo laikotarpis		

place of residence	gyvėnamoji vietà	pre-retirement benefit	priešpėnsinė pašalpà
policy of insurance	draudimo liudijimas, pòlisas	precarious work	netipiskas dàrbas
policyholder	draudimo liudijimo saviniñkas, pòliso saviniñkas	premium	privàčiojo draudimo ðmoka
population census	gyvėntojų suràšymas	premiums	ðmokos
population composition	demogràfinė sudėtis	prenatal examination	medicininė nėščiòsios apžiurà
population distribution	demogràfinė sudėtis	prescription	recėptas
population forecast	demogràfinė prognòzė	prescription charge	recėpto kàina
population not in the labour force	neveiklieji gyvėntojai	preservation of rights	tėisės išlikimas
population pyramid	gyvėntojų piramidė	pressure group	lobistų grupė
population structure	demogràfinė sudėtis	prevention	prevencija, profilàktika
positive discrimination	pozityviòji diskriminàcija	price list	kainòraštis
posting abroad	ùžsienio komandiruòtė	primary care	pirminė sveikàtos priežiūra
poverty	skuřdas	principle of equivalence	tolygumo principas
poverty gap	skuřdo núokrypis	principle of territoriality of benefits	sėslumo reikalàvimas
poverty indicators	skuřdo rodikliai	prior authorisation	iřankstinis sutikimas
poverty level	skuřdo lÿgis	private bed	mokamà lóva
poverty line	skuřdo ribà	private health care expenditure	asmeninės sveikàtos priežiūros išlaidos
poverty trap	skuřdo spàstai	private hospital bed	mokamà lóva
pre-existing condition	iřankstinė padėtis	private insurance	privatùsis draudimas
		private insurance companies	privatùsis draudikas

private insurance scheme	privačioji draudimo sistema	public health promotion	visuomenės sveikatos ugdymas
probationary period	tikrinimo laikotarpis	public hygiene	visuomenės higiena
procedure for enforcing payment	skolų išieškojimas	public organisation	viešoji įstaiga
professional disease	profesinė liga	public private mix	visuomeninio ir privačiojo sektorių sąveika
projection; forecast	prognozė	public sector employee	valstybės tarnautojas, -a
proof of actual expenditure	išlaidų pagrindimas	public services	visuomeninės paslaugos
prospective payment system	planinė mokėjimo sistema	public social assistance	visuomeninė parama
protected employment	užimtumo garantijos	public social protection	valstybinė socialinė apsauga
protection of the rights of migrant workers	migrantų teisių apsaugą, persikėlėlių teisių apsaugą	public social protection system	visuomeninė socialinė apsauga
provident fund	atsargos fondas	public work payment's supplement	viešųjų darbų priemoka
provider	teikėjas, -a	public works	viešieji darbai
provider induced demand	teikėjų sukeltą paklausą	purchasing power	perkamoji galia
provision	tiekimasis		
provision of care at home	socialinės namų paslaugos	Q	
public assistance	visuomeninė parama	qualification (qualifying) period	būtinasis draudimo laikotarpis
public assistance	socialinė valstybės parama	qualifying condition	būtinoji teisės sąlyga
public health	visuomenės sveikatinimas	qualifying year	įskaitytieji metai
public health care	visuomenės sveikatos priežiūra	quality assessment	kokybės įvertinimas
public health monitoring	visuomenės sveikatos stebėjimas	quality assurance	kokybės laidavimas

quality of care	paslaugų kokybė
queuing	eilės nustatymas
quota for employment of disabled	invalidų įdarbinimo užduotis
R	
raising of the age limit for old-age pensions	peñsinio amžiaus didinimas
rate adjustment	tarifo paskirstà, tarifo diferenciacija
rate of benefits	iřmokų dŷdis
rate of occupational accident (injury) contribution	draudimo nuò nelaimingų atsitikimų įmokų tarifas
rate of reimbursement	kompensavimo koeficientas
rate set by insurers	draudiko įkainiai
rates of fees	honoràro nòrmos
rationing	paslaugų normavimas
receipt of benefits	iřmokų gavimas
reckonable earnings	įskaitytomasis ūdarbis
reckonable service; pensionable service	skaičiuojamasis peñsinio draudimo laikotarpis
reckonable year	įskaitytomieji mėtai
recovery of expenses	iřlaidų padengimas
recovery of the right to benefits	tėisės į pàšalpà gràžinimas
recovery of undue benefits	iřmokų atgavimas

redistribution	pėrskirstymo principas
reduced pension	dalinė peñsija
reduction	iřmokų màžinimas
reduction in contributions	įmokų màžinimas
redundancy	atleidimas iš dárbo
reference drug price	bàzinė váistų kàina, pamatinė váistų kàina
referral	siuntimas
refugee	pabėgėlis, –ė
refusal of an insurance application	atsisakymas drausti, draudimo atsisakymas
register of patients	pacieñtų regìstras
registration of a birth	gimimo registravimas
regulated price of drugs	reguliuojamos váistų kàinos
rehabilitation	reabilitacija
rehabilitation institution	reabilitacijos įstaiga
rehabilitation programme	reabilitacijos programà
reimbursed expenses	kompensuoja-mosios iřlaidos
reimbursement (of expenses)	gŷdymo iřlaidų apmokėjimas
reimbursement of contributions	įmokų gràžinimas
reimbursement of pharmaceutical expenses	iřlaidų váistams dengimas
remarriage	pakartotinė sàntuoka

remuneration subject to contributions	įmokėnis atlyginimas	retirement counselling	priešpešinės konsultacijos
rent	núomos mókestis	retirement pension	senątvės peñsija
repatriated person	repatriántas, -ė	retirement provision	peñsinio aprúpinimo núostatos
repeal	atšaukimas	retraining programme	profėsinis bedarbibių mókymas
replacement benefit	prarastų pajamų atlyginimas	revaluation	įšmokų mąžinimas
replacement income	kompensúojamo-sios pajamos	revaluation increase	pėrskaičiuojamasis padidėjimas
replacement rate	santýkinė peñsijos nórma	revaluation of pension	peñsijos pėrskaičiavimas
rescission	sutartiės nutraukimas	review of benefits	įšmokų pėržiūrėjimas
residence abroad	gyvėnimas užsienyje	right of subrogation	tėisės pėrėmimas
residency condition	gyvėnamosios viėtos sályga	rights of migrant workers	darbuotojų migrántų tėisės, darbuotojų pėrsikėlėlių tėisės
resident	gyvėntojas, -a	rights which are time barred	ribóto laiko tėisės
residential care	stacionárinė globà	risk	draudimo rizika
residential care home	pensionátas	risk of an occupational disease	profėsinės ligős rizika
residential nursery	kūdikibių namá	risk of becoming unemployed	nedárbo rizika
residual work capacity	darbingumo likùtis	risk of disability	darbingumo netekimo rizika
retained benefit	atidėtoji išmoka	risk of illness (sickness)	ligős rizika
retired civil servant	valstýbės tarnáutojas peñsininkas	risk of occupational injury	nelaimingo atsitikimo darbė rizika
retired person	senątvės peñsininkas, -ė	risk of old age	ilgaamžiškumo rizika
retiree	senątvės peñsininkas, -ė		
retirement	ėjimas į peñsiją		
retirement age	peñsinis ámžius		

risk of pregnancy	nėštumo rizika	self-protection	apsirūpinimas
risk of social exclusion	sociālinės atskirties pavojus	senility	senatvė
S		serious risk	didelė rizika
safety net	sociālinė parama	settlement	įšmokos apskaičiavimas
sanatorium	sanatorija	severe hardship	vařgas
schedular taxes	mokesčių skirtingumas	sex equality	lyčių lygybė
scientist's pension	valstybinė mokslininko pensija	sharing accommodation	beñdras būstas
screening	grūpinis sveikatos tikrinimas	sheltered accommodation	senėlių ir invalidų namai, senėlių ir invalidų prieglauda
search for employment	darbo paieškos	sheltered employment	užimtumo garantijos
seasonal employment	sezoninis užimtumas	sheltered workshop	invalidų darbo vietos
seasonal unemployment	sezoninis nedarbas	short-stay bed	truņpo gydymo lóva
seasonal work	sezoninis darbas	short-term benefit	trumpalaikė išmoka
seasonal worker	sezoninis darbuotojas	short-term stay	laikinas gyvenimas
secondary (health) care	antrinė sveikatos priežiūra	sick benefit for care for a member of the family	šeimós nario slaugós išmoka
secondary activity	šalutinis darbas, antraeilis darbas	sick leave	laikinojo nedarbingumo atostogos
secondment abroad	užsienio komandiruotė	sick note	nedarbingumo pažymėjimas
selective placement	atrankinis įdarbinimas	sick pay	darbdavio išmoka dėl laikinojo nedarbingumo
self-administration	savivalda	sickness	ligà
self-employed person	savarañkiškas darbuotojas	sickness and maternity insurance	ligós ir motinystės draudimas
self-governing	savivalda		
self-help	savitarpio pagálba		

sickness benefit	laikinojo nedarbingumo išmoka	social cost	sociālinė prarastis
sickness fund	sveikatos draudimo fondas, ligonių kasà	social cover	sociālinė aprėptis
sickness insurance	sveikatos draudimas	social dumping	sociālinė panaudà
simultaneous multiple benefits	išmokų pluoštas	social exclusion	sociālinė atskirtis
single-parent benefit	pašalpà vienišam augintojui	social harmony	sociālinė darnà
single-parent family	nepilnà šeimà	social impact	sociāliniai padariniai
single income family	vieno asmeiis išlaikoma šeimà	social implication	sociāliniai padariniai
single parent	vienišà mótina (vienišas tėvas)	social indicators	sociāliniai rodikliai
small appliances	smulkieji reikmenys	social inequality	sociālinė nelygybė
social allowance	sociālinė pašalpà	social insurance scheme	sociālinis draudimas
social assistance	sociālinė valstybės paramà	social integration	sociālinė integracija
social assistance (aid)	sociālinė paramà	social isolation	sociālinė izoliacija
social assistance benefit	sociālinės paramos išmoka	social measures	sociālinės priemonės
social assistance rate	šalpės dydis	social minimum	minimalioji sociālinė pašalpà, mažiausioji sociālinė pašalpà
social budget	sociālinis biudžetas	social minimum level	minimalūs pajamų dydis, mažiausiasis pajamų dydis
social care	sociālinė globà	social minimum wage	minimalioji algà, mažiausioji algà
social charges	sociālinės darbdao išlaidos	social partners	sociāliniai pàrtneriai
social cohesion	sociālinė sàntalka	social policy	sociālinė politika
social consequences	sociāliniai padariniai	social pressure	sociālinis spaudimas
social contribution	sociālinės įmokos	social problems	sociālinės blogybės
		social programme	sociālinė programà
		social protection	sociālinė apsaugà
		social protection expenditure	sociālinės apsaugos išlaidos

social protection financing	sociālinės apsaugos finansavimas	social worker	sociālinis darbuotojas, -a
social protection policy	sociālinės apsaugos politika	socialisation	socializacija
social protection receipts	sociālinės apsaugos įplaukos	society	visuomenė
social rehabilitation	sociālinė reabilitacija	spa	sanatòrija
social rights	sociālinės teisės	special needs education	neįgalių vaikų švietimas
social risks	sociālinė rizika	special scheme for civil servants	valstybės tarnautojų aprūpinimo sistema
social security	sociālinė apsaugà	specialist treatment	gydymas pàs specialistà
social security administration	sociālinės apsaugos tvarkymas	spending	išlaidos
social security convention	sociālinės apsaugos sutartis	sphere of application of a ruling	nutarties taikymo sritis
social security legislation	sociālinės apsaugos teisės àktaì	spouse	sutuoktinis, -ė
social security provisions based on collective agreement	sutartinės nuostatos	spouse's pension insurance	pešinis našlių draudimas
social security system	sociālinės apsaugos sistema	standard of living	gyvenimo lygis
social service	sociālinė tarnyba	state aid	valstybės paramà
social services	sociālinės pàslaugos	state health care expenditure	valstybės išlaidos sveikatos priežiūrai
social solidarity	sociālinis solidarumas, sociālinis vieningumas	state pension	valstybinė pešija
social statistics	sociāliniai rodikliai	state subsidy	valstybės subsidija
social tension	sociālinė įtampa	stateless person	asmuo bė pilietybės
social transfers	sociālinis pėrsiirstymas	statutory benefit	įstatymiškoji išmoka
social work	sociālinis dárbas	statutory pension scheme	pešinis draudimas
social work services	sociālinio darbuotojo pàslaugos	statutory scheme	įstatyminė sistema
		stay	laikinas gyvenimas
		straight life insurance	gyvybės draudimas iki gyvės galvės

stratification	visuomenės susiskaidymas, visuomenės stratifikacija	support	paramà
structural unemployment	struktūrinis nedárbas	support maintenance	alimeñtai
student	studeñtas, -ė	support subsidy	sankaitinès ìšmokos
submission of a claim	ìšmokos paraiškà	supporter of the family	šeimòs maitintojas, -a
subsidised loan for the purchase of property	lengvatinè paskolà	supporting document	patvirtinamasis dokumentas
subsidy	subsìdija	surviving spouse	našlÿs, -ė
subsistence level	pragyvènimo minimumas	surviving spouse's pension	našlès (nàšlio) peñsija
substitute pension	peñsijos rùšies keitimas	survivors	artimèji
sum insured	draudà	survivor's benefit	maitintojo netektiès ìšmoka
supplementary income	papildomasis skàtinimas	survivor's insurance	našlių ir našláičių draudimas
supplementary pension scheme	papildomasis peñsinis aprùpinimas	survivor's pension	našlių ir (arbà) našláičių peñsija
supplementary scheme	papildomoji sistemà	suspension of benefits	ìšmokų sustàbdymas
supplementary social security scheme	papildomoji sociàlinès apsaugòs sistemà	system of cost-sharing	ìšlaidų dalijimosi sistemà
supplementary transport expenses reimbursement	papildomoji transporto ìšlaidų kompensàcija	system of payment of doctors	gýdytojų apmokėjimo sistemà
supplier	teikèjas, -a	T	
supply of health care	sveikàtos priežiūros teikimas	take-up	pareiškèjų patenkinamumas
		tax avoidance	mòkesčių vengimas
		tax benefit	mòkesčių lengvatà
		tax evasion	mòkesčių vengimas
		tax financed	finansàvimas iš

	mókesčių	three-parties commission	trišalė komisija
tax relief for charity and aid	labdaros ir paramos mókesčių lengvatos	three pillars (concept)	tripakopė sociálinė apsaugà
tax treatment of benefits	išmokų apmokestinamumas	time limit	ribótasis pareiškimo laikótarpis
taxable benefit	apmokestinamoji išmoka	time limit for payment	nustatýtas mokėjimo laikótarpis
teaching hospital	universitétinė ligóninė	trade union	profesinė sąjunga
telework	dárbas ryšių priemonėmis	trainee	mokinys, -ė
temporarily unemployed person	laikinàsis bedarbis	transfers in cash	išmokėjimas grynàisiais pinigais
temporary incapacity for work	laikinàsis nedarbingumas	transfers in kind	natūrinė paramà
temporary job	terminuotas dárbas	transitional period	pereinamasis laikótarpis
temporary life annuity	laikinóji mėtinė renta	transitional provision	laikinóji nuóstata
temporary pension	laikinóji pensija	transport expenses reimbursement	transporto išlaidų atlyginimas
temporary unemployment	laikinàsis nedarbas	travelling worker	darbuotojas migrántas, darbuotojas persikėlėlis
temporary worker	laikinàsis darbuotojas	types of pensions	pensijos rūšys
terminal care	paskutinė pagálba	U	
terms of payment	išmokų sąlygos	under medically-resourced	medicinos išteklių nepakankamumas
tertiary care	tretinė sveikátos priežiūra	unemployed (person)	bedarbis, -ė
third party	trečiàsis asmuo	unemployed person not	išmokos negáunantis bedarbis

receiving benefit		universal scheme	visuotinė sistemà
unemployed person of pre-retirement age	priešpensinis bedarbis	universal support	visuotinė paramà
unemployed person receiving benefit	bedarbio išmokos gavėjas, -a	universal system of health care provision	visuotinė sveikatos priežiūra
unemployment	nedarbas	universal system of income maintenance	visuotinė pajamų garantijų sistemà
unemployment benefit	bedarbio išmoka	university hospital	universitètinė ligoninė
unemployment insurance	nedarbo draudimas	unpaid contribution	įmokų skolà
unemployment rate	nedarbo lÿgis	unpaid leave	nemókamos atostogos
unhealthy occupation	pavojingas dárbas	unpaid parental leave	nemókamos vaiko priežiūros atostogos
unhealthy work	pavojingas dárbas	unpaid work	nemókamas dárbas
uniform premium	suvienòdintoji įmoka	user fee	vartotojo mokamà dalis
universal access to health care	visuotinis sveikatos priežiūros prienamumas	V	
universal benefit scheme	visuotinė išmokų sistemà	validity period	galiojimo laikas
universal coverage	visuotinė aprèptis	variable annuity	kintamóji mètinë rentà
Universal Declaration of Human Rights	Visuotinė žmogaus teisių deklaràcija	variable life insurance	kintamàsis gyvÿbės draudimas
universal entitlement to a subsistence level of income	visuotinė teisė beintĩ mažiausias pàjamas	verification of claims	paraiškòs tikrinimas
		vested benefit	nesàlygotoji išmoka
		viatical settlement	priešmirtinë išmoka

victim of an occupational injury or occupational disease	dárbo nukentėjėlis, -ė	waiting period	laukiamąsė laėkas
vocational education	profėsinis ląvinimas	welfare	gerovė
vocational training	profėsinis mókymas	welfare economics	gerovės ekonómika
voluntarily insured	savanėriškai apsidraudęs asmuo	welfare state	gerovės valstýbė, visúotinės gerovės valstýbė, sociąlinės gerovės valstýbė
voluntarily joining	savanėriškas įstojimas	well-being	gerovė
voluntary contributions	savanėriškosios įmokos	whole life insurance	gyvėbės draudimas iki gyvės galvės
voluntary insurance	savanėriškasis draudimas	widow(er)	našlė, -ė
voluntary resignation	savanėriškas dárbo sántykių nutraukimas	widow's benefits	našlės išmokos
voluntary supplementary insurance	savanėriškas papildomasis draudimas	widow's pension	našlės (nąšlio) peńsija
volunteer worker	savanėris, -ė	withdrawal	išmokų nutraukimas
voucher	laidávimas	work at home	namųdinis dárbas
W		work conditions	dárbo sąlygos
wage-earner	sańdomasis dárbuotojas	work contract	dárbo sutartis
wage settlement	dárbo užmokesčio nustátymas	work disablement coefficient	darbingumo netekties koeficiėntas, darbingumo netektis
wage subsidy	dárbo užmokesčio subsidija	work disablement degree	darbingumo netekties koeficiėntas, darbingumo netektis
waiting list	ląukiančiųjų sárašas	work disablement indemnity	nėtekto darbingumo kompensacija
		work disablement	darbingumo netekimas
		work incapacity	darbingumo netekimas

worker	darbūotojas, -a
workfare	pasirengimas darbui
working hours	dárbo laĩkas
working pensioner	dĩrbantis peĩsininkas
World Health Organisation (WHO)	Pasáulínė sveikátos organizácija (PSO)

Y

year of birth	gimimo mėtai
young unemployed person	jaunàsis bedarbis
youth training	jaunĩjũ bedarbiũ mókymas

SISTEMINĖ LIETUVIŠKŲ TERMINŲ RODYKLĖ

BENDROJI DALIS

ámžiaus ribójimas	dárbo išlaidos	finansáavimo metodai
ámžiaus ribos	ðidelė rizika	finánsinė rizika
apsaugòs lÿgis	didžiausioji išmoka	finánsinės pàskatos
apsirûpinimas	didžiausioji rizika	fízinis asmuð
artimieji	diskriminácija	gerovė
asmeñs pajamû	diskriminácija dėl	gerovės ekonómika
koeficieñtas	ámžiaus	gerovės valstÿbė
asmeñs sveikátos	diskriminávimas	gimimo liudijimas
príežiûra	disponúojamosios	gýdymo išlaidų
atgalinis ímokų	pàjamos	apmokėjimas
mokėjimas	draudà	gyvenimo lÿgis
atskaitingùmas	draudikas	ieškinÿs
atstovávimas	draudiko íkainiai	iki gyvòs galvòs
atšaukimas	draudimo leidimas	ikimokyklinė vaikų
auditas	draudimo liudijimas	ístaiga
aukščiausioji ribà	draudimo liudijimo	ilgalaikė globà
avansas	saviniñkas	ilgalaikė išmoka
bázinė išmoka	draudimo sertifikátas	ilgalaikė príežiûra
beñdras bústas	draudimo sistemà	ímokinės pàjamos
bendrasis	draudžiamasis ívykis	ímokinis atlÿginimas
apmókestinimas	draudžiamóji rizika	ímokos
bendrasis išmokos	draudžiamosios	ímokų gražñinimas
dÿdis	íšmokos	ímokų mokétojas, -a
bepinigė	duomenų apsaugà	indeksáavimo pàmatas
bústo subsidija	eilės nustátymas	integrácija
bûtinasis draudimo	ekonómis silpnùmas	invalidų integrácija
laikótarpis	Euròpos skuřdo íf	invalidùmas
dalinė peñsija	sociálinės apsaugòs	invalidùmo grupė
	tyrimai	

įprastinis peišinis ámžius	konfidencialumas	našlaitis, -ė
išlaidos	kūdikų namaĩ	našlỹs, -ė
išlaidų dalijimosi sistemà	labdarà	natūrinė išmoka
išlaidų pagrindimas	labdaros gavėjas, -a	natūrinė paramà
išlaidų rezultatvūmas	laĩkinas gyvėnimas	nedarbingūmo išmokos
išlaĩkymas	laisvóji kainódara	nedraūdžiamosios išmokos
išmoka	laĩkomosios priežiūros darbuotojas, -a	negalià
išmokėjimas grynaĩsiais pinigaĩs	laukiamàsis laĩkas	neĩgalūs vaĩkas
išmokėjimo būdas	láu kiančiųjų sàrašas	neĩgalūs is, -ióji
išmokėjimo	lengvatinė paskolà	neišvengiamybė
įsipareigójimas	lyčių lygýbė	nė peĩno organizàcija
išmokos apskaičiàvimas	lygýbės prĩncipas	nepilnà šeimà
išmokos netekimas	lobistų grupė	nepriziūrimas vaĩkas
išmokos pagūnda	mažiausioji algà	nėštūmo (motinỹstės) pašalpà
išmokos pėrmoka	mažiausioji sociàlinė pašalpà	nėštūmo rizika
išmokų gavimas	mažiausiosios nėremiamos pàjamos	neteisėtas dárbas
išmokų laikótarpis	minimalioji algà	neviešūmas
išmokų plúoštas	minimalioji sociàlinė pašalpà	nominalūs is išmokos dỹdis
išmokų tikslinimas	minimàliosios nėremiamos pàjamos	núomos mókestis
išskirtinė išmoka	mirtingūmas	núostolių atlyginimas
išteklių paskirstymas	mirtingūmo lentėlė	núostolių atlyginimo láipsnis
jaunàsis bedarbĩs	mirtis	nustatýtoji sumà
juodóji rinkà	mókesčių vengĩmas	nutartiės táikymo sritis
kartų sántarvė	namų galvà	pagyvėnės išlaikýtinis
kompensúojamosios išlaidos	namų úkis	pagyvėnės žmogūs
kompensúojamosios pàjamos	našláičio stipeĩdija	pagrindinė išmoka
		pagrindiniai póreikiai

pajaminės įmokos	periodinė išmoka	prognozė
pajamos	periodinis mokėjimas	psichikos invalidas
pajamų mokesčio mėtai	perkamoji galia	repatriantas, -ė
pajamų mokesčio skaidà	pėrskaiciuojamasis padidėjimas	saŃdomojo dárbo laikótarpis
pajamų mókestis	pėrteklius	sanatòrija
pajamų pasiskirstymas	piktnaudžiávimas	santykinė peñsijos nòrma
pajamų pėrskirstymas	piniginė išmoka	savanòris, -ė
pajamų tikrinimas	pòlisas	savanòriškasis draudimas
papildomoji išmoka	pòliso saviniñkas	savarankiškumo netektis
paramà	póreikiai	savišalpos draudimo fòndas
paramòs gavėjas, -a	póreikių įvėrtinimas	savitarpio paramà
pareiškėjas, -a	póreikių patėnkinimo principas	senàtvės peñsija
pareiškėjų patenkinamumas	pragyvėnimo išlaidos	senàtvės peñsininkas, -ė
paslaugų laisvumas	pragyvėnimo mìnimumas	sergamumas
paslaugų normávimas	prieinamumas	simuliávimas
paslaugų teikimo būdai	priėmoka	skuřdas
pašalpà	priešmirtinė išmoka	skuřdo cikliškumas
pašalpà vienišám augintojui	priklausomybė	skuřdo lėgdis
peñsija	privároma papildomoji apsaugà	skuřdo núokrypis
peñsijos pėrskaiciávimas	priváromai draudžiamas asmuò	skuřdo ribà
peñsinio aprúpinimo núostatos	priváломasis mókslas	skuřdo rodikliai
peñsinio senàtvės aprúpinimo sistemà	profėsinė sájunga	skuřdo spáštai
peñsinis našlių draudimas	profėsinės ligòs rizika	skuřdo užkàrdymas
pėreinanamasis laikótarpis	profėsinių klaidų draudimas	slaugà
	profiláktika	socialinė aprėptis
		socialinė atskirtis

sociālinė darnà	sociāliniai rodikliai	tūrimosios pajamos
sociālinė įtampa	sociālinis biudžetas	tvirtoji išmoka
sociālinė izoliācija	sociālinis darbas	ūkininkas, -ė
sociālinė nelygybė	sociālinis draudimas	ūkis
sociālinė panaudà	sociālinis pėrskirstymas	ūždarbio suvestinė
sociālinė paramà	sociālinis spaudimas	užsieniėtis, -ė
sociālinė prarastis	socializācija	ūžsienio valstybės piliėtis, -ė
sociālinė programà	stacionārinė globà	vaikà auginanti mótina (vaikà auginantis tėvas)
sociālinė rizika	suāuges išlaikýtinis	vaiko apsaugà
sociālinė sántalka	subsīdija	valstybė narė
sociālinė tarnýba	sueitinė išmoka	valstybės išlaidos
sociālinės apsaugos įplaukos	sunki padėtis	sveikatos priežiūrai
sociālinės apsaugos išlaidos	sutaptinės išmokos	valstybės paramà
sociālinės apsaugos māstas	šalpės dýdis	valstybės subsīdija
sociālinės apsaugos tvařkymas	šeiminė padėtis	valstybės tarnautojas peñsininkas
sociālinės atskirtiės pavõjus	šeimõs galvà	valstybės tarnautojo peñsija
sociālinės blogýbės	šeimõs maitintojas, -a	valstybinė sociālinė apsaugà
sociālinės gerovės valstybė	šeimõs nārio slaugõs išmoka	vařgas
sociālinės įmokos	šeimõs planāvimas	vidinė šeimõs paramà
sociālinės paramõs išmoka	teikėjas, -a	vidutinės išlaidos vienām gyvėntojui
sociālinės priemonės	teikėjų sukeltà paklausà	vienišà mótina (vienišas tėvas)
sociālinės teisės	teisės išlikimas	vienkartinė išmoka
sociālinė valstybės paramà	teisės pėrėmimas	vienkartinis mokėjimas
sociāliniai padariniai	teisių ribõjimas	vieno asmeñs išlaikoma šeimà
	tiekimas	
	tolygumo principas	
	trečiāsias asmuõ	
	tripakõpė sociālinė apsaugà	

vienoda traktuotė	bendrą šeimą	ámžių
visuomenė	bendrasis gimstamumo koeficientas	pėrsikėlėlis, –ė
visuomenės stratifikacija	bendrasis mirtingumo koeficientas	pozityvióji diskriminacija
visuomenės susiskaidymas	bendrúomenė	priklausomybė
visuomenės sveikatinimas	buvimas šalią visuomenės	santuokinė padėtis
visuomeninė paramą	daugiašalė sutartis	sántuokos liúdidymas
visuomeninio if priváčiojo sėktorių sáveika	daugiavaikė šeimą	savanóris benámis
visúotinė aprėptis	demogrąfinė prognózė	senátvė
visúotinė išmokų sistemą	demogrąfinė sudėtis	sergamumas
visúotinė pajamų garántijų sistemą	faktinė santuoka	sergamumo lentėlė
visúotinė paramą	fiziškai neįgalus asmuó	socializacija
visúotinės gerovės valstýbė	gyvėnamoji vietą	suaugęs išlaikýtinis šeimą
visúotinė sistemą	gyvėnimas	šeiminė padėtis
visúotinė sveikatos priežiúra	nesusituókus	šeimós išmokų áktai
visúotinė teisė beñt ĩ mažiáusias pąjamas	gyvėntojų piramidė	šeimós planávimas
visúotinis sveikatos priežiūros prieinamumas	gyvėntojų senėjimas	šeimós úkis
	gyvėntojų surášymas	vaikas
	grúpės interesų reiškimas	
	invalidas	ORGANIZAVIMO STRUKTÚRA, SISTEMOS
	išlaikýtinis, –ė	administrávimo išlaidos
	išlaikomas vaikas	alimeñtai
	kūdikių mirtingumas	apdraustasis, –óji
	migrántas, –ė	Bėveridžo módelis
	mirtingumas	Bismarko módelis
	mirtingumo lentėlė	centralizúotas sociálinės apsaugós sistėmos
	pakartótinė sántuoka	
	pasiskirstymas pagal	
VIUOMENĖ (DEMOGRAFIJA, STRUKTÚRA)		
ámžiaus grúpė		
benámis, –ė		

administravimas	kompensuojamosios išlaidos	priválomas papildomas draudimas
darbingumo netekimas	kreipimasis dėl išmokos skyrimo,	profesinė pešinio aprúpinimo sistemà
derýbos dėl kolektývinės sutartiės	laikinųjų ímokų gyvýbės draudimas	reabilitacija
draudimo ísipareigójimų ribà	leidimas	rezèrvinis fòndas
draudimo laikótarpis	mokamà lóva	sankaitinės išmokos
draudimo nuò nelaimingų atsitikimų ímokų tarifas	mókamos atostogos	savanòriškas ístojimas
draudimo sistemà	mókesčių lengvatà	savanòriškas papildomas draudimas
draudòs ribà	narýstės nutrūkimas	savarañkiškas darbúotojas
finánsinė pusiáusvyra	našláičio ísikùrimo pašalpà	savišalpos draudimas
garantuojamosios pàjamos	našláitis, -ė	savišalpos draudimo fòndas
grúpinis sveikátos tikrinimas	padídintoji ímoka	savítarpio pagálba
ímokinė sistemà	papildomas draudimas	savivalda
ímokų pérleidimas	papildomas pešinis aprúpinimas	senátvės pešininkas, -ė
invalidumo pripažinimas	papildomoji apsaugà	sėsłumo reikalávimas
ískaítomasis úždarbis	papildomoji sistemà	sociálinė apsaugà
íšankstinis sutikimas	papildomoji sociálinės apsaugòs sistemà	sociálinė integrácija
íšmokėjimo būdas	papildomoji transpòrto išlaidų kompensácija	sociálinė politika
íšmokos prášymas	paslaugų kokýbė	sociálinės apsaugòs sutartis
íšmokos skyrimas	patariamóji institucija	sociáliniai pártneriai
íšmokų nutraukimas	pešijos skaičiávimas	specialùsis fòndas
íšmokų péržiùrėjimas	piliėtis, -ė	suiinteresúotoji šalís
íšmokų pradžia	priválomas darbúotojų sveikátos tikrinimas	sveikátos priéžiùros sistemà
íšmokų sálygos	priválomasis draudimas	sveikátos priéžiùros valdymo institucijos
kolégų grúpė		
kolektývinė sutartis		

teikėjas, -a	einamųjų įplaukų sistema	išlaidų dalijimosi sistema
teismo sprendimas	finansavimas iš mokesčių	išlaidų mažinimas
teštinis neprivilomasis draudimas	finansavimo metodai	išlaidų váistams dengimas
trišalė komisija	finansinė rizika	išmokėjimo laikotarpis
užimtumo garantijos	finansinės paskatos	išmokų apmokestinamumas
valstybės tarnautojas, -a	gydytojų apmokėjimo sistema	išteklų paskirstymas
valstybinė peñsija	honoraro normos	kompensuojamosios išlaidos
vienodas atstovavimas	įmokinė sistema	labdaros ir paramos mokesčių lengvatos
visuomeninė organizacija	įmokinių pajamų ribojimas	lengvatinė paskola
visuomeninė socialinė apsaugà	įmokų atskaitymas	medicinos įvertinimas
	įmokų gražinimas	mėtinė rentà iki gyvõs galvõs
	įmokų mokėjimas	mokėjimas už asmenį
	įmokų pėrleidimas	neįmokinė sistema
	įmokų registravimas	neprivilomas papildomasis draudimas
	įmokų rinkėjas, -a	neužmokestinės darbo išlaidos
	įmokų sąlyga	nustatytieji įkainiai
	įmokų skaičiavimas	pašalpà põ materiàlinės padėties patikrinimo
	įmokų skola	peñsijos nepaveldimumas
	įmokų surašymas	planinė mokėjimo sistema
	įmokų surinkimas	privilomosios įmokos
	individuali rizika	reguliuojamoji sveikatos priežiūra
	įsiskolinimas	
	įskaitytomas	
	neįmokinis laikotarpis	
	išankstinė išmoka	
	išlaidos	
	išlaidų dalijimasis	

**FINANSAVIMAS,
PAGRINDINIAI
ĮMOKŲ TIPAI**

administravimo išlaidos
apmokestinamoji išmoka
atgalinis įmokų mokėjimas
atsargõs fõndas
biudžeto deficitas
būsto subsidija
dárbdavio įmokos
darbuotojo įmokos
draudimo nuõ nelaimingų atsitikimų įmokų tarifas
einamóji peñsinio draudimo sistema

savanōriškasis draudimas
 savanōriškas papildomasis draudimas
 savanōriškosios ūmokos
 savanōriškosios papildomos peišinio draudimo ūmokos
 savišalpos draudimas
 savišalpos draudimo fōndas
 sociālinese apsaugōs finansāvimas
 sociālinese apsaugōs politika
 sociālinese apsaugōs sistemā
 sociālinis biudžetas
 sociālinis draudimas
 sociālinis pērskirstymas
 specialūsies fōndas
 subsidija
 sutartinēs nuostatos
 sutartinis finansāvimas
 sveikātos draudimo ūmokos
 sveikātos priežiūros finansāvimas
 sveikātos priežiūros išlaidos
 tēstinaĩ apsidraudęs asmuo
 tripakōpē sociālinē

apsaugā
 tvirtōji ūmoka
 valstybēs išlaidos sveikātos priežiūrai
 valstybine mōkslininko peišija
 vartōtojo mokamā dalis
 veřslo pradžiōs paskolā
 vidutinēs išlaidos vienām gyvėntojui

**TEISĖ,
 TARPTAUTINIAI
 REIKALAI**

apeliācija
 apsimetimas
 asmuo bē pilietybēs
 atleidimas
 atsisākymas drausti
 atsiskyręs tėvas (atsiskyrusi mōtina)
 atšaukimas
 bendrāsis valdymas
 būtinōji teisēs sąlyga
 dalyvavimo nutraukimas
 dalyvavimo sąlygos
 dārbdavio išmoka dėl laikinojo nedarbingūmo
 darbūotojas migrāntas
 darbūotojas pērsikėlēlis

darbūotojas užsieniētis
 daugiašalē sociālinese apsaugōs sutartis
 daugiašalē sutartis
 dokumentas
 draudimo atsākymas
 draudimo laikōtarpis
 draudimo rizika
 dvišalē sociālinese apsaugōs sutartis
 dvišaliai susitarimai
 Eurōpos Bendrijos nuostatai
 Eurōpos sociālinese ir medicinos pagālbos konveñcija
 Eurōpos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugōs konveñcija
 fāktinise peišinio draudimo laikōtarpis
 galiōjimo laikas
 galutinē nuostata
 gimimo mētai
 gimtōji šalīs
 giñčas
 giñčo sprendimas
 gyvėnamoji valstybē
 gyvėnimo valstybėje laikas
 gyvėnamoji vietā

gyvenamosios vietos sąlyga	išvestinė teisė į išmoką	mokamà lóva
gyvenimas užsienyje	įvaikinis	mokamóji valiutà
gyvenimo valstybėje trukmės reikalavimas	įvaikis	mokétinosios ímokos
gyvėntojas, -a	juridinis asmuo	motinýstės apsaugà
įdarbinusioji valstybė	kilnojimosi láisvė	neapmókestinamoji išmoka
ieškinys	kompensācijas mokėjimo laikótarpis	neatgalinis įstátymas
ieškóvas, -ė	kompetentingoji valstybė	nemókamas láikas
įgaliojančioji valstybė	Konvencija dėl pabėgėlių státuso	nesálygotoji išmoka
įgaliotoji įstaiga	Konvencija dėl pilietybės neturinčių asmenų státuso	nesantuokinis váikas
įgaliotoji tarnýba	kredito bendrijà	nuolatinis gyvenimas
įgaliotoji valdžios įstaiga	kredito ūnija	nustátytasis mokėjimo laikótarpis
invalido pažymėjimas	laidavimas	nutartės táikymo sritis
įsigaliojimo datà	laikinas gyvenimas	pabėgėlis, -ė
įskaitytieji mėtai	laikinóji Európos sociálinės apsaugós sutartis	pacieñto atstóvas
įstatyminė sistema	laikinóji núostata	pacieñto teisės
įstatymiškoji išmoka	ligà	pagrindinės núostatos
išlaikomas sutuoktinis	mažiausioji išmoka	paraiškós tikrinimas
išmoka pagal ūždarbį	mažiausioji sociálinė pašalpà	pareiškimas
išmokos pėrleidimas	migrántas, -ė	pasieninis darbúotojas
išmokos ribotumas	minimalioji sociálinė pašalpà	patvirtinamasis dokumentas
išmokų atgavimas	minimalusis gyvenimo lýgis	pėrėmėjas, -a
išmokų išvežimas	mirties datà	pėrsikėlėlis, -ė
išmokų nusávinimas	mirusysis, -ioji	pėrskirstymo principas
išmokų nutraukimas		piniginio išláikymo nutartis
išmokų paveldėtojas, -a		prarastų pajamų atlyginimas
išmokų sustábdymas		pripažįstamoji sistema
ištuoka		

privālomasis draudimas	pasibaigimas	<p>SOCIALINIS DRAUDIMAS, PENSIJOS</p> <p>ámžiaus ribos</p> <p>apdraustàsis valstybės lėšomis</p> <p>asmeñs pajamų koeficieñtas</p> <p>atidėtóji peñsija</p> <p>bāzinė peñsija</p> <p>bāzinės peñsijos mìnimumas</p> <p>bāzinių peñsių sistemà</p> <p>bendradarbiavimo reikalāvimas</p> <p>būtinàsis draudimo laikótarpis</p> <p>būtinàsis įmokų laikótarpis</p> <p>dalinė peñsija</p> <p>didžiausioji peñsija</p> <p>didžiausioji senātvės peñsija</p> <p>dìrbantis peñsininkas</p> <p>draudimo nuó nelaimingų atsitikimų įmokų tarifas</p> <p>draudžiamosios asmeñs pājamos</p> <p>einamóji peñsinio draudimo sistemà</p> <p>ėjimas į peñsią</p>
profesinė ligà	tėisės į pašalpa gražinimas	
psichikos invalīdas	tėisės įrodymas	
repatriāntas, -ė	tėisės netekimas	
ribótasis pareiškimo laikótarpis	tėisės suteikimas	
riboto laiko tėisės	tėisės turėtojas, -a	
savarañkiško dārbo laikótarpis	tėisinis atstovas	
sėslumo reikalāvimas	tėisių plėtimas	
Sociālinė Euròpos chārtija	tėismo sprendimas	
sociālinės apsaugòs tėisės āktai	tėvų tėisių atėmimas	
sukčiāvimas	tiesióginė tėisė į išmokà	
sumāžinimas	tiesióginės tėisės turėtojas, -a	
susipažinimas sù bylà	tiesióginis alimeñtų išskaitymas	
sutartinės nūostatos	trečiàsis asmuó	
sutuoktīniai	ùžsienio komandiruotė	
sutuoktīnis, -ė	vaikas	
tarnybos trukmė	vaiko apsaugà	
Tarptautinė sociālinės apsaugòs asociācija	vaiko atsisākymas	
tėisės āktai	vaikų tėisės	
tėisės įgijimo datà	vėrtinimo bāzė	
tėisės įgijimo sàlygos	vėrtinimo pāmatas	
tėisės įgyvendinimas	vienišà mótina (vienišas tėvas)	
tėisės į išmokà atėmimas	Visúotinė žmogaūs tėisių deklarācija	
tėisės į išmokà netekimas	žalà	
tėisės į išmokà	žalòs atlyginimas	

ėjimo į pešiją atidėjimas	motinystės draudimas	papildomoji transporto išlaidų kompensacija
fiziškai neįgalūs asmuo	našlės (našlio) pešija	papildomųjų pajamų ribojimas
įmokinės pajamos	našlės išmokos	pasirinktinio ėjimo į pešiją amžius
įmokinis atlyginimas	našlių ir (arba) našlaičių pešija	pasirinktinis ėjimas į pešiją
įmokų laikotarpis	našlių ir našlaičių draudimas	pešija
įmokų pamatas	nedarbingumo ekspertizė	pešija iki gyvės galvės
individuali pešijų sistemà	nedarbingumo pažymėjimas	pešijos dalijimas
invalidumo draudimas	neįmokinis pešinis aprūpinimas	pešijos koeficientas
invalidumo išmoka	nėštumo ir gimdymo atostogos	pešijos pėrskaiciavimas
invalidumo pešijos priedas	paañkstintas ėjimas į pešiją	pešijos priemoka
įprastinis pešinis amžius	paañkstinto ėjimo į pešiją sistemà	pešijos rúšies keitimas
įskaitytomasis uždarbis	paañkstinto ėjimo į pešiją skatinimas	pešijos rúšys
įskaitymieji mėtai	paañkstintoji pešija	pešijų plúostas
įskaitymosios pajamos	paañkstintosios pešijos koeficientas	pešinio amžiaus mážinimas
išlaidų padengimas	pajamų atotrútkio mážinimas	pešinio aprúpinimo núostatos
išmoka dėl žútiės darbè	pajamų tikrinimas	pešinio senátvės aprúpinimo sistemà
láidojimo išmoka	pamatinė pešija	pešinis amžius
laikinas gyvenimas	pamatinės pešijos mínimumas	pešinis draudimas
laikinóji pešija	pamatinių pešijų sistemà	pešinis našlių draudimas
laikinojo nedarbingumo atostogos	papildomasis pešinis aprúpinimas	periodinė išmoka
láipsniškas ėjimas į pešiją		priešpešinė pašalpà
láipsniškoji pešija		priešpešinės konsultacijos
ligà		priváломasis draudimas
ligónių kasà		
maitytojo netektiės išmoka		

profesinė pešinio
aprūpinimo sistema

profesinė rizika

profesinės veiklės
laikotarpis

saūdomojo darbo
trukmė

santykinė pešijos
nŃrma

senatvės pešija

senatvės pešinininkas, -ė

skaičiuojamasis
pešinio draudimo
laikotarpis

slaugŃs priėdas

sociālinio draudimo
laikotarpių sudėtis

sociālinis draudimas

stūdių laikotarpis

sutartiės nutraukimas

sveikatos draudimo
fŃndas

tarifo diferenciacija

tarifo paskirsta

transporto išlaidų
atlyginimas

valstybės tarnautojas
pešinininkas

valstybės tarnautojo
pešija

valstybinė pešija

**SVEIKATOS
DRAUDIMAS IR
PRIEŹIŪRA**

akūšeris, -ė

ambulatŃrinės
priėžiūros įstaiga

ambulatŃrinė sveikatos
priėžiūra

ambulatŃrinis pacieūtas

antrinė sveikatos
priėžiūra

apsigimimas

asmeninės sveikatos
priėžiūros išlaidos

asmeūis sveikatos
priėžiūra

bāzinė vāistų kaina

bendrŃsios prāktikos
gūdytojas

būtināsis draudimo
laikotarpis

būtinŃji medicinos
pagālbā

darbingūmo likūtis

didŹiaūsioji vāisto
kaina

dieninis stacionāras

eilės nustatymas

epidėmija

gerontolŃgija

gimimo registrāvimas

gūdyimas

gūdyimas ligŃninėje

gūdyimas pās specialistā

gūdyimo išlaidų
apmokėjimas

gūdymosi ligŃninėje
trukmė

gūdytojas, -a

gūdytojo kabinėtas

gūdytojo rinkimasis

greitŃji medicinos
pagālbā

greitŃsios pagālbos
automobilis

gretutinė mėdiko
specialybė

grūpinis sveikatos
tikrinimas

gūdyimas į ligŃninę

įmokų grāŹinimas

infėkcinė ligā

išmokų plūoštās

jaunesnŹysis medicinos
personālas

kainŃraštis

klinika

kokybės įvėrtinimas

kokybės laidāvimas

laikinojo
nedarbingūmo išmoka

laūkymasis namuose

lėtinė ligā

ligā

ligŃninė

ligónių kasà	pažymėjimas	káinos
ligõs ir motinỹstës draudimas	negalià	sanatòrija
ligõs istòrija	neįgaliŲ vaikŲ švietimas	sergamùmas
ligŲ klasifikàcija	nemokamà konsultàcija	sergamùmo lentëlë
ligŲ sàrašas	nemokamà sveikàtos priežiūra	siuntimas
lovàdienio káina	nemokùmas	skolŲ išieškójimas
lovàdienio mókëstis	neteisétas įkainio padidinimas	slaugõs namai
lovàdienis	pacieñtas, -ë	smulkieji reikmenys
lõvŲ skaičius	pacieñto atstõvas	stacionàrinë priežiūra
medicininë apžiūrà	pagàlbinis personàlas	stacionàrinis gydymas
medicininë išvada	pajamŲ lỹgis	stacionàro ligõnis
medicininë nëščiõsios apžiūrà	palaiðkomojo gydymo ir slaugõs ligõninë	stomatolõgas, -ë
medicininis įmonës aptarnàvimas	pamatinë váistŲ káina	stomatolõginë priežiūra
medicininis tyrimas	Pasáulinë sveikàtos organizàcija (PSO)	stomatolõgo įkainiai
medicinos auditas	paskutinë pagálba	sutartinë lovàdienio káina
medicinos ekspèrtas	paslaugŲ paveikùmas	sveikatà
medicinos ekspèrto sprendimas	pirminë sveikàtos priežiūra	sveikatinamoji veiklà
medicinos įranga	pirmõji medicinos pagálba	sveikàtos apsaugà
medicinos išteklių nepakankamùmas	prevencija	sveikàtos búklë
medicinos įvërtinimas	priklausomybë	sveikàtos draudimas
medicinos pùnkta	reabilitàcijos įstaiga	sveikàtos draudimo fõndas
mokamà lõva	reabilitàcijos programà	sveikàtos priežiūra
mõkesčių skirtingùmas	recèptas	sveikàtos priežiūros cëñtras
namŲ slaugà	recèpto káina	sveikàtos priežiūros įstaiga
natŲrinë išmoka	reguliuojamos váistŲ	sveikàtos priežiūros išlaidos
nedarbingùmo		sveikàtos priežiūros išmokos

sveikatos priežiūros
prieinamumas

sveikatos priežiūros
priimtinumas

sveikatos priežiūros
profesija

sveikatos priežiūros
sistemà

sveikatos priežiūros
teikimas

sveikatos priežiūros
tinkamumas

sveikatos priežiūros
valdymo institucijos

sveikatos tikrinimas

sveikòs gyvenenos
mòkymas

sveikòs gyvenenos
ugdýtijos, -a

šeimòs gýdytojas

šeimòs narýs

trečiàsis asmuò

tretinė sveikatos
priežiūra

trumpalaikė išmoka

truþpo gýdymo lóva

ùminė ligà

universitetinė ligóninė

uþkreçiamóji ligà

váistas

váistinė

váistų sàraðas

valstýbės išlaidos
sveikatos priežiurai

valstýbinis váistų káinų
regulávimas

vidutinė gýdymosi
ligóninėje trukmė

vienadiėnis guðdymas ì
ligóninę

viešóji ìstaiga

visúomenės higienà

visúomenės
sveikátinimas

visúomenės sveikatos
priežiūra

visúomenės sveikatos
stebėjimas

visúomenės sveikatos
ùgdymas

visúotinė sveikatos
priežiūra

visúotinis sveikatos
priežiūros
prieinamumas

NEDARBAS, UÞZIMTUMAS

asmeninė pašalpà

atsitiktinis darbúotojas

bedarbio išmoka

bedarbio išmokos
gavėjas, -a

bedarbis, -ė

çiklinis nedàrbas

dalinis bedarbis

dalinis dàrbas

dalyvávimas

darbinė invalidų
integràcija

darbingùmo netekimo
rizika

dàrbo ieðkótojas, -a

dàrbo inspektoriaus, -ė

dàrbo jėgà

dàrbo jėgòs užimtumas

dàrbo pàieðkos

dàrbo rinkà

dàrbo riñkos politika

dàrbo vietų steigimas

darbų saugòs tyrìmai

ilgalaikis bedarbis

ilgalaikis nedàrbas

invalidų dàrbo vietos

invalidų idàrbinimo
uþduotis

ìstojimas

ìsmokos negáunantis
bedarbis

jaunàsis bedarbis

jaunųjù bedarbių
mòkymas

juodóji dàrbo rinkà

laikinàsis bedarbis

laisvas dalyvávimas

ligà

migrántų téisių apsaugà

nedárbas	viešųjų darbų priėmoka	peñsija iki gyvõs galvõs
nedarbingumas	vìsiškas užimtumas	peñsių fondų sistemà
nedárbo draudimas		privãčiojo draudimo ðmoka
nedárbo lÿgis	PRIVATUSIS DRAUDIMAS	privãčioji draudimo sistemà
nedárbo mãžinimas	apdraustasis, -õji	privatùsis draudikas
netipiskas darbas	dalinis núostolių atlyginimas	privatùsis draudimas
neveiklieji gyvëntojai	draudimo pažymėjimas	rizikingas asmuõ
pasirengimas darbui	gyvybės draudimas	skolų išieskõjimas
peñsinio amžiaus didinimas	gyvybės draudimas iki gyvõs galvõs	sutikimas drausti
pérsikëlëlių téisių apsaugà	grùpinės mëtinės rentõs sutartis	suvienõdintoji ðmoka
planinë mokėjimo sistemà	ðmokos	terminuotas gyvybės draudimas
priešpeñsinis bedarbis	ðmokų dÿdis	tikrinimo laikõtarpis
profèsinis bedarbių mokymas	kintamasis gyvybės draudimas	tvirtõji mëtinë rentà
profèsinis lãvinimas	kintamõji mëtinë rentà	žalõs atlyginimas
profèsinis mokymas	laikinõji mëtinë rentà	SOCIALINĖ ŠALPA
profèsinis tóbulinimasis	lankstùsis gyvybės draudimas	bústo išlaidų kompensãcija
sezõninis darbas	ligõs rizika	bústo subsidija
sezõninis nedárbas	mažà rizika	bùtinàsis draudimo laikõtarpis
sezõninis užimtumas	mènesinë ðmoka	daugiavaikės mótinos šalpõs peñsija
struktùrinis nedárbas	mëtinë rentà	dienõs pašalpà
suaugusiųjų švietimas	nustatýtasis ðmokų tarifas	finãsinë paramà nepajamìngoms šeimõms
trumpalaikis nedárbas	pacieñtų regìstras	grynõji ðmoka
užimtumo garantijos	paliktinë rentà	grynõji peñsija
užimtumo skãtinimas	papildomasis draudimas	
veiklieji gyvëntojai		
vërslo pradziõs paskolà		
viešieji darbai		

invalido slaugos pašalpà	papildomoji paramà	SOCIALINĖS PASLAUGOS
láidojimo išmoka	paramà neįgalaūs vaiko šeimai	
láidojimo pašalpà	pašalpà daugiavaíkei šeimai	beįdrosios sociálinės pàslaugos
lėšų nòrmos	pašalpà karių vaikams	bendrúomenės globà
lėšų tikrinimas	pašalpà vienišám augintojui	buitinis neįgaliųjų aptarnàvimas
maįsto pristàtymas	pėrsikėlimo išmoka	dieninės globòs įstaigos
mažiausiasis dárbo užmokestis	ribòtasis pareiškimò laikòtarpis	gailestingoji sesėlė
mažiausiasis pajamų dýdis	skuřdo spàstai	globėjas, -a
mažiausioji sociálinė pašalpà	sociálinė paramà	globòtinás vaikas
mažiausiosios nėremiamos pàjamos	sociálinė pašalpà	globòtinis, -ė
minimalioji sociálinė pašalpà	sociálinė valstýbės paramà	ilgalaikė globà
minimáliosios nėremiamos pàjamos	sociálinės paramòs išmoka	ilgalaikė priežiūra
minimalusis dárbo užmokestis	šalpòs dýdis	indeksàvimas
minimalusis pajamų dýdis	šeimòs išmokos	invalidų namaĩ
motinýstės išmokos (tėvystės išmokos)	šeimòs nàrio slaugòs išmoka	invalidumo peñsijos priėdas
našláicio įsikūrìmo pašalpà	vaiko globòs pašalpà	labdarà
našláicio peñsija	vaiko priežiūros pašalpà	labdaròs gavėjas, -a
našláicio stipeñdija	vaikų namaĩ	labdaròs iř paramòs fòndas
nėpilnà šeimà	vidinė šeimòs paramà	labdaròs teikėjas, -a
nėštumo (motinýstės) pašalpà	vienkartinė kũdikio pašalpà	lañkomosios priežiūros darbúotojas, -a
pajamų mókesčio sklaidà	žmogaūs orumas	lėšos
		namũdininkas, -ė
		natũrinė išmoka
		nelaimingás atsitikìmas
		nemòkamas maitinimas
		pagálbinės invalido priemonės

pagyvėnės žmogùs	DARBAS, DARBŲ SAUGA, DARBINGUMAS	darbo nukentėjėlio kompensacija
pensionātas	algà	dàrbo nukentėjėlis, -ė
senėlių globõs namai	antraeilis dàrbas	dàrbo rinkà
senėlių iř invalidų namai	asmeninių sàntaupų skàtinimas	dàrbo sąlygos
senėlių iř invalidų priėglauda	atidėtojį išmoka	dàrbo sutartìs
slaugytoja	atleidimas	dàrbo užmokesčio nustatymas
slaugõs draudimas	atostogpinigiai	dàrbo užmokesčio subsìdija
slaugõs priėdas	atostogų išmoka	dàrbo viėtų subsìdija
sociālėnė globà	atrankinis įdàrbinimas	darbų iř sveikatos saugà
sociālėnė reabilitācija	bāzinis dàrbo užmokestis	darbuotojas migrāntas
sociālėnės dàrbdavio išlaidos	beįdrosjo darbingumo patikrinimas	darbuotojas pėrsikėlėlis
sociālėnės namų pàslaugos	dalinis dàrbas	darbuotojas, -a
sociālėnės pàslaugos	dalinis darbuotojas	darbų saugà
sociālėnė valstybės paramà	dàrbas ryšių priemonėmis	darbų saugõs inspektoriaus, -ė
sociālėnio darbuotojo pàslaugos	dàrbdavio išmoka dėl laikinojo nedarbingumo	darbų saugõs iř sveikatos saugõs teisės àktai
sociālėnis dàrbas	darbdavys, -ė	darbų saugõs tyrimai
sociālėnis darbuotojas, -a	darbingas asmuõ	draudimas nuõ nelaimingų atsitikimų
sociālėnis solidarumas	darbingumas	draudimas nuõ nelaimingų atsitikimų
sociālėnis vieningumas	darbingumo netekimas	darbė iř profesinių ligų
socializācija	darbingumo netektiės koeficientas	draudimo nuõ nelaimingų atsitikimų darbė (darbdavių) įmoka
stacionārėnė globà	darbingumo netektis	
šeimyna	dàrbo bėrža	
šeimõs nārio priėžiūra	dàrbo išlaidos	
valstybės tarnautojų aprūpinimo sistemà	dàrbo laikas	

draudimo nuõ nelaimingų atsitikimų įmokų tarifas	laikinasis darbuotojas	nemokamas darbas
draudimosi reikalavimas	laikinasis nedarbingumas	nemokamos atostogos
etato darbas	laipsniškoji pensija	nemokamos vaiko priežiūros atostogos
fiziškai neįgalūs asmuõ	laisvasis darbuotojas	neteisėtas darbas
gálimos darbo pajamos	maža rizika	nëtekto darbingumo kompensacija
galutinis vertinimas	mažai mokamas darbas	netipiškas darbas
grupinis nelaimingas atsitikimas darbe	mažiausioji algà	nuolatinio nedarbingumo láipsnis
honoràras	mëtinës pajamos	pamatinis darbo užmokestis
ilgaamžiškumo rizika	minimalioji algà	papildomas skàtinimas
invalidumas	mirtinis įvykis	paskutinës pagálbos įstaiga
invalidumo draudimas	mokamas darbas	pašalpà mirtiës dël nelaimingo atsitikimo darbe ãtveju
invalidumo išmoka	mokamos atostogos	pavojingas darbas
įskaitytomasis uždarbis	mokamos vaiko priežiūros atostogos	pavojingo darbo priemoka
įstatymiškasis pensinis amžius	mokinys, -ë	përtrauktasis darbo laikotarpis
išankstinë padëtis	motinystës apsaugà	përtrauktasis darbo stàžas
išeitinë pašalpà	namudinis darbas	prilýginamasis laikotarpis
išeitinë premija	nedarbingumo ekspertizë	priválomasis darbuotojų sveikatos tikrinimas
išmoka dël žutiës darbe	nedarbingumo išmokos	profësinë ligà
kasmëtinës atostogos	nedarbo rizika	profësinë rizika
kasmëtinës mokamos atostogos	neatatinis darbuotojas	profësinës ligõs rizika
kompensavimo koeficientas	nelaimingas atsitikimas	
kūdikio maitinimo pëtraukos	nelaimingas atsitikimas darbe	
láidojimo išlaidų atlýginimas	nelaimingas atsitikimas kelyje	
	nelaimingo atsitikimo darbe áktas	
	nelaimingo atsitikimo darbe rizika	

profėsinis tóbulinimasis	vienkartinis mokėjimas
reikalāvimas apsidraūsti	visuomeninės pāslaugos
sañdomasis darbūotojas	žalōs atlyginimas dēl nelaimingo atsitikimo
sañdomojo dārbo laikótarpis	darbė ar profėsinės ligōs
savanōriškas dārbo sāntykių nutraukimas	žēmės ūkio samdinys, -ė
savarañkiškas darbūotojas	
savarañkiškas gyvėnimas	
sezōnis darbūotojas	
sociālīnės dārbdavio išlaidos	
šalutinis dārbas	
tarptautinės sociālīnės apsaugōs sūtartys	
tėisės ī īšmoką laikótarpis	
terminuotas dārbas	
tikimas dārbei	
trečiāsis asmuō	
tvirtāsīs mokėjimas	
ūždarbio suvestinė	
ūždarbis	
ūžimtūmas	
ūžsienio komandiruōtė	
vaīko priežiūros atóstogos	
valstýbės tarnáutojas, -a	
vidutinis dārbo ūžmokestis	

LITERATŪROS ŠARAŠAS

DOKUMENTAI

1. Commission of the European Communities, *Community Charter of the Fundamental Social Rights of Workers* (1990), Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
2. Commission of the European Communities, *Proposal for a Council Regulation (EC) amending Regulation (EEC) No 1408/71 as regards its extension to nationals of third countries* (1997), Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
3. European Commission /Directorate General for Employment and Social Affairs, *Equal opportunities – A code of practice on the implementation of equal pay for work of equal value for men and women* (1995), Brussels: Office for Official Publications of the European Communities.
4. European Commission /Directorate General for Employment and Social Affairs, *Employment & labour market – employment in Europe 1997* (1997), Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
5. European Commission /Directorate General for Employment and Social Affairs, *Health and safety at work community programme 1996-2000* (1995), Brussels: Office for Official Publications of the European Communities.
6. European Commission /Directorate General for Employment and Social Affairs, *Public health – Public health in Europe 1997* (1997), Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
7. European Commission /Directorate General for Employment, Industrial Relations and Social Affairs, *Social Europe – Europe for safety and health at work 03/93* (1994), Brussels: : Office for Official Publications of the European Communities.
8. European Commission /Directorate General for Employment, Industrial Relations and Social Affairs, *Social Europe – Medium-Term Social Action Programme 1995-1997* (1995), Brussels: Office for Official Publications of the European Communities.
9. European Commission /Directorate General for Employment, Industrial Relations and Social Affairs, *Social Europe – Progress report on the implementation of the medium-term social action programme 1995-1997* (1997), Brussels: Office for Official Publications of the European Communities.

10. European Commission /Directorate General for Employment, Industrial Relations and Social Affairs, *MISSOC – Social protection in the member states of the European Union – Situation on 1 July 1996 and evolution* (1997), Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
11. *Introduction to social security*, Geneva: International Labour Organisation, 1984.
12. Palmišienė L. *Valstybinio socialinio draudimo įmokų skaičiavimo ir mokėjimo tvarka*, Vilnius: SODRA, 1996.
13. *Pranešimas apie žmogaus socialinę raidą Lietuvoje*, Vilnius: Jungtinių Tautų vystymo programa, 1997.
14. Social Protection in the Member States of the Community, *Situation on July 1st 1993 and evolution*, Brussels: Commission of the European Communities, 1993
15. *Žmogaus teisės. Tarptautinių dokumentų rinkinys*, Vilnius: “Mintis”, 1991.

ŽODYNAI

1. Armalytė O., Pažūsis L., *Anglų-lietuvių kalbų teisės žodynas*, Vilnius: “Alma Littera”, 1998.
2. Auštrevičius P., Pupkevičius D., Treigienė D., *Šiuolaikinių ekonomikos terminų enciklopedinis žodynas*, Vilnius: “Lietuvos komersantas”, 1992.
3. BfA, *Fremdwort Rente* (1996), Auflage, Berlin: BfA, Dezernat für Presse und Öffentlichkeitsarbeit.
4. Bitinaitė V., *Mokomas anglų-lietuvių kalbų terminų žodynas*, Vilnius: “Eugrimas”, 1998.
5. Buračas A., *Anglų-lietuvių kalbų ekonomikos terminų žodynas*, Vilnius: “Mokslas”, 1980.
6. Council of Europe, *Sécurité sociale et questions connexes. Glossaire anglais-français*. (1996), Strasbourg: Council of Europe Publishing.
7. *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų l-kla, 1993.
8. Davidavičius M., Pocius A. ir kt., *Darbo rinkos terminai ir savokos*, Vilnius: “AGORA”, 1998.
9. *Dictionary of Medicine*, Finland: “Peter Collin Publishing”, 1994.

10. European Commission/Directorate General External Relations / Tacis, *Dictionary of social protection terms* (1996), 1st edition, Brussels: Office for Official Publications of the European Communities
11. European Commission/Directorate Translations, IX/D/2 – T A I, *Vocabularium Social Security* (1988), Brussels.
12. Fundacja Promocji Prawa Europejskiego, *Miedzynarodowy Glosariusz Terminow* (1996), polski, angielski, niemiecki, francuski, Warszawa: Wydawnictwo Naukow Scholar.
13. International Social Security Association. *ISSA Thesaurus* (1997), Geneva: International Social Security Association.
14. Laučka A., Piesarskas B., Stasiulevičiūtė E., *Anglų-lietuvių kalbų žodynas*, Vilnius: “Mokslas”, 1986.
15. Leonavičius J., *Sociologijos žodynas*, Vilnius: “Academia”, 1993.
16. Pass C., Lowes B., Davies L., *Ekonomikos terminų žodynas*, Vilnius: “Baltijos biznesis”, 1997.
17. Piesarskas B., Svecevičius B., *Anglų-lietuvių kalbų žodynas*, Vilnius: “Mokslas”, 1979.
18. Ramanauskienė D., Zagorskaitė E., *Anglų-lietuvių kalbų medicinos terminų žodynas*, Vilnius: “Žodynas”, 1997.
19. Roberts J.L., *Terminology for the WHO Conference on European Health Care Reforms*, Copenhagen: World Health Organisation, 1996.
20. *Tarptautinių žodžių žodynas*, Vilnius: “Vyriausioji enciklopedijų redakcija”, 1985.
21. Thomas M., Pierson J., *Dictionary of social work*, London: Collins Educational, 1995.
22. Verband Deutscher Rentenversicherungsträger (VdR), *Fachbegriffe der Deutschen Sozialversicherung* (1993), Aufl., Frankfurt/Main: VdR Abteilung Presse- und Öffentlichkeitsarbeit
23. Verband Forschender Arzneimittelhersteller e.V., *Wörterbuch der Gesundheitspolitik, Dictionary of Health Policy* (1997). Bonn, VFA.

STATISTIKOS RINKINIAI

1. *Lietuvos gyventojų sveikata ir sveikatos apsaugos įstaigų veikla 1995-1996 m.* Vilnius: Lietuvos sveikatos informacijos centras, 1997.

2. *Lietuvos statistikos metraštis. 1994-1995*, Vilnius: Lietuvos statistikos departamentas, Metodinis leidybinis centras, 1995.
3. *Lietuvos statistikos metraštis. 1997*, Vilnius: Lietuvos statistikos departamentas, Metodinis leidybinis centras, 1997.

TEISĖS AKTAI

1. *Lietuvos Respublikos atostogų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 12 17.
2. *Lietuvos Respublikos bedarbių rėmimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 12 13 (Lietuvos Respublikos įstatymu, priimtu Lietuvos Respublikos Seimo 1996 02 01, suredugotas pavadinimas ir žodžiai “nedirbantys piliečiai” pakeisti žodžiu “bedarbiai”).
3. *Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1995 12 07.
4. *Lietuvos Respublikos darbo apmokėjimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 01 09.
5. *Lietuvos Respublikos darbo sutarties įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 11 28.
6. *Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų garantijų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 02 27.
7. *Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1997 06 17.
8. *Lietuvos Respublikos įmonių įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 05 08.
9. *Lietuvos Respublikos invalidų socialinės integracijos įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 11 28.
10. *Lietuvos Respublikos ir Estijos Respublikos sutarties dėl socialinio aprūpinimo ratifikavimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 10 22.
11. *Lietuvos Respublikos įstatymas “Dėl papildomų socialinių garantijų šeimoms asmenų, nukentėjusių, kovojant už Lietuvos Respublikos laisvę, nuo 1991 m. sausio 11-13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių”*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 01 16.
12. *Lietuvos Respublikos įstatymas dėl socialinės paramos asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje, ir šioje armijoje žuvusiųjų*

- šeimoms (1945 07 22-1991 12 31)*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 07 20.
13. *Lietuvos Respublikos Konstitucija*, piliečių priimta 1992 m. spalio 25 d. referendume.
 14. *Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 03 14.
 15. *Lietuvos Respublikos mažųjų įmonių įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 12 20.
 16. *Lietuvos Respublikos mokslininkų valstybinių pensijų laikinasis įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 12 22.
 17. *Lietuvos Respublikos ne pelno organizacijų (įmonių) reorganizavimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 07 03.
 18. *Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 10 03.
 19. *Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1997 10 14.
 20. *Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 11 21.
 21. *Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 10 09.
 22. *Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 05 21.
 23. *Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 06 06.
 24. *Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 07 19.
 25. *Lietuvos Respublikos šalpos (socialinių) pensijų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 11 29.
 26. *Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 12 21.
 27. *Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 10 25.

28. *Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio aprūpinimo sistemos pagrindų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 10 23.
29. *Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 05 21.
30. *Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 05 21.
31. *Lietuvos Respublikos valstybinių pašalpu šeimoms, auginančioms vaikus, įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 11 03.
32. *Lietuvos Respublikos valstybinių pašalpu šeimoms, auginančioms vaikus, įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 11 03.
33. *Lietuvos Respublikos Valstybinių pensijų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 12 22.
34. *Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 07 18.
35. *Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 12 13.
36. *Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1996 07 03.
37. *Lietuvos Respublikos visuomeninių organizacijų įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1995 02 02.
38. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 03 14 nutarimas “Dėl valstybinės valdžios, valstybės valdymo ir teisėsaugos organų vadovų bei kitų pareigūnų laikinos bandomosios darbo apmokėjimo tvarkos”*.
39. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gegužės 27 d. nutarimas “Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-2000 metų veiklos programos įgyvendinimo priemonių”*.
40. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nutarimas dėl Gyvenamųjų patalpų šildymo išlaidų karštam vandeniui kompensavimo mažas pajamas turinčioms šeimoms tvarkos patvirtinimo*, priimtas 1997 08 12.
41. *Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinasis įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1997 07 01.
42. *Lietuvos Respublikos žmogaus mirties registravimo ir kritinių būklių įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1997 03 25.

43. *Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymas*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1993 10 07.
44. *Nutarimas Susitarimo tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės dėl bendradarbiavimo socialinio aprūpinimo srityje ratifikavimo*, priimtas Lietuvos Respublikos Seimo 1994 03 29.

SOCIALINĖS APSAUGOS TERMINŲ ŽODYNAS
1999

Išleido:

Sveikatos Ekonomikos Centras
Savičiaus 6-18, Vilnius SL 2217
E-mail: sec@takas.lt

Spausdino:

PIF leidyba
Putvinskio 49-302, Kaunas
tel.: 229524

Parengta spaudai 1999 05 31. Tiražas 1000 egz. Užsakymo nr. 530

